

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Studijní materiály pro účastníky seminářů

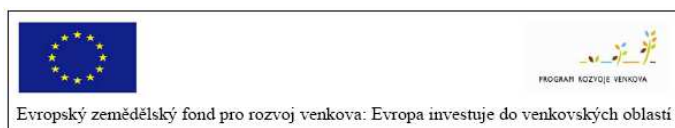
Cross-compliance se zaměřením na bezpečnost práce v okrese Kroměříž

Okresní agrární komora Kroměříž

náměstí Míru 3287/13

767 01 Kroměříž

Seminář na téma:

Cross compliance - zaměření na ochranu zaměstnanců při práci v zemědělství v okrese Kroměříž

Realizované v rámci opatření I.3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost Programu rozvoje
venkova ČR na období 2007–2013

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI V ZEMĚDĚLSTVÍ

ÚVOD

Problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) řeší v základních rysech zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Ten zcela jasně stanovuje, že podnikající subjekty jsou mimo jiné povinny vyhledávat, posuzovat a hodnotit rizika možného ohrožení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců, informovat o nich zaměstnance a činit opatření k jejich ochraně.

Proto je nezbytně nutné, aby se nejen zaměstnavatelé ve vlastním zájmu důkladně seznámili jak se zákoníkem práce a prováděcími nařízeními vlády vydanými k zákoníku práce, tak i s ostatními souvisejícími předpisy k zajištění BOZP.

Tato příručka je určena jako pomůcka všem, kdo se zabývají problematikou pracovních rizik v zemědělství s ohledem na stanovení způsobu organizace práce a bezpečných pracovních postupů. Cílem příručky je poukázat na hlavní oblasti, na které je nutno se soustředit při provozování zemědělské prvovýroby.

1. PRACOVNÍ ÚRAZY V ZEMĚDĚLSTVÍ

Pracovní úrazovost v zemědělství je dlouhodobě vysoká – četnost vzniku pracovních úrazů (tj. počet úrazů na 100 pojištěnců) se pohybuje za poslední období ve výši cca 4,5 %. Tato hodnota je v průměru dvojnásobně vyšší, než je průměrná hodnota za všechna odvětví ekonomických činností v České republice. Největší podíl na vzniku pracovních úrazů má obor živočišná výroba, poté rostlinná výroba a dále opravy strojů a zařízení v dílnách.

V živočišné výrobě se nejvíce jedná o úrazy způsobené pády na komunikacích, při manipulaci se zvířaty, dále při strojním dojení, odstraňování chlévské mrvy, odvazování a přivazování hospodářských zvířat, při obsluze stájových zařízení.

Nejméně pracovních úrazů vzniká v nových objektech, kde nemusí ošetřující zaměstnanec vstupovat přímo mezi zvířata a kde jsou respektovány potřeby zvířat.

V rostlinné výrobě vzniká nejvíce pracovních úrazů při obsluze mechanizačních prostředků pro dopravu, dále strojů pro manipulaci s materiálem a strojů pro sklizeň píce, sklizňových strojů pro okopaniny a obiloviny.

Nejméně pracovních úrazů vzniká při obsluze strojů pro úpravy půdy, strojů pro setí, sázení a hnojení a strojů na ochranu rostlin a zavlažování.

V živočišné výrobě se nejvíce jedná o úrazy způsobené pády

2. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI V ROSTLINNÉ VÝROBĚ

2.1 Rizika při pracovních činnostech

- **Nastupování a vystupování do/z kabiny stroje:** Riziko plynoucí z nevhodné konstrukce a povrchové úpravy stupaček, provedení bez madel, riziko poranění při pádu z výšky nebo úderu o konstrukci stroje.
- **Opravy a údržba strojů při vypnutém pohonu:** Riziko uklouznutí, pádu náradí, poranění o ostré hrany či odletující úlomky při odsekávání nebo narážení součástí bez ochranných brýlí, riziko často i smrtelných úrazů při přiražení nebo přimáčknutí nezajištěnou částí stroje.
- **Manipulace na ložné ploše, s bočnicemi a s materiálem u stroje:** Riziko přiskřípnutí nebo přiražení končetiny, pádů z ložné plochy, zavalení nebo zasypání uvolněnými materiály.
- **Výstup a sestup na/z ložné či pracovní plochy nebo prostoru:** Pády s rizikem přejetí při naskakování a seskakování se stroje za jízdy.
- **Připojování, odpojování a přestavování strojů:** Riziko přiražení ruky nebo nohy, udeření ojí vozu, zhmoždění prstů při práci bez ochranných rukavic.
- **Startování motoru, řízení a jízda strojů:** Riziko přejetí při couvání či startování, uvedení stroje do pohybu bez výstražného signálu, jízdy na svažitém terénu, či při převrácení stroje, udeření o neupevněný předmět v kabině, udeření volantem, nežádoucí spuštění stroje při opravě.
- **Opravy, údržba a čištění stroje za chodu:** Riziko zachycení nebo stržení části těla při odstraňování namotaného nebo nahromaděného materiálu, zachycení rotující částí stroje za uvolněný oděv, udeření pohybující se částí stroje.
- **Samovolné rozjetí stroje:** Riziko přejetí, zachycení nebo přiražení k jinému stroji nebo k části stavby po odpojení přípojného stroje, při nedostatečném zajištění zaparkovaného stroje či roztahování dvou vozidel.
- **Otevírání a zavírání dveří kabiny stroje:** Riziko úrazů způsobených druhou osobou i samotnou obsluhou.

2.2. Hlavní rizika u jednotlivých skupin strojů a zařízení

2.2.1 Mechanizační prostředky pro dopravu

- **Traktory a nákladní vozidla**

Hlavní rizika: Vyplývají z nevyhovujícího technického stavu mechanizačních prostředků (zejména traktorů), z řízení vozidel bez oprávnění (řízení malotraktorů osobou s ŘP skupiny T, ale mladší 17-ti let, či mimo přípravu na povolání, případně po veřejných komunikacích), z roztahování vozidel (poranění o roztržený řetěz či lano, lépe tažné tyče), z jízdy bez propojeného brzdného systému, s nefunkční elektroinstalací či na svažitém terénu (dopravní nehody), z přepravy osob v kabině vozidla či na korbách valníků (uzavřené bočnice, ne sklápěčka, do 15 osob, sed na podlaze), z naskakování a seskakování za jízdy, z nedostatečné koordinace činností mezi spolupracovníky

zejména při couvání či připojování a odpojování vozidel, z přepravy strojů a zařízení po veřejných pozemních komunikacích bez úpravy pro převoz (kombajny), z provádění oprav za chodu stroje.

- **Samosběrací návěsy (včetně senážovacích)**

Hlavní rizika: Zachycení obsluhy vyprazdňovacím dopravníkem (hřeblem nebo řetězem) při čištění za chodu stroje, při mazání řetězu za chodu, při ručním otevírání zadního čela krytu kasače a připojování návěsu, při používání náhonových hřídel s poškozeným nebo neúplným ochranným krytem.

- **Krmné vozy**

Hlavní rizika: Při používání náhonových hřídel s poškozeným nebo neúplným ochranným krytem, při připojování vozidel.

2.2.2 Stroje a zařízení pro obdělávání, přípravu a úpravu půdy

- **Radliční pluhy**

Hlavní rizika: Při připojování a odpojování, spouštění a zvedání hydraulikou, výměně opotřebovaných částí stroje (ostří čepele, plazů, radlice, slupic).

- **Brány, kypřiče (kultivátory, kombinátory) a diskové podmítače**

Hlavní rizika: Při zdržování se před strojem, či stání na branách.

- **Rotavátory**

Hlavní rizika: Při zdržování se za strojem (odletujícími částicemi, noži apod.).

2.2.3 Mechanizační prostředky pro setí, sázení a hnojení

- **Secí stroje**

Hlavní rizika: Nadměrná fyzická náročnost z důvodu chybějící mechanizace při manipulaci s materiálem (při obsluze znamenáků), riziko pádu z obslužné lávky, riziko vzniku nemoci či alergie při kontaktu osiva mořeného zdravím škodlivými chemickými přípravky s pokožkou či při kontaktu prachu s dýchacími cestami. (U starých typů secích strojů, nové secí kombinace tato rizika prakticky eliminují.)

- **Sazeče brambor**

Hlavní rizika: Při naplňování zásobníků, při couvání k vozidlům se sadbou.

- **Rozmetadla průmyslových hnojiv**

Hlavní rizika: Při připojování a odpojování, při zasažení osoby za rozmetadlem odletujícím hnojivem do očí (riziko podráždění), při kontaktu pokožky s hnojivem (riziko alergie).

- **Rozmetadla statkových hnojiv**

Hlavní rizika: Během čištění korby rozmetadla při spuštěném motoru a zapnutém kloubovém hřídeli, při odstraňování provázků ze slámy z rozmetného soustrojí (pořezání), při kontaktu pokožky s hnojivem (riziko infekce).

- **Rozmetadla kejdy a močůvky, cisterny**

Hlavní rizika: Při manipulaci s hadicemi pod tlakem, při čištění a opravách uvnitř cisterny, při kontaktu pokožky s hnojivem (riziko otravy).

2.2.4 Mechanizační prostředky k ochraně rostlin a k zavlažování

- **Postřikovače a poprašovače**

Hlavní rizika: Při manipulaci s chemickými přípravky (příprava roztoků, míchání, přelévání) možnost zasažení očí, poleptání pokožky, vdechnutí toxických výparů, při plnění nádrží (pády), při připojování a odpojování strojů, při čištění strojů po práci.

- **Zavlažovací zařízení**

Hlavní rizika: Při neodborném spouštění hnacího agregátu, při manipulaci se závlahovým potrubím, při připojování plošného zavlažovače ke stabilnímu rozvodu vody.

2.2.5 Stroje pro sklizeň píce a obilovin

- **Samojízdné sklízecí řezačky**

Hlavní rizika: Riziko převrácení při jízdě na svazích (vysoké těžiště), riziko zachycení či přejetí osob při opravách, seřizování nebo během oprav za chodu (nedostatečný výhled).

- **Sklízecí mlátičky, kombajny**

Hlavní rizika: Riziko přejetí při couvání, při vyprazdňování zásobníků obilí, riziko úrazu při práci ve svahu, riziko vtažení do stroje žacími ústrojími či podávacím dopravníkem při chodu stroje, při náhodném spuštění stroje během čištění vytrásadel.

- **Rotační žací stroje**

Hlavní rizika: Při jízdě úrazy odletujícími částicemi (kameny až 30 m), při opravách pořezání o nože.

- **Prstové žací stroje**

Hlavní rizika: Úrazy při čištění ucpaného žacího ústrojí a při výměně součástí.

- **Žací mačkače**

Hlavní rizika: Úrazy při výměně součástí, čištění žacího ústrojí, nastupování a sestupování do/z kabiny, při činnostech prováděných za chodu stroje.

- **Vysokotlaké lisy**

Hlavní rizika: Vtažení rotujícím sběračem do podávacího ústrojí při obsluze, zachycení končetiny nebo navinutí oděvu při čištění ucpaných částí stroje za chodu, propíchnutí ruky či hlavy vázací jehlou nebo úraz uvolněním kyvného mechanismu při samovolném zapnutí chodu stroje během zavádění vázacího motouzu za chodu motoru.

2.2.6 Stroje pro sklizeň okopanin

- **Samojízdné sklízeče chrástu**

Hlavní rizika: Při obsluze nebo čištění stroje za chodu (vtažení za oděv u vynášecího dopravníku, udeření rotujícími náhony kopírovacích válců), při couvání a rozjíždění (pády se stroje).

- **Vyorávač bulev**

Hlavní rizika: Při čištění motoru a kapoty či při nastupování a sestupování (pády ztrátou stability), při čištění vyorávacích jednotek, úrazy vlivem špatné organizace práce při pohybu více souprav po pozemku.

- **Sklízeče brambor**

Hlavní rizika: Při naskakování a seskakování za jízdy, při couvání a otáčení soupravy na souvratích (pády, přejetí), při odstraňování namotané natě z pohybujících se dopravníků (vtažení končetin do dopravníku), při čištění vyorávacího soustrojí za jízdy, při provádění oprav.

2.2.7 Linky na posklizňové zpracování zemědělských plodin

- **Linky na posklizňové zpracování zrnin**

Hlavní rizika: Při kumulaci obilních prachů (riziko vzniku nemoci či alergie při kontaktu prachu s dýchacími cestami, riziko výbuchu či požáru), při obsluze pásových, šnekových dopravníků, či dalších součástí linek s nekrytými pohyblivými částmi, při neohlášeném spuštění linky, při vstupu na uskladněné obilí (pohmoždění i udušení zasypáním), při používání mechanických lopat, při provozu sušáren (riziko popálení), při provozování zařízení na moření osiva (riziko vzniku nemoci či alergie při kontaktu osiva mořeného zdraví škodlivými chemickými přípravky s pokožkou).

- **Linky na posklizňové zpracování brambor**

Hlavní rizika: U pařící kolony riziko popálení, ve skladech a třídírnách brambor úrazy při provozování vysoko zdvižných vozíků, úrazy při provozování třídících linek, zachycení točivými či sbíhavými částmi dopravníků (nutno instalovat stoptlačítka po celé lince pro nouzové zastavení transportního zařízení).

- **Linky na zpracování ovoce a zeleniny**

Hlavní rizika: Obdobná, při zpracování cibule a kořenové zeleniny zpravidla vysoká prašnost (nutno instalovat odsávací zařízení, vhodná je obsluha z centrálního velínu).

- **Linky na posklizňové zpracování píce**

Hlavní rizika: Úrazy u příjmových, dávkovacích a naskladňovacích zařízení, dopravníků, úrazy u granulátorů a šrotovníků (pády při práci na zařízení za chodu), zpravidla riziko hluku.

- **Linky na posklizňové zpracování chmele**

Hlavní rizika: Úrazy při navěšování rév na dopravník, při zachycení dopravníkem, jinou pohyblivou částí linky či pohybující se révou, riziko vzniku alergie po kontaktu s prachem a pylem z chmelových šištic.

2.3 Hlavní zásady při používání zemědělské techniky v rostlinné výrobě

- Nepoužívat stroj / zařízení bez seznámení s návodem pro jeho bezpečný provoz, obsluhu a údržbu a bez proškolení a zácvičení v jeho správném používání.
- Zkontrolovat technický stav stroje / zařízení před každým jeho použitím.
- Nepoužívat stroj / zařízení s nefunkčními nebo poškozenými ochrannými zařízeními.
- Neotvírat ochranné kryty na stroji / zařízení dříve, než se zastaví všechny jeho pohybující se části.
- Zajistit stroj / zařízení před jeho odpojením od tažného vozidla proti samovolnému pohybu a/nebo překlopení.
- Dodržovat bezpečnou vzdálenost mezi stroji / zařízeními při jejich skupinovém nasazení (rotační sekačky, rozmetadla, sklizňová technika aj.).
- Nepřevážet v kabině mobilního stroje / zařízení (traktoru apod.), více osob, než je povoleno, či jiným než předepsaným způsobem.
- Neseskakovat z pohybujícího se ani stojícího stroje / zařízení, ani na něj nenaskakovat.
- Nepoužívat zakázané způsoby práce při zapojování souprav strojů / zařízení.
- Při práci na svahu používat pouze stroje / zařízení s odpovídající svahovou dostupností.
- Neprovádět žádné zakázané činnosti za chodu stroje / zařízení nebo jeho částí.

Poznámka:

Obdobně platí při používání zemědělské techniky ve výrobě živočišné.

2.4 Ostatní pomocné práce v rostlinné výrobě

2.4.1 Manuální práce

Hlavní rizika: Úrazy při pohybu po komunikacích i na polích (pády, uklouznutí), při přenášení břemen či náradí, při práci s ručním náradím (vidle, kopáč, kosa, srp, pila, sekera, kladivo).

Hlavní zásady: Dbát na organizaci práce a uspořádání pracoviště tak, aby práce mohla být prováděna bezpečně. Zabraňovat zbytečnému nadměrnému či jednostrannému fyzickému zatížení, nevhodným pracovním polohám a pohybům, případně alespoň přerušovat práci zařazením bezpečnostních přestávek.

2.4.2 Pomocné práce u strojů

Hlavní rizika: Nastupování a sestupování se strojů, při čištění okolí strojů, při pytlování, při ustavování strojů do pracovní polohy, při spojování trubek k senometu či zrnometu, při ukládání sena a slámy (riziko vzniku alergie či nemoci při kontaktu pokožky a dýchacích cest s prachem, pylem, osinami), při rozbíjení ztvrdlého hnojiva (úrazy, ale i podráždění či alergie), při vysypání brambor na vůz (přejetí nohy) aj.

Hlavní zásady: Nutná dokonalá znalost zásad práce u strojů a zařízení, správná technika práce, práci organizovat tak, aby ji bylo možno provádět bezpečně. Stálá pracovní místa udržovat v čistotě, podlahy udržovat v dobrém technickém stavu.

3 BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI V ŽIVOČIŠNÉ VÝROBĚ

3.1 Rizika při pracovních činnostech

- **Pohyb v prostorách určených pro chov**

Pády zaměstnanců vlivem neprovádění úklidu na komunikacích, neudržování podlah, nezakrytí kanálů, nezabezpečení shozů, pater nebo schodů, pády na kluzkých (zejména mokrých) podlahách, pády do jímek, v chovu koní pády při ježdění.

- **Manipulace se zvířaty**

Při čištění, přivazování a odvazování, vážení, veterinárních a inseminačních zákrocích, nakládání na dopravní prostředky, přehánění apod. riziko přitisknutí, přimáčknutí ke konstrukci, kousnutí, kopnutí, přišlápnutí, povalení, bodnutí rohem, napadení, u drůbeže klovnutí, poranění křídly aj.

- **Opravy a údržba stájové techniky**

Riziko uklouznutí, pádu náradí, poranění o ostré hrany či odletující úlomky při odsekávání nebo narážení součástí bez ochranných brýlí, při opravách, údržbě a čištění stroje za chodu, při používání chemických přípravků na dezinfekci zařízení či prostorů (např. dojícího zařízení).

- **Práce v nádržích, jímkách, zásobnících, senážních věžích**

Riziko při vstupu bez zajištění druhou, případně třetí osobou a bez ověření výskytu nebezpečných plynů a dostatku kyslíku ve vzduchu (otrava, udušení).

- **Opravy a údržba krmné techniky**

Obdobné jako v rostlinné výrobě při dopravě a opravách transportních zařízení, při práci spojené se zásobníky krmných směsí, šrotů.

3.2 Zařízení pro ustájení hospodářských zvířat

- **Zařízení pro chov zvířat**

Vstupy musí být vybaveny dezinfekčními rohožemi, chodby, podlahy, nakládací rampy musí být volné, udržované, v mokřích provozech snadno omyvatelné a vyspádované, musí být dostatečné osvětlení (mytí oken), objekt musí být vzdušný, vrata musí být zajistitelná v otevřené poloze, veškerá zařízení musí splňovat podmínky pro bezpečnou práci (kryty), musí být k dispozici potřebné návody a dokumentace (dojírny, dojící zařízení, zařízení na odklíz chlěvské mrvy, chladič zařízení). Součástí zařízení bývají zásobníky sypkých hmot, rizika vyplývají z neoprávněného vstupu do zařízení, z nepovoleného způsobu práce (např. v zásobníku při odběru), čištění, rozrušování kleneb (bez zajištění dvěma dalšími osobami) apod. Další riziko představují veškerá transportní zařízení (doprava krmných směsí, odklíz hnoje apod.). Venkovní prostory pro chov zvířat (pastviny, výběhy aj.) musí být zabezpečeny tak, aby nedocházelo k nežádoucím únikům zvířat.

- **Práce v objektech se zvířaty**

Nutno dodržovat pravidelný režim dne při ošetřování zvířat. Vstupovat a zdržovat se v těchto objektech smí pouze zaměstnanci, další osoby výhradně s vědomím zaměstnavatele (a v doprovodu jím pověřeného zaměstnance).

3.3 Ošetřování hospodářských zvířat

- **Zacházení se zvířaty**

Musí být klidné, rozhodné a vlídné. Důležité je jednání ošetřujících zaměstnanců a jejich vztah ke zvířatům, obratnost, okamžité a přiměřené reakce na chování zvířete. Nutná je znalost chování zvířat a správného postupu při vytváření jejich určitých žádoucích návyků. Značná rizika jsou při přemísťování trvale uvázaných zvířat (pocit strachu, s nepředvídatelnou reakcí). Týrání a dráždění zvířat je nepřípustné. Ke zvířeti se přistupuje až po upozornění hlasem. Je zakázáno přistupovat k ležícímu zvířeti, pokud se nejedná o zvíře nemocné. U nebezpečných zvířat nebo zvířat s nebezpečnými projevy je nutné jištění druhým zaměstnancem.

- **Čištění zvířat**

Je nejen hygienickým opatřením, ale ovlivňuje i celkový zdravotní stav zvířat. Začíná a přistupuje se ze strany, kde není sloup (skot), koně v boxech se na dobu nezbytně nutnou přivazují. U volného ustájení skotu na hluboké podestýlce (sláma) se čištění provádí zpravidla při jejím odstraňování.

- **Privazování a odvazování, převádění**

Fyzicky náročná práce, nutné použití ohlávky s vodícím řemenem, vodící šňůrou nebo tyčí (s výjimkou koní). Vodící řemen nesmí mít zaměstnanec omotán okolo ruky. Při nahánění velkých zvířat pomocí naháněcích uliček a zábran musí být zaměstnanec vždy za zábranou.

- **Veterinární zákroky, inseminace, odrohování, strouhání paznehtů, kování**

Vždy je nutno zajistit dostatečný počet kvalifikovaných zaměstnanců.

- **Krmení**

Rizikové, pokud je spojeno s bezprostředním stykem se zvířetem (staré objekty).

- **Odklizení hnoje**

Rizikový, pokud se jedná o odklíz visutými drážkami, oběžným shrnovačem chlévské mrvy či jiným transportním zařízením.

3.4 Hlavní rizika a zásady u jednotlivých hospodářských zvířat

3.4.1 Chov skotu

Hlavní rizika: Kopnutí (od boku), bodnutí nebo pohmoždění rohem, dále pritisknutí, povalení, zavalení nebo pošlapání, uklouznutí (při vstupu do stání nebo do boxu, při asistenci u telení, při přehánění nebo vedení), napadení býkem, zranění způsobené ocasem krávy při dojení na stání ve vazné stáji.

Hlavní zásady: Dospělý skot musí být ve vazné stáji bezpečně uvázan za šíji, u býků starších dvanácti měsíců se musí obsluha vždy přesvědčit, že se ve stáji nepohybuje neuvázané zvíře. Při vstupu na stání nebo do boxu musí mít obsluha zajištěnu ústupovou cestu a dohled dalšího zaměstnance. Při volném ustájení nesmí zaměstnanec sám vstupovat mezi volně ustájený skot. Přehánění skotu se zpravidla provádí pomocí zábran. Zaměstnanec otevírá vrata nebo branku vždy zvenku a tak, aby byl chráněn konstrukcí.

Plemenný býk musí být jištěn dvojitým obojkem s dvojitým úvazkem (případně dalším bezpečným jištěním). Při vstupu do boxu musí mít zaměstnanec zajištěn dohled dalšího zaměstnance (způsobilého poskytnout první pomoc). Plemenného býka je nutno před veterinárním zákrokem, ošetřením paznehtů či jiným úkonem nejdříve bezpečně uvázat.

Při ošetřování býka ve stání je nutné, aby ošetřující zaměstnanec přiměl býka, aby ustoupil šikmo stranou. Plemenní býci se vodí na vodících tyčích, zapnutých do nosního kroužku, alespoň jedním zaměstnancem je možno použít i pevných otěží a vedení býka nejméně dvěma zaměstnanci, vždy tak, aby býk byl bezpečně ovládán (podle povahy zvířete). Při vyhánění plemenného býka z boxu se zaměstnanec chrání konstrukcí a musí mít zajištěnu únikovou cestu

(podle potřeby). Při odběru semene od plemenného býka nesmí ošetřující zaměstnanec provádět současně i jiné úkony.

3.4.2 Chov koní

Hlavní rizika: Kopnutí od zadních končetin, u vzpínajícího se koně i od předních končetin, pokousání (nevhodný způsob krmení či přístup ke zvířeti), přitisknutí, povalení, zavalení nebo pošlapání při vstupu do stání nebo boxu, pokopání, potahání nebo uklouznutí při vedení koně, při přehánění, pády z koně při jízdě, případně potahání, zranění v obličeji způsobená pohozením hlavy koně, odření nohou od sedla, případně rukou od otěží a krku koně.

Hlavní zásady: S koněm se zachází klidně, opatrně a s rozvahou. Při vstupu do stání nebo do boxu se ošetřující zaměstnanec ohlašuje obvykle slovem „Ustup“ a jménem koně. Vstupuje až poté, co kůň ustoupí. Ve vazném stání je kůň uvázan za stájovou ohlávku zpravidla se dvěma vazáky procházejícími vázacími kroužky a se závažím. Od ostatních koní je oddělen přepážkou (zavěšenou na dvou koncích). Kůň v boxu se uvazuje pouze při čištění a ošetřování. Kůň kopavý či kousavý se umísťuje odděleně, aby neohrožoval své okolí, a ustájovací místo se označí tabulkou, upozorňující na jeho nebezpečné projevy. Kůň se vede z levé strany, přičemž otěže, opratě, vodící řemen, šňůra nebo postraňky nesmí být vedeny po zemi, a zaměstnanec nesmí mít otěže, opratě, vodící řemen nebo šňůru omotány okolo ruky nebo těla. Při vedení osedlaného koně jsou třmeny vytaženy nebo přehozeny přes sedlo.

K výcviku koně se přistupuje s přihlédnutím ke stupni jeho výcviku, stáří, fyzickým a psychickým předpokladům. Zaměstnanec při tréninku koní a při skákání s koněm používá ochrannou přílbu. Při vedení koně při jízdě v zástupu se dodržuje minimální třímetrový rozestup.

Hřebci se zpravidla vodí na jednoduché uzdečce nebo na ohlávce s obnoskem, vodítko, lonž či otěže nesmí mít zaměstnanec navlečeny na zápěstí ruky.

3.4.3 Chov prasat

Hlavní rizika: Napadení agresivním kancem při zapouštění prasnic, napadení prasnicí při odstavu selat, podražení nohou, napadení a pokousání prasetem při vážení, nakládání, přehánění nebo práci v kotcích.

Hlavní zásady: Při přehánění prasat se zaměstnanec pohybuje za přeháněnou skupinou, při vedení kance používá pevný vodící prut. Plemenní kanci se umísťují odděleně v jednotlivých kotcích nebo boudách. Při čištění kotců nebo výběhů, při zapouštění prasnic či při odstavu selat od prasnic je nutná přítomnost dalšího zaměstnance.

3.4.4 Chov drůbeže

Hlavní rizika: Podrápání, úder křídly, poklování, u chovu vodní drůbeže možnost pádu a uklouznutí zaměstnanců na mokřém či kluzkém podkladu.

Hlavní zásady: U vstupů do všech objektů musí být umístěna dezinfekční rohož. Elektrické líhně mohou být umístěny pouze v suchých a dobře větraných místnostech, před každým čištěním, dezinfekcí či opravou musí být odpojen přívodní kabel. Zásady pro provoz a obsluhu zásobníků krmných směsí jsou obdobné jako v rostlinné výrobě. Při použití plavidel při chovu vodní drůbeže používají zaměstnanci v případě potřeby ochranné prostředky (záchranné kruhy nebo záchranné plovací vesty).

3.4.5 Chov koz a ovcí

Hlavní rizika: Potrkání, povalení a pošlapání zejména při splašení stáda, stříhání nebo dojení.

Hlavní zásady: Při vyhánění ovcí a koz na pastvu zaměstnanec stojí za otevřenými dveřmi tak, aby ho ochránily před tlakem stáda. K pasení koz a ovcí lze používat pouze psy se speciálním výcvikem pro tuto činnost. U agresivních plemenů, zejména rohatých plemen, je nutné se neotáčet zády ke zvířeti (myslí si, že před ním člověk utíká, a napadá jej). Pro bezpečné ovládání takových plemenů použít obojek nebo ohlávku se zaklesnutou vodící tyčí.

3.4.6 Chov kožešinových zvířat

Hlavní rizika: Pokousání, poškrábání (náhodné či při napadení zvířetem), riziko poškození zraku sekretem zvířete.

Hlavní zásady: Prostory, klece nebo kotce pro chov kožešinových zvířat se řádně zabezpečují před nežádoucím únikem zvířat. Při jejich ošetřování, očkování nebo jiných speciálních úkonech je kromě ošetřujícího zaměstnance nutná přítomnost dalšího zaměstnance. Zvířata se jistí nasazením náhubku nebo svázáním čelistí, použitím fixační klíčky či speciálních fixačních pomůcek (kleště). Při manipulaci se zvířaty musí zaměstnanci používat ochranné kožené rukavice. Při odchytu zvířat z klecí je nutná přítomnost alespoň dvou zaměstnanců.

3.4.7 Chov psů

Hlavní rizika: Pokousání, poškrábání, povalení (náhodné či při napadení psem), zranění drátěným košem, potahání na vodítku (zejména u velkých plemen psů).

Hlavní zásady: Při výcviku je nezbytné zachovat klid, rozvahu a postup, který odpovídá charakteru cvičeného psa. V době, kdy pes neprovádí práci (střežení objektu, práce se stádem), je řádně a bezpečně zajištěn v kotci. Pokud se pes pohybuje ve veřejných prostorách a po veřejných komunikacích, musí být trvale pod kontrolou ošetřovatele. Při ošetřování nemocného psa, očkování nebo jiných speciálních úkonech, je kromě ošetřujícího zaměstnance vždy nezbytně nutná přítomnost dalšího zaměstnance.

3.4.8 Chov včel

Hlavní rizika: Pobodání, alergie na včelí jed.

Hlavní zásady: Zaměstnanec při práci se včelami používá včelařskou kuklu nebo závoj a rukavice, dále používá kuřák pro vývoj kouře k odpuzování včel. Stálá i mobilní stanoviště včel, která jsou umístěna mimo ohrazené, uzavřené nebo oplocené prostory, musí být na dobře viditelném místě označena bezpečnostními značkami „zákaz vstupu nepovolaným osobám“ a „biologické riziko“. Doprava včel se provádí pouze v pevných úlech nebo zařízeních, jejichž jednotlivé části jsou pevně spojeny. Česna musí být uzavřena. Pokud je doprava prováděna koňským potahem, česna se otevírají na novém stanovišti až tehdy, je-li potah v bezpečné vzdálenosti.

3.4.9 Chov jiných druhů zvířat

Při chovu druhů zvířat, neuvedených v této příručce, jako například ryb, zvířat v zoologických zahradách, při farmovém chovu běžců (pštrosi), jelenovitých, muflonovitých, divokých prasat, pernaté zvěře, při chovu zvířat používaných pro pokusné nebo vědecké účely, případně i v provozech, jejichž účelem není chov zvířat, nicméně živá zvířata se zde vyskytují, například na jatkách apod., musí zaměstnavatel **vyhledat a vyhodnotit rizika a stanovit pracovní postupy a organizovat práci s ohledem na typ a velikost zjištěných rizik.**

4. PŘEHLED ZÁKLADNÍCH SOUVISEJÍCÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ K ZAJIŠTĚNÍ BOZP

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů (poslední úplné znění vyšlo pod č. 396/1992 Sb.)
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících předpisů
- Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí (opraveno sdělením MV ČR z částky 62/2002 Sb.)
- Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
- Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků
- Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, ve znění nař. vl. č. 405/2004 Sb.
- Nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat
- Nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky
- Nařízení vlády č. 24/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na strojní zařízení
- Nařízení vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky
- Vyhláška ČÚBP č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, ve znění pozdějších předpisů

- Vyhláška MZd ČR č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli
- Vyhláška MZd č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání
- Vyhláška Mze ČR č. 75/1996 Sb., kterou se stanoví nebezpečné druhy zvířat
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby
- Vyhláška MDS ČR č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky MD ČR č. 100/2003 Sb.
- Směrnice MZd ČSR č. 49/1967 Věstníku MZd, o posuzování zdravotní způsobilosti k práci, ve znění pozdějších předpisů

Použito dokumentu

<http://osha.mpsv.cz/publications/publikace/zemedelstvi.pdf>

Společná zemědělská politika

- Společná zemědělská politika (SZP; anglicky: Common Agricultural Policy - CAP; francouzsky: Politique agricole commune - PAC) je jednou ze společných politik EU.
- Jedná se o systém zemědělských dotací a programů. SZP je dlouhodobě nejobtížnější položkou evropského rozpočtu. V roce 2011 to je 42 %, tedy přes 59 miliard euro.
- Fungování SZP spočívá na principu garance minimálních cen vybraných zemědělských produktů a přímých dotací zemědělců. Oficiálním cílem politiky je potravinová soběstačnost EU, zajištění odpovídající životní úrovně zemědělců a rozvoj venkova. Členské státy, které přistoupily v letech 2004 a 2007, jsou v rámci přechodných období příjemci neúplné výše dotací.
- SZP byla zahrnuta již do počátku evropské integrace od roku 1957. Na společné zemědělské politice měla zájem především Francie a Nizozemsko o něco méně i Itálie. V roce 1962 bylo dohodnuto jak má společná zemědělská politika vypadat v praxi.
- Od osmdesátých let do současnosti je SZP předmětem reformních snah, jejichž hlavním cílem je snížení rozpočtové náročnosti politiky.

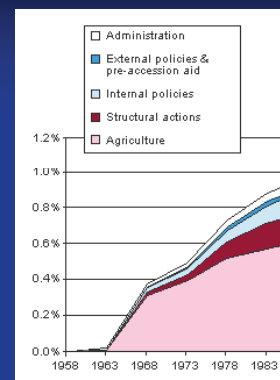
Proč společná zemědělská politika?

- zvláštní pozice zemědělství
 - není jako jiné ekonomické sektory
 - fluktuace cen s ohledem na (ne)přízeň počasí
 - nedobré být závislý na dovozech (soběstačnost)
 - je nutné se starat o krajinu
 - součást národního dědictví
 - environmentální důvody
 - bezpečnost a zdraví potravin
- politické faktory
 - pro některé státy důležitý sektor (Francie, Španělsko, Polsko)
 - zemědělci často klíčovou voličskou skupinou
 - silné lobbystické zastoupení
 - na národní i evropské úrovni (COPA/COGECA)
 - dobré vazby na politické rozhodování
 - slabí „protivníci“ (spotřebitelé atd.)
 - nejsou tak soustředění
 - bez vlastního politického zájmu

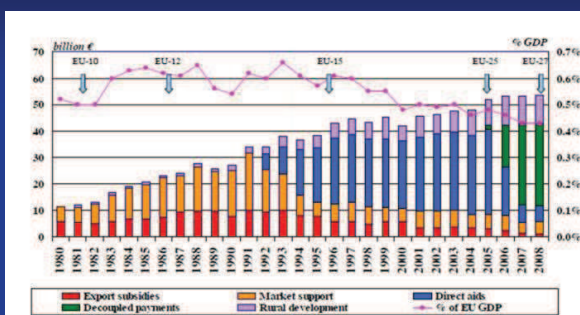
Historický vývoj SZP

- SZP jedním ze základních kamenů integrace
 - výměna mezi Německem a Francií
- volný pohyb zemědělských výrobků, ale ne volný trh
 - zpočátku tzv. garantované výkupní ceny
 - co vyprodukují, tak prodám za předem známou cenu
 - ceny vždy vyšší než na světovém trhu
 - 70.-80. léta: výsledkem nadprodukce
 - „jezera vína a hory másla“
 - exponenciálně rostou náklady pro rozpočet EU
- ochrana vlastního trhu
 - světové ceny nižší, proto nutné zavedení vysokých cel nebo dovozních kvót
- tlak na reformy
 - původ zevnitř (drahé) i zvenku (obchod: USA, rozvojové země)
 - zavedení stropů- podpora jen do určitého množství

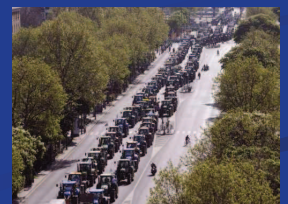
Růst nákladů na SZP (v % HDP)

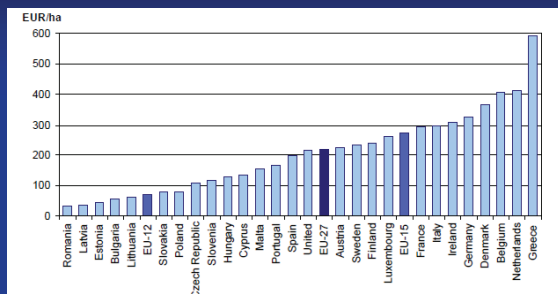
Vývoj výdajů na SZP (1980-2008)

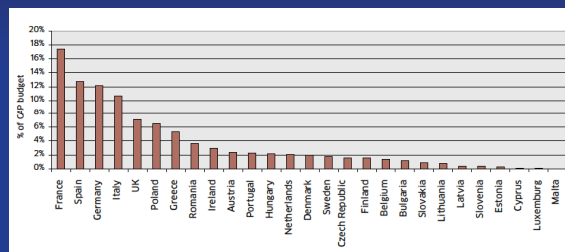
Odpor proti reformám...

Průměrná podpora na hektar (2009)

Kdo těží ze SZP?

Program rozvoje venkova ČR 2007-2013

- Existence a realizace Programu rozvoje ČR přispívá k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, k zlepšení stavu životního prostředí a k snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření.
- Program dále vytváří podmínky pro konkurenceschopnost ČR v základních potravinářských komoditách.
- Program podporuje rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snižovat míru nezaměstnanosti na venkově a posilovat soudržnost obyvatel na venkově.

Zemědělská půda

- Česká republika má 4 264 tis. ha zemědělské půdy (3 515 tis. ha dle evidence registr půdních bloků, zaujímající přibližně polovinu (54 %) celkové rozlohy státu. Na jednoho obyvatele připadá 0,42 ha zemědělské půdy, z toho 0,30 ha půdy orné, což je přibližně evropský průměr. Více než třetinu půdního fondu ČR tvoří lesní pozemky.

Obce ČR

- Významně a převážně venkovské regiony v ČR představují 9 050 006 obyvatel, tj. 88,6 % obyvatel ČR a 78 370 km², tj. 99,4 % území ČR.
- Statistickou hranici, běžně používanou v ČR pro vymezení venkovských obcí, je 2 000 obyvatel. Obce s nižším počtem obyvatel než 2 000 jsou v našich podmínkách považovány za venkovské. Existují však i typické vesnice, které mají obyvatel více a podle tohoto kritéria se mezi venkovské obce nezařazují.
- Obcí, které vymezujeme jako venkovské, je tedy 5 612, a to je 89,82 % ze všech obcí. Tyto obce spravují území, které tvoří 73,6 % plochy státu. Žije v nich však pouze čtvrtina (26,3 %) obyvatel, což je 2 690 tis. osob k 1. 1. 2005.

Zvolená strategie k dosažení cílů rozvoje venkova využitím silných a eliminací slabých stránek

Z pohledu rozvoje zemědělství a venkova lze za dominantní **silu** považovat zejména:

- bohatou tradici zemědělské výroby prakticky ve všech regionech ČR, včetně regionů s méně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské produkce, která pramení z relativně vysoké podpory zemědělské výroby v uplynulých desetiletích

Slabé stránky

Mezi **slabými stránkami** rozvoje zemědělství a venkova dominuje nedostatek pracovních příležitostí ve venkovských obcích, což souvisí s ukončením neperspektivních výrobní, lokalizovaných zde v rámci centrálně plánované ekonomiky.

Nízký počet pracovních míst má za následek odchod mladých a kvalifikovaných pracovních sil do atraktivnějších míst s větší a pestřejší nabídkou pracovních příležitostí.

Relativně nevýhodné postavení zemědělců je ještě umocněno převládajícím hospodařením na pronajaté půdě.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Slabé stránky

Zemědělské podniky disponují zastaralými technologiemi, které se vyznačují vysokými provozními náklady a jsou v rozporu s požadovanou kvalitou ze strany spotřebitelů, což ohrožuje jejich konkurenceschopnost.

Růst konkurenceschopnosti je dále omezen pomalým přenosem znalostí a inovací (zejména ve vztahu k environmentálně orientované legislativě a využívání informačních technologií).

Silné a slabé stránky, příležitosti i ohrožení jsou řešeny prostřednictvím čtyř strategických rozvojových os, vymezujících základní orientaci rozvoje zemědělství a venkova pro období let 2007 - 2013

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Zemědělské dotace a rozvoj venkova 2007 – 2013

Osy	Celkem (mil. Kč)	Zdroje		Podíl osy v %
		EAFRD	ČR	
Osa I - Zvyšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	3 107	2 330	777	22,39
Osa II - Zlepšování životního prostředí a krajiny	7 156	5 725	1 431	55,20
Osa III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospod. venkova	2 349	1 762	587	16,93
Osa IV - LEADER	650	520	130	5,00
Technická pomoc	67	50	17	0,48
Celkem	13 329	10 387	2 942	100,00

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

OSA I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

I.1.1 Modernizace zemědělských podniků

I.1.2 Investice do lesů

I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělských a potravinářských produktů

I.1.4 Pozemkové úpravy

I.2 Seskupení producentů

I.3 Podpora lidského kapitálu

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

II.1.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech (LFA)

Charakteristika opatření

Toto opatření je zaměřeno na podporu zemědělců hospodařících v oblastech s méně příznivými podmínkami s cílem zachovat venkovskou krajinu, podpořit systémy šetrné k životnímu prostředí, přispět ke stabilizaci venkovského obyvatelstva v těchto oblastech a pomoci zajistit pro zemědělce odpovídající úroveň příjmů.

Cíle opatření

Přispět k zemědělskému využívání půdy ve znevýhodněných oblastech. Trvale udržitelné využití zemědělské půdy. Zlepšení životního prostředí a krajiny.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

II.1.3. Agroenvironmentální opatření

Cíle opatření

- Integrace agroenvironmentálních postupů v zemědělství
- Trvale udržitelné využití zemědělské půdy
- Zlepšení životního prostředí a krajiny

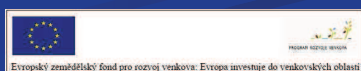
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

II.2.1. Zalesňování zemědělské půdy

Cíle opatření

Rozšíření lesních porostů na zemědělské půdě
Trvale udržitelné využití lesní a zemědělské půdy
Zlepšení životního prostředí a krajiny

OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

II.2.3. Lesnicko-environmentální platby

Cíle podopatření

Posílení zastoupení dřevin, které se vyznačují vyšší tolerancí ke škodlivým činitelům a melioračními účinky na půdu, optimálním využíváním produkčního potenciálu stanoviště.

Pěstováním porostů odpovídající druhové a prostorové skladby, zajistit udržení a rozvoj biodiverzity lesních porostů.

III.1.3 Podpora cestovního ruchu

Možné způsobilé výdaje:

1. Pěší trasy, vinařské stezky a hippostezky

- tvorba pěších a lyžařských stezek, hippostezek, vinařských stezek a dalších tematických stezek
- nákup a výsadba doprovodné zeleně související s projektem
- nákup pozemků v souvislosti s projektem do 10 % ze způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace na projekt

III.1.3 Podpora cestovního ruchu

2. Ubytování, sport

Možné způsobilé výdaje:

- náklady na stavbu malokapacitního (do 60 lůžek) ubytovacího či stravovacího zařízení
- náklady na stavbu půjčovny sportovních potřeb, náklady na modernizaci, rekonstrukci či přestavbu půjčovny sportovních potřeb (např. půjčovny kol, lodí, lyžařského vybavení)
- náklady na stavbu sportovních zařízení, náklady na modernizaci, rekonstrukci či přestavbu sportovních zařízení v areálech jak vnitřních tak venkovních včetně oplocení – např. hřiště, koupaliště, jízdárna, hippostanice

Osa IV. LEADER

- Princip rozdělování finančních prostředků na úrovni regionů – Místní akční skupiny
- O financích rozhodují místní subjekty
- MAS hospodaří s přidělenými finančními prostředky na 1 rok
- Výběr projektů probíhá na základě daných pravidel pro konkrétní MAS

Vybrané obecné podmínky a informace pro čerpání dotace z PRV

- Místo realizace projektu je území ČR mimo hl. m. Prahy
- Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou
- Místo příjmu žádostí o dotaci jsou RO SZIF
- Žadatel zajišťuje financování realizace nejprve z vlastních zdrojů
- Žadatel musí projekt zrealizovat do 24 měsíců od podpisu dohody
- Žadatel musí při podání Žádosti o dotaci předložit veškeré povinné přílohy, které jsou uvedeny ve specifických podmínkách
- Účel vázanosti na projekt je 5 let.
- SZIF sdělí žadateli rozhodnutí o spolufinancování do 6 měsíců od podání žádosti.

(Pozn. Nen -li ve specifick č stí Pravidel uvedeno jinak.)

The diagram illustrates the project timeline with six milestones marked by numbered circles (1-6) connected by a horizontal line. Below each milestone is a white box containing a description of the event. Milestone 1 is labeled 'časová osa' (time axis).

Číslo	Událost
1	vznik nápadu, záměr
2	rozhodnutí realizace záměru
3	vypracování projektu, odevzdání projektu včetně žádosti o dotaci a povinné přílohy
4	podpis smlouvy o poskytnutí dotace
5	zahájení realizace projektu, zadávací řízení na dodavatele, tvorba (předání pravidelných zpráv o průběhu realizace projektu)
6	ukončení realizace projektu, žádost o platbu, obdržení dotace, dodržování a naplňování kritérií vyplývajících ze smlouvy

Podávání žádostí

Státní zemědělský intervenční fond:
Olomouc Blanická 1,
772 00 Olomouc, Tel: 585 526 511

Podávání žádostí přes Portál farmáře

Informace
www.szif.cz
www.eagri.cz

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropské investice do venkovských oblastí

[illegible]

Děkuji za pozornost!

Změny v legislativě kontroly podmíněnosti rok 2011–2012 Praktická řešení v zemědělských podnicích

„Legislativa a podmínky zemědělského podnikání“

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Povětrnost rok 2011

TEPLOTA rok 2011

DP 9,2 °C

Skutečnost: 10,0 °C

Odchylka: 0,8 teplej

Charakteristika: teplý

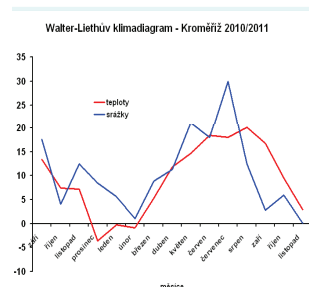
SRÁŽKY rok 2011

DP 576 mm

Skutečnost: 481,3 mm

Odchylka: 94,7 mm

Charakteristika: suchý

Povětrnost, hodnocení

Listopad 2011:

srážky DP 40 mm, skutečnost 0,5 mm

teplota

DP 4,0 °C skutečnost 2,9

mimořádně suchý, studený

Prosinec 2011:

srážky

DP 33 mm, skutečnost 12,8

teplota

DP 0,1 °C skutečnost 2,8

suchý, teplý

HMÚ Kroměříž

40-letý DP (1971-2010)/

50 letý normál (1901-1950) průměr rok

Srážky: 576 / 599

Teplota 9,2 / 8,7

Charakteristiky měsíce (DP):

Mimořádně studený/vlhký

Silně studený/ silně vlhký

Studený/ vlhký

Normální

Teplý/suchý

Silně teplý/silně suchý

Mimořádně teplý/suchý

Walter-Liethův klimadiagram,

Hydrotermický koeficient Seljanin

Změny kontroly podmíněnosti v roce 2011

GAEC 2

- Rozšíření protierozních opatření i na pozemky označené jako **mírně erozně ohrožené**

- Účinnost opatření 1.7. 2011

SMR

- Rozšíření 9-15**
- Nové dozorcující instituce**
- Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)**
- Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)**
- Státní veterinární správa (SVS ČR)**

(stávající: UKZÚZ, ČIŽP, SZIF, SRS, ČPI)

Rozšíření kontroly podmíněnosti od roku 2011

GAEC :

- Změna - rozšíření GAEC 2**
- ZÁKONNÉ POŽADAVKY NA HOSPODÁŘENÍ:**

SMR 9 Uvádění přípravků na trh SRS 6/6.

SMR 10 Zákaz používání některých látek v chovech zvířat (hormonální, tyreostatické účinek, beta sympatomimetika) (ÚSKVBL) 4/4

SMR 11 obecné zásady a požadavky potravinového práva, bezpečnost potravin SZPI /7/21

SMR 11 obecné zásady a požadavky potravinového práva, bezpečnost potravin UKZÚZ 7/21

SMR 11 obecné zásady a požadavky potravinového práva, bezpečnost potravin SVS 7/21

potravinový balíček

SMR 12 pravidla pro prevenci a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií UKZÚZ 2/11

SMR 12 pravidla pro prevenci a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií UKZÚZ 9/11

SMR 13 – SMR 15

oznamování nákaz SVS 3/3

SMR 11 obecné zásady a požadavky potravinového práva, bezpečnost potravin SZPI/7/21

- Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?
- Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísňové viditelné pouhým okem?
- Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?
- Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin?
- Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?
- Je zajištěno takové označení nebo identifikace produktu, které zajišťuje jeho sledovatelnost?
- Pokud se provozovatel potravinářského podniku dozvěděl o tom, že jim vyprodukovaná a dodaná potravina či surovina nebyla bezpečná, informoval o tom všechny své odběratele a příslušný dozorcový orgán a zajistil stažení nebezpečné potravin z trhu?

SMR 11 obecné zásady a požadavky potravinového práva, bezpečnost potravin ÚKZÚZ 7/21

8. Je **provodovatel** krmivářského podniku **rádně registrován** anebo schválen ÚKZÚZ? Odebírá provovýrobce krmiva jen z provozů rádně registrovaných ÚKZÚZ?
9. Odebírá provovýrobce **krmiva** jen z **provozů rádně registrovaných ÚKZÚZ**?
10. Je prováděno pravidelné **čištění a vhodná desinfekce** zařízení a vybavení používaných k výrobě krmiv a ke krmení zvířat?
11. Jsou **krmiva skladována** odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo **zabráněno jejich kontaminaci či zkrmení zvířatům**, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?
12. Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip **dohledatelnosti** použitého krmiva?
13. Jsou krmiva, vyráběná výhradně pro dané hospodářství, **míchána bez použití doplňkových látek nebo premixů**, s výjimkou látek pro silážování?
14. Vede provovýrobce **záznamy** o každém použití přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů, geneticky modifikovaného osiva a o výsledcích analýz vzorků krmiv zaměřených na bezpečnost krmiva?

SMR 11 obecné zásady a požadavky potravinového práva, bezpečnost potravin SVS/7/21

15. **Nebyla dodána** na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly **podány látky skupiny a přílohy I směrnice Rady 96/23/EHS**?
16. **Nebyla dodána** na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých **nebyla dodržena ochranná lhůta** u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady 96/23/EHS nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?
17. **Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy** v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého brucelózy skotu nebo úředně prosté brucelózy ovcí a koz?
18. **Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy** v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého tuberkulózy skotu?
19. Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska **nesplňují podmínky pro dodávku mléka**?
20. Je s mlékem při jeho získávání a **skladování zacházeno** tak, aby se **vyloúčilo ohrožení zdravotní nezávadnosti** nebo snížení jeho jakosti?
21. Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?

Nové kontrolované požadavky od roku 2011

- Snížování rizika ohrožení zdraví zvířat, rostlin, lidí
- Zabránění vstupu kontaminujících látek do potravinového řetězce, životního prostředí
- Kontrola vstupů a výstupů do zemědělské produkce, kontrola technologických postupů
- POR, hnojiva, krmiva ostatní používané vstupy – pouze **registrované přípravky, přípravky se znalostí původu**
- Dodržování **povolných dávek, opakovatelnosti použití a ochranných lhůt** při používání POR, hnojiv a veterinárních léčiv – **rezidua, zákaz používání vyjmenovaných látek**
- **Skladování** udržení kvality, zabránění kontaminace prostředí, zabránění kontaminace skladovaného materiálu odpady nebo jinými cizorodými látkami
- evidence, skladová **dokumentace, dodací listy, faktury, označování** potravin - **sledovatelnost**
- Evidence a označování zvířat, vedení související dokumentace - **záznamy zdravotního stavu zvířat, evidence záznamů o veterinární léčbě**
- Zabezpečení **dohledatelnosti** v případě potřeby (výskyt závadné potraviny, nákazy, choroby)

Změna GAEC 2 od 1.1. 2011

GAEC 2 – původní znění

Žadatel na ploše půdního bloku, popřípadě jeho dílu, označené v evidenci půdy jako **silně erozně ohrožená** zajistí, že se **nebudou pěstovat širokořádkové plodiny** kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice. Porosty obilnin a řepky olejné, na takto označené ploše, budou zakládány s využitím půdochranných technologií, zejména setí do mulče, nebo bezorebné setí. V případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin.

GAEC 2 – nové znění standardu

Žadatel na ploše půdního bloku, popřípadě jeho dílu, označené v evidenci půdy jako **a) silně erozně ohrožená**, zajistí, že se **nebudou pěstovat širokořádkové plodiny** kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice; porosty obilnin a řepky olejné na takto označené ploše budou zakládány s využitím půdochranných technologií, zejména setí do mulče nebo bezorebné setí; v případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin, **b) mírně erozně ohrožená**, zajistí, že **širokořádkové plodiny** kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice budou zakládány pouze s využitím půdochranných technologií, zejména setí do mulče nebo bezorebné setí

EROZE – příčiny, projevy

nejvýznamnějších projev degradace půdy ve světovém i tuzemském měřítku je

EROZE PŮDY

ohroženo

větrnou erozí 28 %,
vodní erozí 56 %

EROZE geologická
soudobá

normální ↔ **zrychlená**

GAEC 2 – řešení soudobé eroze, zejména zrychlené

Příčiny zrychlené eroze

- Výskyt příválových dešťů, silné výsušné větry
- Rozšíření pěstování širokořádkových plodin
- Příliš velké obdělávané celky, nevhodná orientace (naš 30ha efektivita stejná, náchylnost k erozi vysoká)
- **Rušení hydrografických prvků** v krajině – remízky, údolnice, cesty, příkopy
- **Snížení vsaku vody do půdy**
- Nepevněná koryta

Stanovení erozně ohrožených ploch VÝPOČET INTENZITY VODNÍ EROZE

- Nejčastěji používanou metodou pro stanovení intenzity vodní eroze je tzv. Univerzální rovnice

USLE (Wischmeier, Smith 1978):

$$G = R \times K \times L \times S \times C \times P$$

- **G – průměrná dlouhodobá ztráta půdy (t.ha-1.rok-1),**

R faktor erozní účinnosti příválového deště

K faktor erodovatelnosti půdy

struktura ornice, obsahu organické hmoty a propustnosti půdního profilu

L faktor **délky svahu** vyjadřuje vliv nepřerušené délky svahu na velikost ztráty půdy erozí.

S faktor **sklonu svahu** vyjadřuje sklonu svahu na velikost ztráty půdy erozí.

C faktor ochranného vlivu vegetace

P faktor protierozních opatření

Maximální hodnota ztráty půdy

Maximální přípustná hodnota ztráty půdy je stanovena u:

- mělkých do (do 30 cm) **1 t.ha-1.rok-1**
- středně hlubokých (30-60 cm) **4 t.ha-1.rok-1**
- hlubokých (nad 60 cm) **10 t.ha-1.rok-1**

Pokud vypočtená ztráta půdy **překračuje** hodnoty přípustných ztrát

je zřejmé, že **způsob využívání pozemku nezabezpečuje dostatečnou ochranu půdy před erozí.**

Očekává se změna u hlubokých půd na 4 t.ha-1.rok-1

Protierozní opatření

L,C,P – nepřímo K Organizační opatření

- delimitace kultur (ochranné zatravnění, zalesnění)
- velikost a tvar pozemku
- protierozní rozmísťování plodin

Agrotechnická a vegetační opatření

- a) na orné půdě
- obdělávání po vrstevnicích
 - výsev do ochranné plodiny nebo strniště
 - důlkování povrchu půdy, hrázkování

- b) na trvalém travním porostu
- obnova drnu
 - protierozní organizace pastvy

c) ve speciálních kulturách (sady, vinice)

- důlkování
- mulčování
- herbicidní úhor
- zatravnění mezířadí
- krátkodobé porosty v mezířadí
- doprovodné objekty

Technická opatření

- terénní urovňavky
- terasy
- příkopy
- průlehy
- protierozní nádrže
- hrázky
- asanace strží
- doprovodné objekty

GAEC, dotace

GAEC

je součástí cross compliance.

ČR do GAEC zařadit řešení erozí
Neplnění GAEC má při nálezu vliv na

všechny plošné platby

(SAPS, LFA, AEO, apod.)
Soubor protierozních opatření je

otevřený seznam,
do něhož bude možné nová opatření **přidávat**, nebo z něj naopak některá, která se neosvědčí, **odebírat** (ověření odkameňování, podřívání) (stanovisko Mze)

Poradce

- Informace,
- Podklady,
- Návrh řešení
- Dotace PRV L3.4.

GAEC 5 tematických okruhů

- eroze půdy (GAEC 1, GAEC 2)
- organické složky půdy (GAEC 3, GAEC 4)
- struktura půdy (GAEC 5)
- minimální úroveň péče (GAEC 6, GAEC 7, GAEC 8, GAEC 9)
- ochrana vody a hospodaření s ní (GAEC 10, GAEC 11)

Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.
23 Zábovteská 250, 156 27 Praha 5 - Zbraslav
☎ 257 027 233, fax: 257 027 254, e-mail: pudni.sluzba@vumop.cz
www.vumop.cz

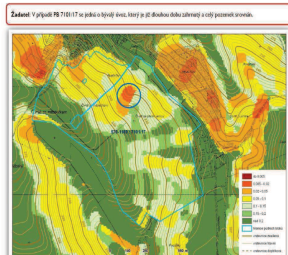
ŽÁDOST O PŘEHODNOCENÍ EROZNÍ OHROŽENOSTI

Zadatel (uveďte se základní informace a kontakt na zadatele)	
Kontakt:	telefon:
□□□□□	□□□□□
□□□□□	email:
□□□□□	□□□□□
Poradce (uveďte se základní informace a kontakt na poradce)	
Kontakt:	telefon:
□□□□□	□□□□□
□□□□□	email:
□□□□□	□□□□□
Předmět žádosti (identifikuje se předmětný blok LPIS a základní se podání žádosti)	
Číslo chvorce, zkrácený kód bloku LPIS:	
□□□□□	
Odpovědní žádosti:	
□□□□□	
□□□□□	
□□□□□	
□□□□□	
□□□□□	
□□□□□	

Přehodnocení erozní ohroženosti

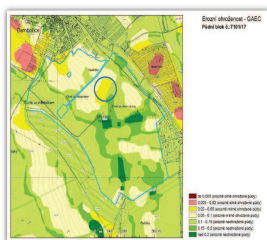
Oprávněné žádosti

chyba DMT – zavedené úvozy, lomy

Oprávněné žádosti

chyba DMT – zavedené úvozy, lomy – v LPIS opraveno

Půdoochranné technologie MEO půdy

☐ **ZÁKLADNÍ půdoochranné technologie** – vyžadují technické vybavení !!!

☐ **bezorebné sítě** (technologie přímého seti do neupravené půdy)

☐ **seti do mulče**

☐ **seti do mělké podmítky** (za předpokladu dodržení stanovené pokrývnosti povrchu půdy rostlinnými zbytky)

☐ **seti do ochranné plodiny** (např. do vymezující meziplodiny – svazetka vřetolistá, hotčice bílá)

☐ **důlkování**

☐ **POSKLIZŇOVÉ ZBYTKY!!!**

• **Jedna s technologií musí být na MEO uplatněna! Bud' základní nebo specifická!**

☐ **SPECIFICKÉ půdoochranné technologie** - vyžadují respektovat odtokové linie, velikost pozemku !!!

☐ **Přerušovací pásy**

☐ **Zasakovací pásy**

☐ **Osetí souvrati**

☐ **Seti/sazení po vrstevnici**

☐ **Odkameňování**

Příručka ochrany proti vodní erozi 2011

Na silně i mírně erozně ohrožených plochách lze použít následující půdoochranné technologie, které vyhovují standardu GAEC 2: bezorebné setí/sázení (technologie přímého setí do nezpracované půdy), setí/sázení do mulče, setí/sázení do mělké podmytky, setí/sázení do ochranné plodiny (např. do vymrzající mezplodiny – svazanka vřaticolistá, hořčice bílá), do podsevu (setí nejpozději s hlavní plodinou), důlkování.

Tyto technologie patří mezi technologie ochranného zpracování půdy, pro něž je charakteristické nejméně 30% pokrytí povrchu půdy posklizňovými rostlinnými zbytky do doby vzházení porostu a snížení intenzity zpracování půdy.

Protože zmíněného procenta pokrývnosti lze bezpečně dosáhnout při zakládání ozimých porostů, zatímco při zakládání jarní je to obtížné, byl pro účely

GAEC 2 upřesněn požadavek na pokrývnost rostlinnými zbytky následovně:

- o Pro SEO plochy zůstává stanovena minimální pokrývnost na 30 %.
- o Pro MEO plochy je stanovena minimální porostu na úrovni 20 %; do 30. června min. 10 % a po 1. červenci musí být vizuálně prokazatelné, že při zakládání porostu byla tato technologie použita

SPECIFICKÉ PŮDOOCHRANNÉ TECHNOLOGIE

❑ **půdoochranné technologie** - vyžadují respektovat odtokové linie, velikost pozemku !!!

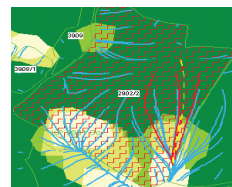
❑ **Přerušovací pásy**

❑ **Zasakovací pásy**

❑ **Osetí souvratí**

❑ **Setí/sázení po vrstevnici**

❑ **Odkameňování**

uladka odtokových linií a vestvy vhodnost k setí/sázení po vrstevnici při zapnutí podkladové vrstvy

SPECIFICKÉ PŮDOOCHRANNÉ TECHNOLOGIE

Přerušovací pásy
(kódy P1, P2, P3),

Zasakovací pásy
(kódy Z0, Z1, Z2, Z3),

Souvratě
(kódy S0, S1, S2, S3),

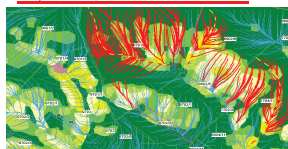
Setí/sázení po vrstevnici
(kódy V0, V1, V2, V3, V4),

Odkameňování (kód K).

• P1 – platí pro PB s průměrnou sklonitostí do 3 stupňů včetně nepřerušená odtoková linie 300 m

• P2 – platí pro PB s průměrnou sklonitostí od 3 stupňů do 5 stupňů včetně – nepřerušená odtoková linie 250 m

• P3 – platí pro PB s průměrnou sklonitostí nad 5 stupňů – nepřerušená odtoková linie 200 m

OSETÍ SOUVRATÍ

S0 - platí pro PB s velikostí menší než 35 ha

-souvrat' jiné než širokořádkové plodiny

-minimální šířka 12 m

-založen na spodní hranici PB/DPB, nebo na spodní hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO

-pás protíná všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného PB/DPB, které zasahují do plochy MEO

S1: 300 metrů

S2: 250 metrů

S3: 200 metrů

(měřeno proti směru odtokové linie od horní hrany souvratě), je kromě zasakovacího pásu nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů.

Jako zasakovací pás pro účely plnění podmínek GAEC 2 nelze použít biopás založený s dotací v rámci ÁEO EAFRD.

POZOR: jestliže platí pro PB velikost větší než 35 ha, ale nesplňuje některou z dalších podmínek S1, S2 nebo S3 spadá do opatření S0.

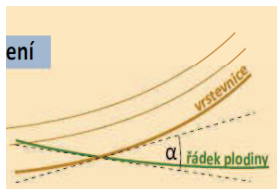
SETÍ/SÁZENÍ PO VRSTEVNICI

V1 - platí pro PB s velikostí menší než 35 ha, s průměrnou sklonitostí do 3 stupňů včetně a nejdelší délkou odtokové linie zasahující do plochy MEO přesahující délku 600 m

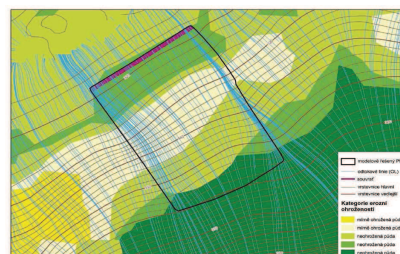
V2 - platí pro PB s velikostí menší než 35 ha, s průměrnou sklonitostí od 3 do 5 stupňů včetně a nejdelší délkou odtokové linie zasahující do plochy MEO přesahující délku 500 m

V3 - platí pro PB s velikostí menší než 35 ha, s průměrnou sklonitostí nad 5 stupňů a nejdelší délkou odtokové linie zasahující do plochy MEO přesahující délku 400 m

V4 - platí pro PB s velikostí menší než 35 ha, kde délky odtokových linií jsou kratší než uvedené kombinace délek a sklonitostí u textů V1,V2 a V3

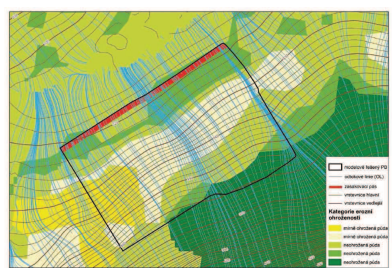

Osetí souvratí

Souvrat' S0 – PB do 35 ha

ZASAKOVACÍ PÁSY

Zasakovací pás Z0 – PB do 35 ha

ZASAKOVACÍ PÁSY

Zasakovací pás Z1 – do 3°

POSTUP

návrhu použitých technologií na MEO půdách

- Zjištění rozsahu a lokalizace erozně ohrožených ploch
- Doplnění osevu hospodářský rok 2012
- Zvážit omezení pěstování ŠP na erozně ohrožené ploše
- Konkrétní řešení situace na jednotlivých erozně ohrožených pozemcích
- volba základní nebo specifické

1. Na záložce Tisky si najdu tisk č. 11 Erozní ohroženost PB/DPB. V sloupečku Q uplatňované opatření po osevu 1.7.2011 až 30.6.2012 a všimám si kódu. Vyznačím si PB kde se vyskytuje kód s erozí, doplním osev, hledám řešení pro širokořádkovou p.
2. Než přejdu do mapy, je vhodné se zamyslet jakou PT mi situace na podniku umožňuje aplikovat. Pokud nelze využít některou z obecných PT (bezrobné seti, seti do mulče apod.), pak z tisku č. 11 sloupečku R zhodnotím, kterou ze specifických PT použít.
3. Pokud nelze uplatnit PT seti/sázení po vrstevnicích nebo souvrátě je vhodné se zamyslet nad rozdělením bloku.

POSTUP

návrhu použitých technologií na MEO půdách

Specifické PT doporučujeme aplikovat z hlediska minimalizace agrotechnických komplikací dle **následujícího pořadí**:

- a. **Realizovat seti/sázení po vrstevnici** - Jestliže má blok kód V4 (sloupec R) a současně je rizikovost seti/sázení po vrstevnici vhodná nebo méně vhodná (sloupec F), doporučuje se seti/sázení po vrstevnici.
- b. **Vytvořit jednu souvrát bez nutnosti přerušovacího pásu** - Jestliže má blok kód S0 (sloupec R) a souvrát je technicky možná (tj. část bloku, kde má být souvrát je přístupná), doporučuje se udelat souvrát s obilninou o šíři 12 metrů minimálně - zemědělec by si šíři měl určit podle násobků sečky, ramen postřikovače apod. V
- c. **Z rizikové části bloku se SEO/MEO vyloučit pěstování ŠP** - tj. blok agrotechnicky rozdělit na více plodin. Rozdělení může být ad hoc (na jednu sezónu) nebo trvalého charakteru (pak lze rozdělit blok na AZV, ale mez mezi částmi bloku musí mít alespoň 2 metry šíři).
- d. **Teprve poslední variantou je vytváření přerušovacích či zasakovacích pásů** v požadované vzdálenosti (agrotechnicky nejnáročnější opatření).

EROZNÍ OHROŽENÍ - podklady LPIS

platné od 1.7. 2011 do 30.6 2012

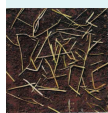
plánek od 1.7. 2011 do 30.6 2012

Eroznivé údaje o půdních podmínkách

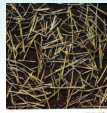
Př. č.	Ověřeno	Kód obce				Pro essay v období 01.07.2011 - 06.06.2012					Pro essay v období 01.07.2011 - 06.06.2012				
		Číslo obce	Obec	Kultura	Číslo obce	Výs. měř. půdy (m)	Výs. měř. půdy (m)	Výs. měř. půdy (m)	Výs. měř. půdy (m)	Výs. měř. půdy (m)	Výs. měř. půdy (m)	Výs. měř. půdy (m)	Výs. měř. půdy (m)		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N		
1	5061-150	6801	1	7,42	0,12	2,35	4,95	A2	0,13	2,34	4,95	A2B2			
2	5061-150	6802-12	1	2,87	0,15	1,87	5,05	A2	0,13	2,34	4,95	A2B2			
3	5061-173	7728-8	1	4,40	0,76	3,61	0,03	A2	0,76	3,61	0,03	A2B2			
4	5061-173	7718	1	1,89	0,05	1,84	0,03	A2	0,05	1,84	0,03	A2B2			
5	5061-173	7820	1	1,69	0,06	1,65	0,06	A2	0,06	1,65	0,06	A2B2			
6	5061-173	7812	3	1,42	0,07	1,42	0,07	A2	0,07	1,41	0,07	A2B2			
7	5061-180	8508	1	0,37	0,33	7,77	1,27	A2	0,33	7,77	1,27	A2B2			
8	5061-180	8509	1	0,37	0,33	7,77	1,27	A2	0,33	7,77	1,27	A2B2			
9	5061-180	8507	1	0,37	0,33	7,77	1,27	A2	0,33	7,77	1,27	A2B2			
10	5061-180	8518	1	0,37	0,33	7,77	1,27	A2	0,33	7,77	1,27	A2B2			
11	5061-180	8503	1	0,37	0,33	7,77	1,27	A2	0,33	7,77	1,27	A2B2			
12	5061-180	8501	1	0,37	0,33	7,77	1,27	A2	0,33	7,77	1,27	A2B2			
13	5061-180	8501	1	0,37	0,33	7,77	1,27	A2	0,33	7,77	1,27	A2B2			
14	5061-180	8501	1	0,37	0,33	7,77	1,27	A2	0,33	7,77	1,27	A2B2			
15	5061-180	8501	1	0,37	0,33	7,77	1,27	A2	0,33	7,77	1,27	A2B2			
16	5061-180	7854	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
17	5061-180	7701	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
18	5061-180	7609-1	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
19	5061-180	7701-2	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
20	5061-180	7701-3	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
21	5061-180	7701-4	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
22	5061-180	7701-5	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
23	5061-180	7701-6	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
24	5061-180	7701-7	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
25	5061-180	7701-8	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
26	5061-180	7701-9	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
27	5061-180	7701-10	1	2,29	0,09	1,38	1,08	A1	0,09	1,38	1,08	B2			
28	5061-180	8504	1	7,65	0,09	4,41	3,64	A1	0,09	4,41	3,64	B2			
29	5061-180	8509	1	1,42	0,15	1,35	0,09	A1	0,15	1,35	0,09	B2			
30	5061-180	8602	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
31	5061-180	8603	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
32	5061-180	8604	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
33	5061-180	8605	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
34	5061-180	8606	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
35	5061-180	8607	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
36	5061-180	8608	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
37	5061-180	8609	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
38	5061-180	8610	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
39	5061-180	8611	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
40	5061-180	8612	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
41	5061-180	8613	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
42	5061-180	8614	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
43	5061-180	8615	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
44	5061-180	8616	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
45	5061-180	8617	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
46	5061-180	8618	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
47	5061-180	8619	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
48	5061-180	8620	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
49	5061-180	8621	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
50	5061-180	8622	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
51	5061-180	8623	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
52	5061-180	8624	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
53	5061-180	8625	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
54	5061-180	8626	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
55	5061-180	8627	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
56	5061-180	8628	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
57	5061-180	8629	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
58	5061-180	8630	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
59	5061-180	8631	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
60	5061-180	8632	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
61	5061-180	8633	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
62	5061-180	8634	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
63	5061-180	8635	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
64	5061-180	8636	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
65	5061-180	8637	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
66	5061-180	8638	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
67	5061-180	8639	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
68	5061-180	8640	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
69	5061-180	8641	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
70	5061-180	8642	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
71	5061-180	8643	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
72	5061-180	8644	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
73	5061-180	8645	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
74	5061-180	8646	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
75	5061-180	8647	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
76	5061-180	8648	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
77	5061-180	8649	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
78	5061-180	8650	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
79	5061-180	8651	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
80	5061-180	8652	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
81	5061-180	8653	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
82	5061-180	8654	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
83	5061-180	8655	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
84	5061-180	8656	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
85	5061-180	8657	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
86	5061-180	8658	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
87	5061-180	8659	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
88	5061-180	8660	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
89	5061-180	8661	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
90	5061-180	8662	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
91	5061-180	8663	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
92	5061-180	8664	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
93	5061-180	8665	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
94	5061-180	8666	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
95	5061-180	8667	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
96	5061-180	8668	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
97	5061-180	8669	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
98	5061-180	8670	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,61	2,11	B2			
99	5061-180	8671	1	7,05	0,06	4,62	2,10	A1	0,06	4,					

GAEC 2 – kontrola pokryvnosti

• Hořčice

10%

30%

50%

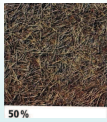
• obilní sláma

10%

30%

50%

Kontrola SZIF- hodnocení porušení GAEC 2 návrh

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
Součet ploch, kde došlo k porušení je 0 - 1ha	Součet ploch, kde došlo k porušení je nad 1ha	Součet ploch, kde došlo k porušení je nad 2ha	Přirostování pásů, zasakovací pásy či souhrn těchto ploch zasahující do plochy MEO, je větší než stanovená rozloha mezi pásy, neboť celková maximální jeden přirostování pásů.	Přirostování pásů, zasakovací pásy či souhrn těchto ploch zasahující do plochy MEO, je větší než stanovená rozloha mezi pásy, neboť celková maximální jeden přirostování pásů.	PT nezbyla realizována. (Odchytky směru řádků porostů od vodorovnice je nad 50°)			
			Maximální nepřetržitost délky OL podle průměrné odhadované PB byla překročena.	Maximální nepřetržitost délky OL podle průměrné odhadované PB většího než 35 ha byla překročena.	Maximální nepřetržitost délky OL označené značkou byla překročena.			
			Odchytky směru řádků porostů od vodorovnice je 40° - 50°.					
2	6	14	2	10	26	x	2	42

Změny v provádění nitrátové směrnice od roku 2012

Revize zranitelných oblastí

Zrušeno od roku 2012

4 k.ú.

Nově zařazeno od roku 2012

229 k.ú.

• KROMĚŘÍŽ

1. Bařice 601047
2. Bilany 604038
3. Karolín u Sulimova 759473
4. Kvasice 678180
5. Nová Dědina 705039
6. Skaštice 748226
7. Střížovice u Kvasic 758132
8. Sulimov 759481
9. Těšovice 766798
10. Trávník 766810

Hlavní změny v 3. akčním programu NS

původně platnost 1.1.2012 - posunuto-termín ?

- Zpřísnění období zákazu hnojení pro některé plodiny-posun začátku hnojení pro hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem-hnoj a kompost. Navržený zákaz má být od 15.12 do 15.2. Zatím byl zákaz jen pro ornou půdu.
- Úprava způsobu hnojení do období zákazu-posunutí období zákazu hnojení pouze obilnin a řepky o 14 dní dále do podzimu.
- Rozšíření kategorizace půd spadající pod III. aplikační pásmo-čili pásmo s největším omezením hnojení na podzim.
- Zpřísnění limitů hnojení na plodiny, zde ale platí, že při dokázání vysokých výnosů (např. statistikou) lze používat staré limity, ale pouze v I-II aplikačním pásmu, ve III budou platit limity nové.
- U TTP omezení hnojení minerálními hnojivy jednorázovou dávkou 40 kg N u některých TTP.
- Zákaz aplikace N hnojiv v případě nepříznivých půdních podmínek.
- Skladování statkových hnojiv nelze nejen na meliorovaných půdách, ale také nelze na písčitéch půdách.
- Zákaz používání dusíkatých hnojiv na orných půdách se sklonitostí ne nad 12 o ale už i nad 10 o

Období zákazu hnojení

Zemědělský pozemek s pěstovanou plodinou nebo připravený pro založení porostu plodiny		Období zákazu hnojení	
Plodina nebo kultura	Klimatický region*	Hnojiva s rychlým uvolnitelným dusíkem	Minerální dusíkatá hnojiva
Plodiny na orné půdě (mimo travních a izolovaných porostů), trvalé kultury	0 - 5	15. 11. - 31. 1. (1. 11. - 31. 1. ***)	1. 11. - 31. 1. (pro ozimou řepku a ozimou pšenici) 23. 10. - 31. 1. (pro ostatní plodiny)
	6 - 9	5. 11. - 28. 2. (15. 10. - 28. 2. ***)	15. 10. - 15. 5. (pro ozimou řepku a ozimou pšenici) 1. 10. - 15. 2. (pro ostatní plodiny)
Travní (jetelovinnatrávní) porosty na orné půdě, trvalé travní porosty	0 - 5	15. 11. - 31. 1. (1. 11. - 31. 1. ***)	1. 10. - 28. 2.
	6 - 9	5. 11. - 28. 2. (15. 10. - 28. 2. ***)	15. 9. - 15. 3.

Používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem** na orné půdě je zakázáno v období 1. 6. - 31. 7. (toto ustanovení neplatí v případě následného pěstování ozimých plodin a mezipločin) a v období 1. 12. - 31. 1. 2 a v období 15. 12. - 15. 1.

Používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem na travních porostech je zakázáno v období 1. 6. - 31. 1. 2 a 15. 1. - 15. 1.

Vývěstky: * 1. číslo kódu bodu; ** 2. číslo kódu bodu; *** 3. číslo kódu bodu.

** 1. číslo kódu bodu; ** 2. číslo kódu bodu; *** 3. číslo kódu bodu.

*** termíny platné od roku 1.1.2014

Limity

Plodina	Limit hnojení v kg N/ha
pšenice ozimá	220-185
pšenice jarní	160-120
žito ozimé	150-120
ječmen ozimý	160-140
ječmen jarní	150-120
oves	150-120
triticale	160-140
kukuřice na zrno	260-220
huskový	70-60
brambory sacharové	170-140
brambory konzumní-ostatní	200-170
brambory polospisové rané	220-110
cukrovka	220
krmiš řepa	200-170
ječka ozimá	240-220
ječka jarní	160-140
ječka ozimá	120-100
ječka jarní	100-80
ječka ozimá	260-220

- **Změna limitů k jednotlivým plodinám**
Změny na základě připomínek EK
Snížení limitů hnojení pro jednotlivé plodiny. Limity byly znovu přepočítány podle potřeby živin pro dosažení maximálních výnosů dle údajů ČSÚ - až do úrovně jednotlivých podniků
Vypočtená potřeba N se v průměru snížila o 15 % (= nové limity).
Bude možnost v odůvodněných případech limitů v I a II aplikačním pásmech (III aplikačním pásmu budou platit limity nové)
pásmu překročit, pokud zemědělec kontrole prokáže, že vyšší přísun N odpovídá dosaženému výnosu plodiny. Zůvodnění může být statistické - časová řada, vyšší výnosy než ze kterých je prováděn výpočet.
Nastavení limitů po polní zelenině a TTP.
Zápočet N do limitu pro keřů prasadat digestát z bioplynové stanice, je nově navržen na 70 %.
Změna se promítne do CC SMR 4

Limity

trávy na omě půdě	200
zeří	250
kvěťák	220
brokolice, mrkev	200
kapusta hlávková, celer bulvový	180
ledluběn, zeří pekingská, kapusta růžičková	150
cibule kuchyňská, póř pravý, pažitka pravá, okurky salátové, petržel zahradní naťová	120
okurky nakládačky, špenát setý, salát hlávkový, pastinák setý, paprika zeleninová, rajčata	100
ředkvička, řepa salátová, kukuřice cukrová, petržel zahradní kořenová	80
kopr vonný, hrách zahradní, fazol obecný	60
česnek	30
trvale travní porosty	160

Do limitu hnojení se započítává

- Celkový dusík z minerálních hnojiv
- Přímou využitelný dusík (v 1. roce působení)
- ~ 40% celkového N ze hnojiv s pomalu uvolnitelným N a upravených kalů
- ~ 60% celkového N ze hnojiv s rychle uvolnitelným N (kromě kejdy prasat a digestátu z bioplynové stanice)
- ~ 70% celkového N z kejdy prasat a digestátu z bioplynové stanice

Do limitu se nezapočítává

- následně využitelný dusík (v 2. roce působení)
- dusík použitý k podpoře rozkladu slámy

Uložení tuhých statkových nebo organických hnojiv na zemědělské půdě

Upraveny požadavky pro výběr vhodné lokality k uložení hnoje
Přidán zákaz uložení na písčitéch půdách

Upraven požadavek na 3 měsíční skladování hnoje na pevném hnojišti před uložení na zemědělské půdě (platnost od 2014).

Bude platit pouze pro hnůj skotu a prasat.

Nebude platit pro hnůj koní, ovcí a koz, hnůj z hluboké podestýlky a v případě takového nastýlání, kdy nevzniká močůvka.

Změna se promítne pouze v novele NV 103/2003 Sb.

Novelizace havarijní vyhlášky 450/2005

- Definice závadných látek a upřesnění množství od kterého zacházím se závadnou látkou
- Kontrolní systém a způsoby provádění kontrol
- provádění zkoušek těsnosti
- odborně způsobilá osoba (OZO)**
- Náležitosti havarijního plánu
- možnost uvedení odlehčovacích ploch pro vývozy např. kejdy v případě provozní nouze**
- Vznik provozní nouze doložit
- Doporučení revize** havarijních plánů, zda odpovídají novým požadavkům (souvisí i s novelizací zákona o hnojivech – co je skladování hnojiv)

Aktualizace OPVZ v LPIS k 14. září 2011

V Registru půdy byla opětovně aktualizována vrstva ochranných pásem vodních zdrojů (OPVZ, PHO), kterou naleznete v mapě pod zárovkou OPVZ – nezávazné (aktualizace 2011). Vrstva byla aktualizována z údajů Výzkumného ústavu vodohospodářského s platností dat k 31. srpnu 2011. V rámci této aktualizace došlo ke zohlednění některých reklamací zaslaných v průběhu srpna.

Pokud po zobrazení vrstvy OPVZ – nezávazné (aktualizace 2011) narazíte na **nesoulad** týkající se **stupně ochrany** nebo **hranice ochranného pásma** s informacemi uvedenými v rozhodnutí vodoprávního úřadu a nereklamovali jste dosud údaje, prosím kontaktujte helpdesk@mze.cz. Informaci optimálně doplňte o naskenované **rozhodnutí místně příslušného vodoprávního úřadu**, které potvrzuje chybné informace LPIS. Podnět předáme správci vrstvy k nápravě.
Zdroj: MZe,

Výklad odboru ochrany vod ze dne 22. prosince 2010 k pojmům „ochranná pásma vodních zdrojů“ (OPVZ) versus „pásma hygienické ochrany“ (PHO) a jejich vzájemného vztahu

- Zrušení obecně závazného právního předpisu, na jehož základě byla vydána rozhodnutí o stanovení ochranného pásma (pásma hygienické ochrany) nemůže mít s ohledem na princip dobré víry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci a na ochranu dobré víry v nabytá práva konstituovaná těmito akty **dopad na pravomocná rozhodnutí o stanovení ochranných pásem a na jejich obsah.**
- Tato rozhodnutí zůstávají i nadále v platnosti a považují se za bezvadná, a to až do doby nabytí právní moci **nového právního aktu, kterým by byla změněna či zrušena.** Po novelě vodního zákona č. 254/2001 Sb. ve znění zákona č. 150/2010 Sb. se pro změnu či zrušení stávajících rozhodnutí o ochranných pásmech vodních zdrojů (vč. pásem hygienické ochrany) uplatní forma opatření obecné povahy (srov. § 30 a čl. II bod 2 vodního zákona).

Novela zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech

Hlavní změny:

Terminologie - už ne „hnojiva a statková hnojiva“, ale **hnojiva** = minerální, organická, organominerální, statková

Ohlašování hnojiv - u typových hnojiv není nutné přezkušování

Bioplynové stanice - registrace digestátů před použitím na půdu i v rámci podniku, tedy bez uvádění do oběhu (nevztahuje se na digestáty ze statkových hnojiv a objemných krmiv)

Evidence hnojení – záznam do 1 měsíce po použití, z vedlejších produktů se povinně eviduje jen **sláma**, ale hlavní produkty, např. **zelené hnojení**, se evidují i nadále

Definice promrznutí půdy – přes den do 5 cm nerozmrzá

Pokuta za neplnění nitrátové směrnice - až 100 tis. Kč

Používání kalů – hlášení předem na ÚKZÚZ

Skladování minerálních hnojiv

- Hnojivo připravené k aplikaci - pouze několik dní - bez skladové evidence
- Skladování venku
 - do 1 měsíce skladová evidence
- Skladování ve skladu - nad 1000kg pevných hnojiv a 500kg kapalných hnojiv - déle než měsíc - skladová evidence
- Zásady skladování **Zákon o hnojivech 156/1998 Sb.**
 - Uskladnit hnojiva odděleně
 - Označit čitelným způsobem
 - Zajistit, aby nedošlo k jejich smísení
 - Vést dokladovou evidenci o příjmu a výdeji
- Vyhláška 274/1998 - dále řeší podmínky skladování různých typů hnojiv a způsoby skladování (povolené množství, výška naskladněných hnojiv, skladování hnojiv typu DA)

- Vyhláška č. 268/2009 Sb., účinnost od 26.08.2009

o technických požadavcích na stavby
§ 50 - 53 zvláštní požadavky na zemědělské stavby

- Stavby pro skladování hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

Z hlediska ochrany vod vyhláška stanoví

- Základní a doplňkové zabezpečení staveb

Novinky zákon o hnojivech

- Úprava vyhlášky č. 274/1998 **O skladování a způsobu používání hnojiv**
přechodné skladování balených kapalných hnojiv a tuhých minerálních hnojiv (mimo jednosložkových hnojiv typu dusičnanu amonného) organických a organominerálních hnojiv na volných zpevněných plochách, za podmínky skladování na paletách a ochrany před povětrnostními vlivy **po dobu 1 měsíce**

Zapravení do půdy do 48 hod. se netýká produktů vzniklých při pěstování (zelené hnojení, sláma)
Záznam do evidence do 1 měsíce

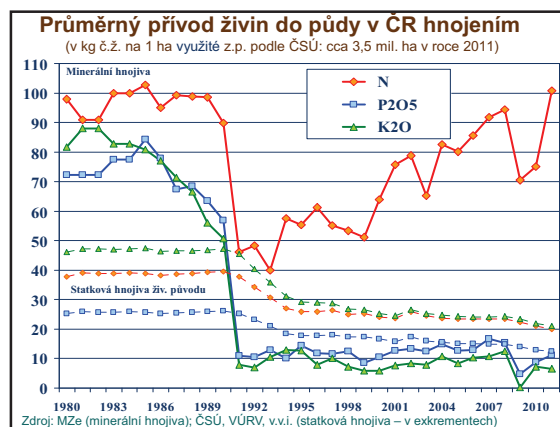
- Nová vyhláška č. 268/2009Sb., **O požadavcích na stavby-technické požadavky na zemědělské stavby** (sklady hnojiv, pesticidů)

- Nová vyhláška 257/2009Sb., **O používání sedimentů na zemědělské půdě**

- **Novela vyhlášky č. 474/2009Sb. O stanovení požadavků na hnojiva** změny limitů ve statkových a organických hnojivech
Limity rizikových prvků
Zvyšují se povolené obsahy As, Cu, Zn

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Nová nitratová směrnice v roce 2012

Změny v období 2010 - 2011

Novela zákona o vodách (č. 254/2001 Sb.) v roce 2010

- od roku 2010 se nemusí zkoušet těsnost nadzemních nádrží na hnojiva, pokud jsou vybaveny havarijní jímkou
- od roku 2010 může zkoušet těsnost jen „odborně způsobilá osoba“
- aktuální seznam OZO: http://www.mzp.cz/cz/osoby_tesnosti

Novela havarijní vyhlášky (č. 450/2005 Sb.) v roce 2011

- upřesnění „většího rozsahu“ při zacházení se závadnými látkami
- požadavky na kontrolní systém a jeho popis
- stanovení náhradních způsobů zkoušení těsnosti (sklady hnojiv)
- upřesnění požadavků na havarijní plán
- stanovení požadavků na „odborně způsobilou osobu“

Změny v roce 2012

Nové nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu (= náhrada za NV č. 103/2003 Sb.)

- změny zranitelných oblastí
- 3. akční program (2012 – 2016)

Předpokládané změny v roce 2013

Novela vyhlášky č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv

- uvedení normativů obsahu živin pro digestát z BPS
- uvedení normativů pro separát a fugát po separaci kejdy
- úprava normativů produkce statkových hnojiv
- úprava normativů obsahu živin ve statkových hnojivech
- zařazení technologických (odpadních) vod z ŽV (mléčnice, dojírny, ...) a RV (např. mytí brambor mezi „hnojivé látky“ (bez účinného obsahu živin, bez požadavků na skladovací kapacity, bez zákazu používání v zimě apod.)

Průměrné složení digestátů ve VC regionu (% v č. h.) 2005-2010 (J. Dostál, 2010)
a v Německu (Wulf, 2010)

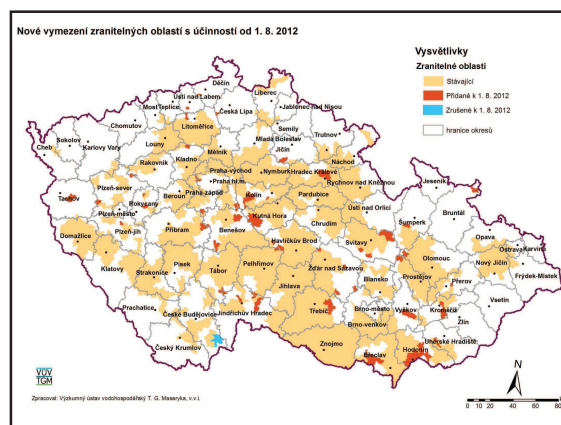
původ digestátu	suš.	org.látky	C	Ncelk.	Nam.	podíl Namon.	*účinný N	C : N	P2O5	K2O
dig. z kejdy skotu (2005-09)	4,4	3,2	1,9	0,38	0,22	58%	68%	4,9	0,15	0,26
dig. z kuk. (2005-09)	5,9	4,2	2,5	0,50	0,31	62%	72%	4,9	0,14	0,44
dig. z kuk. (2006-10)	8,1	6,0	3,5	0,53	0,25	47%	60%	6,5	0,20	0,45
- fugát	5,6	4,2	2,4	0,48	0,27	56%	67%	5,0	0,15	0,36
- separát	22,6	19,1	11,1	0,68	0,26	38%	54%	16,3	0,46	0,45
- sušený separát	92,4	78,4	45,6	1,86	0,10	5%	29%	24,5	1,68	1,89
porovnání se statkovými hnojivy (normativy)										
kejda skotu	7,8	6,0	3,5	0,32	0,14	45%	59%	10,9	0,15	0,48
kejda prasat	6,8	5,3	3,1	0,50	0,30	60%	70%	6,2	0,30	0,23
hnůj skotu	23,0	17,0	9,9	0,50	0,05	10%	33%	19,8	0,31	0,71
údaje z Německa										
dig. z KJS	6,0	4,2	2,4	0,41	0,25	61%	71%	6,0	0,18	0,53
dig. z KJS + kuk.	7,3	5,3	3,1	0,46	0,26	57%	67%	6,7	0,25	
dig. z KJP + kuk.	5,6	4,1	2,4	0,46	0,31	67%	76%	5,2	0,35	
dig. z kuk. (2006-2010)	7,0	5,1	3,0	0,47	0,27	57%	68%	6,3	0,18	

*účinný N v prvním roce se počítá jako celkový obsah Namon + 25 % z organického N

Nové nařízení vlády k nitrátové směrnici

Nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu

- účinnost nařízení od 01.08.2012
- revize zranitelných oblastí (ZOD)
 - vyřazení 4 k.ú.
 - zařazení 234 k.ú.
- opatření 3. akčního programu
 - úpravy opatření (zákaz hnojení, limity k plodinám, synchronizace protierozních opatření s GAEC 2, ...)
- všechny informace na webu: www.nitrat.cz

příloha ZOD – ZLÍNSKÝ KRAJ

okr. KROMĚŘÍŽ

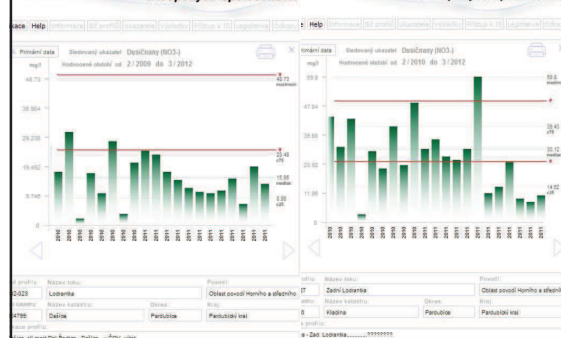
Bařice	601047
Bilany	604038
Karolín u Sulimova	759473
Kvasice	678180
Nová Dědina	705039
Skaštice	748226
Strážovice u Kvasic	758132
Sulimov	759481
Těšnovice	766798
Trávník	766810

okr. UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Chylice	716189
Kvačice	773115
Nedakonice	702145

Monitoring vod – www.nitrat.cz

Monitoring pro potřeby nitrátové směrnice Evropských společenství

Opatření akčního programu

- Období zákazu hnojení
- Omezení hnojení (způsoby, limity)
- Zákaz hnojení při nevhodných podmínkách, požadavek na rovnoměrné hnojení (převzato ze zákona o hnojivech)
- Limit 170 kg N/ha – pouze org. N živočišného původu
- Skládování statkových hnojiv
- Hospodaření na svažitých pozemcích
- Hnojení okolo vod

Úpravy opatření byly provedeny na základě připomínek Evropské komise, výsledků monitoringu akčního programu v praxi a nových výzkumných poznatků.

Působnost akčního programu

- Akční program se vztahuje na zemědělské pozemky v ZOD („zemědělský pozemek“: plocha s jednou plodinou = PB/DPB nebo část PB/DPB, lze účelově vymezit i jako „zemědělskou parcelu“ v LPIS Portálu farmáře) – ale část převzata do podmínek AEO, pak platí i mimo ZOD, jako „minimální požadavky na používání hnojiv“
- Výpočet limitu 170 kg org. N živočišného původu na 1 ha podniku – všechna zemědělská půda (vhodná ke hnojení), a to i mimo ZOD
- Akční program se nevztahuje na hnojení rybníků
- Akční program se nevztahuje na pěstování plodin ani na používání a skladování hnojiv pro účely výzkumu, vývoje a pokusnictví
- Požadavky na skladovací kapacity pro statková hnojiva od roku 2014 se vztahují i na podniky, které se nacházejí v ZOD částečně

Terminologie akčního programu

Rozdělení dusíkatých hnojivých látek:

- Minerální hnojiva (MH)
- Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem (HRUD)
Statková hnojiva – vyjmenovaná – kejda a fugát pro její separaci, močůvka, hnojůvka, drůbeží trus, drůbeží podestýlka, výkaly a moč na pastvě
Organická hnojiva – podle poměru C:N (menší než 10)
- Hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem (HPUD)
Statková hnojiva – vyjmenovaná – hnůj, separát po separaci kejdy
Organická hnojiva – podle poměru C:N (10 a více)
- Skliditelné rostlinné zbytky
- Upravené kaly ČOV

Kontrola Akčního programu NS

- Současný AP NS: 19 kontrolních bodů (kontroluje ÚKZÚZ a ČIŽP)
- Cross-compliance: 7 kontrolních bodů
- Převzaté do AEO PRV: 6 kontrolních bodů („minimální požadavky na používání hnojiv“ - příloha č. 3 nařízení vlády č. 79/2007 Sb.)

Období zákazu hnojení

Závisí na:

- zařazení zemědělského pozemku do klimatického regionu
- zařazení hnojiva do skupiny (HRUD, HPUD, MH)
- zemědělské kultury a pěstované plodiny

Co se změnilo:

- posunutí začátku období zákazu pro minerální hnojiva o 14 dní směrem do podzimu (výjimka pro řepku a oz. pšenici = beze změny)
- posun pro hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem - odklad do 2014 (výjimka na hnojení po sklizni kukuřice na zmo = beze změny)
- zavedení období zákazu hnojení pro hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem na trvalých travních porostech
- posunutí začátku a konce období zákazu používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem (zejména hnůj) a upravených kalů o 14 dní

Období zákazu hnojení

Zemědělský pozemek s pěstovanou plodinou nebo připravený pro založení porostu plodiny		Období zákazu hnojení	
Plodina nebo kultura	Klimatický region*	Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem	Minerální dusíkatá hnojiva
Plodiny na orné půdě (mimo travních a jetelovínotravních porostů), trvalé kulture	0 - 5	15. 11. - 31. 1. (1. 11. - 31. 1. ***)	1. 11. - 31. 1. (pro oz.řepku a oz.pšenici) 15. 10. - 31. 1. (pro ostatní plodiny)
	6 - 9	5. 11. - 28. 2. (15. 10. - 28. 2. ***)	15. 10. - 15. 2. (pro oz.řepku a oz.pšenici) 1. 10. - 15. 2. (pro ostatní plodiny)
Travní (jetelovínotravní) porosty na orné půdě, trvalé travní porosty	0 - 5	15. 11. - 31. 1. (1. 11. - 31. 1. ***)	1. 10. - 28. 2.
	6 - 9	5. 11. - 28. 2. (15. 10. - 28. 2. ***)	15. 9. - 15. 3.

Používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem** na orné půdě je zakázáno v období 1. 6. - 31. 7. (toto ustanovení neplatí v případě následného pěstování ozimých plodin a mcrpíplodin) a v období 15. 12. - 15. 2. Používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem na trvalých travních porostech je zakázáno v období 15. 12. - 15. 2.

* první číslice kódu bonitované půdní ekologické jednotky ** platí i pro upravené kaly
*** termíny platné od 1.1.2014 (nevztahuje se na hnojení po kukuřici pěstované na zmo)

Platí i pro AEO PRV – tedy i mimo zranitelné oblasti!

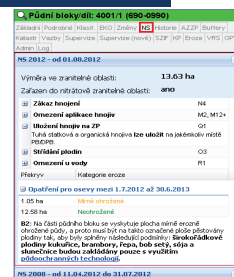
Portál farmáře - LPIS

✓ Tisky

- Nitrátová směrnice souhrn – od 1. 8. 2012 (zařazení do KR)
- Nitrátová směrnice podrobně – od 1. 8. 2012
- Podmínky na ochranu vod v rámci AEO EAFRD – od 1. 8. 2012

Portál farmáře - LPIS

- ✓ Informační okno každého PB nebo zemědělské parcely, na záložce „NS“

Limity k jednotlivým plodinám

Co se změnilo:

- snížení limitů hnojení pro jednotlivé plodiny v průměru o 15 %, k limitům hnojení byly stanoveny odpovídající výnosy
- přidání limitů po polní zeleninu a trvalé travní porosty
- limit lze překročit (mimo III. aplikační pásmo), pokud zemědělec doloží kontrole výnosy plodin na daném pozemku nejméně za 5 let, odpovídající vyšší spotřebě N rostlinami, příp. další údaje (AZP, obsah N v půdě, v rostlinách apod.)
- nadlimitních výnosů s potřebným procentickým navýšením musí být dosaženo alespoň v polovině případů předložené časové řady

Plodina	Limit hnojení v kg N/ha	Výnos hlavního produktu (t) stanovený dle koeficientu potřeby N na 1 t hlavního produktu a příslušného množství vedlejšího produktu	jeťe**	
plnění ozimá	190	7,7	vojtěška**	40
plnění jarní	120	5,5	trávy na orné půdě	200
žito ozimé	120	6,0	zeli	250
ječmen ozimý	140	6,7	květák	220
ječmen jarní	110	6,0	brokolice, mrkev	200
oves	120	4,8	kapusta hlávková, celer bulvový	180
triticale	140	6,1	kedluben, zeli pekinské, kapusta růžičková,	150
kukuřice na zrno	230	11,0	cibule kuchyňská, pór pravý, pažitka pravá, okurky salátové, petržel zahradní nat'ová	120
luskoviny	30		okurky nakládačky, špenát setý, salát hlávkový, pastinák setý, paprika zeleninová, rajčata	100
brambory sadbové	140	30,0	ředkvička, řepa salátová, kukuřice cukrová, petržel zahradní kořenová	80
brambory ostatní	180	40,0	kopr vonný, hrách zahradní, fazol obecný	60
brambory rané	120	25,0	česnek	30
cukrovka	210	70,0	trvalé travní porosty	160
krmná řepa	150	70,0		
řepka ozimá	230	4,5		
slunečnice	140	2,9		
mák	85	1,2		
len	80	2,0		
kukuřice na siláž	230	60,0		

Limity hnojení k jednotlivým plodinám

Do limitu hnojení se započítává:

- celkový dusík z minerálních hnojiv
- přímo využitelný dusík (v 1. roce působení), tj.
 - 40 % celkového N ze hnojiv s pomalu uvolnitelným N (vč. separátu z kejdy nebo z digestátu) a upravených kalů
 - 60 % celkového N ze hnojiv s rychle uvolnitelným N (kromě kejdy prasat a digestátu z bioplynové stanice)
 - 70 % celkového N z kejdy prasat (nebo fúgátu) a digestátu z bioplynové stanice (nebo fúgátu)

Do limitu hnojení se nezapočítává:

- následně využitelný dusík (ve 2. roce působení)
- dusík použitý k podpoře rozkladu slámy

Limity se u většiny plodin hodnotí za tzv. hospodářský rok

Plodina, kultura	Dánsko N přívod na ekonomické optimum (kg N/ha)	Dánsko N limit = 84,0 % z ekon.opt. (kg N/ha) od 2012	Rakousko N limit dle úrovně výnosů (kg N/ha)	ČS N limit 2. AP (kg N/ha)	ČS N limit 3. AP (kg N/ha) od 2012
Pšenice oz.	180	151	130 - 182	220	190
Ječmen j.	127	107	100 - 140	150	110
Řepka	218	183	140 - 196	240	230
Kukuřice	181	152	160 - 224	260	230
ttp	85	71	150 - 200	-	160
.....					

Omezení letního a podzimního hnojení

Závisí na:

- zařazení zemědělského pozemku do aplikačního pásma (dle BPEJ)
- zařazení hnojiva do skupiny (týká se pouze HRUD a MH)
- pěstované plodiny, založené po 15. červnu (sláma hnojená na podporu jejího rozkladu je v tomto případě na úrovni plodiny)

Co se změnilo:

- úprava limitů ve II. a III. aplikačním pásmu v případě hnojení k ozimé plodině, následující po jiné předplodině než je obilnina
- možné je dělení dávek a jejich kombinace mezi způsoby hnojení se stejnými limity nebo mezi MH (sloupec A) a HRUD (sloupec B), v poměru N 1 : 2
- jednotlivé limity uvedené v tabulce nelze sčítat; pouze při použití hnojiv k podpoře rozkladu slámy je navíc možné použít do 20 kg N/ha ke hnojení ozimých plodin následujících po obilnině

Způsoby hnojení minerálními dusíkatými hnojivy nebo hnojivy s rychle uvolnitelným dusíkem na orné půdě, od 15. 6. do začátku období zákazu hnojení

Podmínka hnojení	I. aplikační pásmo		II. aplikační pásmo		III. aplikační pásmo			
	A	B	A	B	a) půdy se středním rizikem infiltrace		b) půdy s vysokým rizikem infiltrace	
k ozimé plodině následující po obilnině	60	120	50	100	40	80	20	0
k ozimé plodině následující po jiné předplodině než je obilnina	40	80	30	60	15	0	15	0
k meziplodinám, s výjimkou čistých porostů jetelovin a luskovin nebo k podpoře rozkladu slámy, s výjimkou slámy luskovin, olejin a jetelovin pěstovaných na semeno	60	120	50	100	40	80	0	80
pro následné jarní plodiny*	0	120	0	100	0	100**	0	0

Vysvětlivky:

A. max. limit přívodu dusíku v minerálních dusíkatých hnojivech, v kg N/ha.

B. max. limit přívodu dusíku v hnojivech s rychle uvolnitelným dusíkem, v kg N/ha.

* použití hnojiv s rychle uvolnitelným dusíkem je možné až v období od 1. 10. do začátku období zákazu hnojení

** pouze s inhibitory nitrifikace.

Příklad výpočtu

- Po sklizni ozimé pšenice bylo ve II. aplikačním pásmu aplikováno na podporu rozkladu slámy hnojivo DAM 390, v dávce 100 l/ha (39 kg N/ha). Povolená dávka dusíku v minerálních hnojivech je **50 kg N/ha** (nebo 100 kg N/ha v HRUD). Nebylo tedy dočerpáno 11 kg N/ha.
- Nedočerpáné množství dusíku lze případně využít ke hnojení následující ozimé řepky, buď opět v minerálních hnojivech (max. 11 kg N/ha) nebo ve hnojivech s rychle uvolnitelným N, při přepočtu zbývající dávky dusíku v poměru 1 : 2 (max. 22 kg N/ha).
- Kontrolní výpočet:** $39 + 11 = 50$ (nebo $39 \times 2 + 22 = 100$)

Hnojení na slámu a k meziplodinám

- Letní a podzimní hnojení není možné na podporu rozkladu slámy luskovin, olejnin a jetelovin pěstovaných na semeno.
- Hnojení na podporu rozkladu slámy se nezapočítává do limitu hnojení následné plodiny.
- Za hnojení na podporu rozkladu slámy se považuje přímé i následné hnojení do doby předseťové přípravy pro následující ozimou plodinu nebo do začátku období zákazu hnojení (lze tedy zapravit slámu a až potom následně hnojivo).
- Za slámu se obecně považují stonky a stébla polních plodin sklizených za účelem produkce semen nebo zrna. Sláma tedy vzniká např. i po sklizni trav na semeno.
- Slámou jsou i zbytky po sklizni kukuřice na zrno, příp. po sklizni na siláž s vysokým podílem zrna, kdy se rostliny sklízí pod palicemi, při výšce střížště nad 40 cm.
- Za mezipločinu je považován i výděl řepky použitý pro zelené hnojení.

Možnost změn zařazení BPEJ

- Metodický postup pro aktualizaci BPEJ** vydalo v roce 2011 MZe a VÚMOP, v.v.i. Praha – Zbraslav, dle vyhlášky č. 327/1998 Sb.
- Ke stažení: http://www.vumop.cz/sites/File/BPEJ%202011_final_opr.pdf (lze vyhledat na stránce www.vumop.cz, v rubrice „Aktuality“, k 31.07.2011)
- Možné důvody pro aktualizaci BPEJ:
 - zohlednění degračních změn půdy
 - zásadní změna hydromorfizmu půdy
 - zahájení komplexních pozemkových úprav (KPÚ)
 - prokazatelně nesprávné určení BPEJ na základě existujících podkladů
 - oprávněný požadavek vlastníka pozemku na změnu vymezení BPEJ
- Žádost o aktualizaci:
 - zasílají vlastníci nebo nájemci (souhlas, plná moc vlastníka) na místní PÚ
 - musí obsahovat zdůvodnění námitek k současně vymezené BPEJ

Portál farmáře - LPIS

- ✓ **Tisky**
 - Nitrátová směrnice souhrn – od 1. 8. 2012 (= zařazení do AP)
 - Nitrátová směrnice podrobně – od 1. 8. 2012 (= konkrétní omezení)
- ✓ **Informační okno každého PB nebo zemědělské parcely, na záložce „NS“**

Portál farmáře - LPIS

✓ Mapa LPIS

Omezení hnojení na travních porostech

Zákaz hnojení trvalých travních porostů na pozemcích se zamokřenými půdami (HPJ 65-76).

Omezení jednorázové dávky N (deficitní půdy)

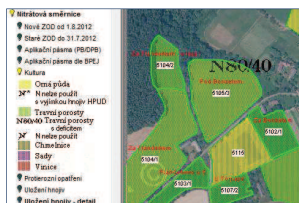
- zamokřené půdy (HPJ 65-76), pokud byly odvodněny meliorací
- mělké půdy a půdy s nevývinutým půdním profilem (HPJ 37-39)
- půdy se sklonitostí nad 7°

Při používání hnojiv s rychle uvolnitelným N je pak omezena jednorázová dávka na 80 kg celkového N/ha a při používání minerálních hnojiv na 40 kg N/ha.

Do uvedené dávky se nezapočítají výkaly ani moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na pozemku.

Portál farmáře - LPIS

- ✓ **Tisky**
 - Nitrátová směrnice podrobně – od 1. 8. 2012
- ✓ **Informační okno každého PB nebo zemědělské parcely, záložka „NS“**
- ✓ **Mapa LPIS**

Skladovací kapacity pro statková hnojiva

Požadavek na 6-měsíční kapacity pro statková hnojiva - účinnost

- od roku 2014 (platí i pro podniky částečně zařazené v ZOD)
- od roku 2016 (pro podniky nově zařazené do ZOD v roce 2012)

Výjimky

- zavedení výjimky z požadavku na 6-měsíční kapacity
 - pro hnojívku (3 měsíční produkce)
 - pro tuhá statková hnojiva, která lze uložit na zemědělské půdě

Uložení tuhých statkových nebo tuhých organických hnojiv na zemědělské půdě

Co se změnilo:

- úprava požadavků pro výběr místa k uložení hnoje
 - přidání zákazu uložení na písčitéch půdách (platnost od 2012)
- úprava požadavku na 3-měsíční skladování hnoje před jeho uložení na zemědělské půdě (platnost od 2014, pro nově zařazené podniky od 2016)
 - požadavek platí pouze pro hnůj prasat a skotu
 - požadavek neplatí pro
 - hnůj z hluboké podestýlky (pokud byl minimálně 3 týdny ve stáji)
 - hnůj z ustájení skotu při denním nastýlání nad 6 kg/DJ
 - hnůj koní, ovcí, koz, drůbeže atd.

Příklad (skot): přepočít na dobytčí jednotky, denní spotřeba steliva 6 kg/DJ

Věk (měsíce)	Průměrná hmotnost (kg/ks)		Přepočet na DJ (DJ/ks)		Spotřeba steliva (kg/ks)	
telata						
0 - 3	75		0,15		0,9	
3 - 6	140		0,28		1,7	
0 - 6	110		0,22		1,3	
mladý skot	jalovice	býci	jalovice	býci	jalovice	býci
6 - 12	230	260	0,46	0,52	2,8	3,1
12 - 18	330	405	0,66	0,81	4,0	4,9
18 - 24	410	510	0,82	1,02	4,9	6,1
12 - 24	365	450	0,73	0,90	4,4	5,4
krávy						
nad 24	500 (= 1 DJ)		1,00		6,0	
	550		1,10		6,6	
	600		1,20		7,2	
	650		1,30		7,8	

Situace ve zranitelných oblastech (ZOD) do 31.12.2013

- **Minimální požadavky na sklady** (dle vyhlášky č. 274/1998 Sb.)
 - tuhá statková hnojiva **6 měs.** (pokud nejsou ukládána na z.p.)
 - kejda **4 měs.***
 - močůvka, hnojůvka **3 měs.***
 - * v ZOD současně i pro období zákazu hnojení a nepříznivých podmínek
- **Možnost uložení tuhých statkových hnojiv na zemědělské půdě**
 - ukládání je možné bez předchozího skladování (např. denní vývoz ze stáje na složiště), pouze na místech vhodných (mimo meliorace, zamokřenou a erozně ohroženou půdu, více než 50 m od vody) a schválených v havarijním plánu maximálně 12 měsíců a na stejném místě za 4 roky
 - všechny druhy tuhých statkových hnojiv, pokud je lze uložit na zemědělské půdě vhodným způsobem (vrstvení do požadované výšky, zabránění odtoku hnojůvek)
 - upřesnění podmínek od 01.08.2012
 - složiště nesmí být na lehkých písčitých půdách
 - není určen způsob zabránění odtoku hnojůvek (není povinnost hloubit brázdy)

Situace ve zranitelných oblastech (ZOD) od 01.01.2014

- **Minimální požadavky na sklady** (přísnější než mimo ZOD)
 - tuhá statková hnojiva **6 měs.** (pokud je nelze uložit na z.p.)
 - kejda, močůvka **6 měs.**
 - hnojůvka **3 měs.***
 - * v ZOD současně i pro období zákazu hnojení a nepříznivých podmínek
- **Možnost uložení tuhých statkových hnojiv na zemědělské půdě**
 - bez předchozího skladování (tj. odvoz rovnou ze stáje na místa vhodná a schválená v havarijním plánu)
 - chlévská mrvá z ustájení skotu při denním stlání nad 6 kg steliva na 1 DJ
 - hnůj z hluboké podestýlky (skot, prasata), pokud je ve stáji déle než 3 týdny
 - ostatní neuvedená tuhá statková hnojiva (od koní, ovcí, koz, drůbeže, ...)
 - až po 3-měsíčním skladování ve skladu (hnojíště)
 - hnůj z ustájení prasat
 - hnůj z ustájení skotu při denním stlání max. 6 kg steliva na 1 DJ
 - hnůj z hluboké podestýlky (skot, prasata), pokud je ve stáji méně než 3 týdny

Hospodaření na svažitých pozemcích

Na zemědělských pozemcích se sklonitostí nad 7° u vod (do 25 m) nesmí být pěstovány širokořádkové plodiny.

Platí i pro AEO PRV – tedy i mimo zranitelné oblasti!

Na zemědělských pozemcích s ornou půdou se sklonitostí nad 10° se nesmí hnojit (výjimkou je hnůj a kompost).

Platí i pro AEO PRV – tedy i mimo zranitelné oblasti!

Hospodaření na svažitých pozemcích

Původní požadavek NS na provádění agrotechnických protierozních opatření na půdách ohrožených erozí byl zrušen (vymezeno dle HPJ a sklonitosti)

Odlíšné vymezení erozně ohrožených pozemků podle 2. akčního programu NS bylo v kolizi s nově vymezenými erozně ohroženými půdami dle GAEC 2

Protierozní opatření jsou v novém nařízení vlády nahrazeny požadavky GAEC 2 pro mírně a silně erozně ohrožené půdy (MEO a SEO)

V Portálu farmáře je nyní eroze řešena na PB komplexně (vyhodnocení SEO, MEO, svah nad 7° do 25 m od vody v ZOD). K již známým kódům A1, A2, A3, B1, B2, B3 přibyl kód N1.

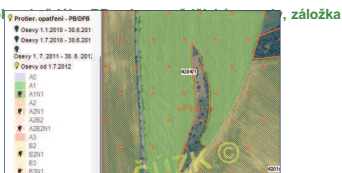
Portál farmáře - LPIS

✓ Tisky

- Nitrátová směrnice souhrn – od 1. 8. 2012 (kód eroze)
- Nitrátová směrnice podrobně – od 1. 8. 2012 (konkrétní omezení)
- Tisk č. 11 – erozní ohroženost PB

✓ Informační okno „NS“

✓ Mapa LPIS

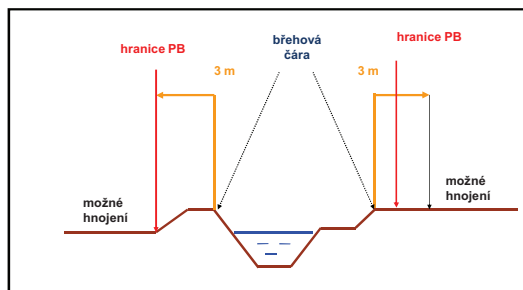
Hnojení okolo útvarů povrchových vod

- Zachování ochranného 3-metrového nehnojeného pásu (od břehové čáry) – platí pro všechna hnojiva
- Zachování ochranného 25-metrového pásu na zemědělských pozemcích se sklonitostí nad 7°, kde nelze používat **tekutá hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem** (kejda, močůvka, digestát,...)

ochranné pásy (3 m a 25 m) se nevztahují na:

- statková hnojiva rostlinného původu = sklídkitelné rostlinné zbytky (ochranný pás 3 m)
- výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na pozemku (ochranné pásy 3 a 25 m)

Platí i pro AEO PRV – tedy i mimo zranitelné oblasti!
Od roku 2012 je to i součástí GAEC 11.

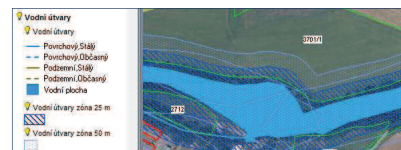
Portál farmáře - LPIS

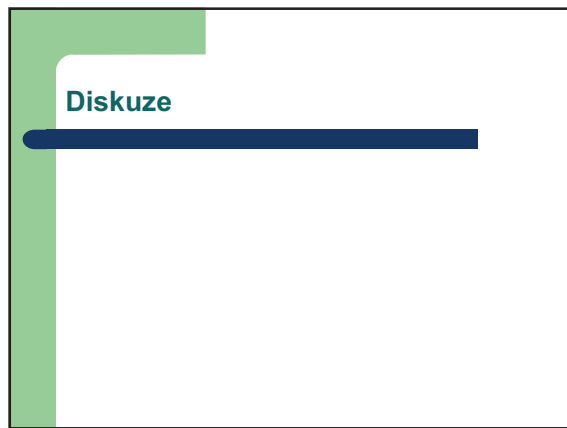
✓ Tisky

- Nitrátová směrnice souhrn – od 1. 8. 2012 (vzdálenost od vody)
- Nitrátová směrnice podrobně – od 1. 8. 2012 (konkrétní omezení)

✓ Informační okno každého PB nebo zemědělské parcely, záložka „NS“

✓ Mapa LPIS

LEGISLATIVNÍ PŘEDPISY K OCHRANĚ VOD

Změny v období 2010 - 2011

Novela zákona o vodách (č. 254/2001 Sb.) v roce 2010

- od roku 2010 se nemusí zkoušet těsnost nadzemních nádrží na hnojiva, pokud jsou vybaveny havarijní jímkou
- od roku 2010 může zkoušet těsnost jen „odborně způsobilá osoba“
- aktuální seznam OZO: http://www.mzp.cz/cz/osoby_tesnosti

Novela havarijní vyhlášky (č. 450/2005 Sb.) v roce 2011

- upřesnění „většího rozsahu“ při zacházení se závadnými látkami
- požadavky na kontrolní systém a jeho popis
- stanovení náhradních způsobů zkoušení těsnosti (sklady hnojiv)
- upřesnění požadavků na havarijní plán
- stanovení požadavků na „odborně způsobilou osobu“

Změny v roce 2012

Nové nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu (= náhrada za NV č. 103/2003 Sb.)

- změny zranitelných oblastí
- 3. akční program (2012 – 2016)

Předpokládané změny v roce 2013

Novela vyhlášky č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv

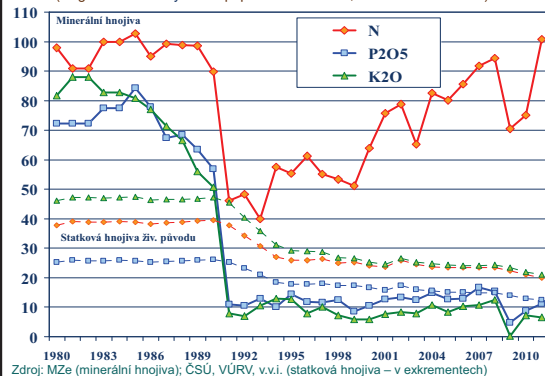
- uvedení normativů obsahu živin pro digestát z BPS
- uvedení normativů pro separát a fugát po separaci kejdy
- úprava normativů produkce statkových hnojiv
- úprava normativů obsahu živin ve statkových hnojivech
- zařazení technologických (odpadních) vod z ŽV (mléčnice, dojírny, ...) a RV (např. mytí brambor) mezi „hnojivé látky“ (bez účinného obsahu živin, bez požadavků na skladovací kapacity, bez zákazu používání v zimě apod.)

Hnojiva a další hnojivé látky

- Minerální hnojiva
- Organická hnojiva (např. kompost, digestát, výpalky)
- Organominerální hnojiva (např. obohacené výpalky)
- Statková hnojiva
 - živočišného původu (hnůj, močůvka, kejda, drůbeží trus, výkaly a moč na pastvě nebo při jiném pobytu zvířat na z.p., ...)
 - rostlinného původu (sláma, chrást, zelené hnojení, tráva, silážní šťavy, ...)

- Upravené kaly z ČOV (vyhláška č. 382/2001 Sb.)
- Sedimenty z rybníků atd. (vyhláška č. 257/2009 Sb.)

Průměrný přívod živin do půdy v ČR hnojením (v kg č.ž. na 1 ha využitě z.p. podle ČSÚ: cca 3,5 mil. ha v roce 2011)

Statkové hnojivo x odpad

Exkrementy zvířat, hnůj, kejda apod. nejsou odpadem:

- pokud jsou používány přímo ke hnojení (a to i na pozemcích jiného podniku)
- pokud jsou vstupní surovinou pro proces výroby bioplynu, pro kompostování nebo jiné zpracování na organická hnojiva

(Metodický pokyn č. 12, Věstník MŽP, roč. XVIII, částka 8-9, 2008, příloha č. 3, str. 16)

Nyní již uvedeno v novele zákona o odpadech.

Definice digestátu

Vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva

- **digestát** obecně = **organické hnojivo**, vzniklé anaerobní fermentací při výrobě bioplynu
- digestát jako typové organické hnojivo = digestát vyrobený výhradně ze statkových hnojiv a objemných krmiv anaerobní fermentací
 - typ 18.1.e (příloha č. 3 vyhlášky)
 - min. 25 % spalitelných (org.) látek v sušině
 - min. 0,6 % N v sušině

Zařazení digestátu z BPS a produktů po separaci digestátu či kejdy pro účely nitrátové směrnice

- **Digestát, fugát** = hnojivo s rychle uvolnitelným dusíkem (C : N pod 10)
 - rychle účinné hnojivo, velká část dusíku v minerální formě, v létě či na podzim nutno aplikovat se slámou apod. pro vyrovnání poměrů C : N
- **Separát** = hnojivo s pomalu uvolnitelným dusíkem (pokud je poměr C : N roven nebo vyšší než 10)

Registrace, ohlášení digestátu

Legislativní požadavky na uvedení digestátu do oběhu a pro použití ke hnojení

- registrace
- ohlášení
- žádný požadavek

Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech

Požadavky zákona z pohledu provozovatele BPS nebo uživatele půdy	Digestát vyrobený výhradně ze statkových hnojiv nebo objemných krmiv		Digestát vyrobený i z jiných surovin než ze statkových hnojiv nebo objemných krmiv
	odpovídá typu 18.1 e)	neodpovídá typu 18.1 e)	
Uvedení do oběhu (§ 3, odst. 1, písm. a)	ohlášení	registrace	registrace
Použití na zemědělské půdě a lesních pozemcích (§ 9, odst. 4)	-	-	registrace !!!

Podmínky pro dotace - kontrola podmíněnosti („cross compliance“)

1) Zákonné požadavky na hospodaření („SMR“)

- první část od 01.01.2009 (ochrana prostředí, ...)
- druhá část od 01.01.2011 (ochrana rostlin atd.)

2) Podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu („GAEC“)

- v ČR uplatněny již od 01.05.2004

Kontrola podmíněnosti – GAEC

Dobrý zemědělský a environmentální stav

Podmínky GAEC v ČR od 2010

Nové standardy GAEC v ČR platí od **01.01.2010**

Výjimkou je standard č. 11 („nehnojený pás 3 m u vody“), který platí od **01.01.2012** (ale ve zranitelných oblastech nitratové směrnice a v AEO PRV již platil i předtím)

Vyšlo nařízením vlády **č. 479/2009 Sb.** (příloha č. 3)

Novela od **01.01.2011 - nařízením vlády č. 369/2010 Sb.**

2.

Žadatel na ploše půdního bloku (dílu) označené v evidenci půdy jako půda

- a) **silně erozně ohrožená**, zajistí, že se nebudou pěstovat širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice; porosty obilnin a řepky olejné na takto označené ploše budou zakládány s využitím půdoochranných technologií; v případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin,
- b) **mírně erozně ohrožená**, zajistí, že šírokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií (platí od 1.7.2011).

3.

Žadatel na minimálně **20 %** jím užívané výměry půdních bloků (dílů) s kulturou „**orná půda**“, vztažené k celkové výměře tohoto druhu kultury užívané žadatelem k 31. květnu příslušného kalendářního roku v evidenci půdy, zajistí každoročně:

- a) aplikování **tuhých statkových hnojiv**, **tuhých organických hnojiv** v minimální dávce **25 t/ha**, s výjimkou tuhých statkových hnojiv **z chovu drůbeže**, kde stačí **4 t/ha**. Při plnění podmínky zapravením **ponechaných produktů při pěstování rostlin** (např. sláma) **není minimální dávka stanovena**; nebo
- b) pokrytí tohoto procenta výměry, popř. jeho odpovídající části, v termínu minimálně od 31.5. do 31.7. příslušného kalendářního roku porostem jedné z následujících plodin, popř. jejich směsí: jeteloviny, vikev huňatá, vikev panonská, vikev setá, bob polní, lupina modrá, hrách setý. Porosty výše uvedených plodin lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, popř. jako směs s travami (zastoupení trav v porostu do 50 %).

4. Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku (dílu) pálit bylinné zbytky.

5. Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku (dílu) provádět agrotechnické zásahy, pokud je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou sklizně plodiny a plnění bodu 7.

6. Žadatel nezruší ani nepoškodí krajinné prvky a druh zemědělské kultury „rybník“. Výjimka – se souhlasem příslušného orgánu.

7. Žadatel zajistí na jím užívaném půdním bloku (dílu) regulaci rostlin netýkavky žláznaté tak, aby se na něm v průběhu příslušného kalendářního roku nevyskytovaly kvetoucí nebo odkvetlé rostliny tohoto druhu. Zároveň zajistí regulaci rostlin bolševníku velkolepého tak, aby výška těchto rostlin nepřesáhla 70 cm v průběhu příslušného kalendářního roku.

8. Žadatel nezmění na jím užívaném půdním bloku (dílu) druh zemědělské kultury „travní porost“ na druh zemědělské kultury „orná půda“.

9. Žadatel zajistí, aby se po 31.10. na půdním bloku (dílu) s kulturou „travní porost“ nenacházel porost vyšší než 30 cm, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

10. Žadatel, který využívá zavlažování a je zároveň vlastníkem nebo provozovatelem zavlažovací soustavy, předloží pro tento účel platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami v souladu s jiným právním předpisem.

11. Žadatel na jím užívaném půdním bloku (dílu) sousedícím s útvarem povrchových vod zachová ochranný pás nehnojené půdy o šířce nejméně 3 m od břehové čáry, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak. **Účinnost bodu 11 je od 1.1.2012.**

Kontrola podmíněnosti – zákonné požadavky (ochrana vod)

A) Oblasti kontrolované od 1.1.2009

Poř. číslo	Název oblasti	Název aktu
1	Životní prostředí	Směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků
2		Směrnice Rady 80/68/EHS ze dne 17. prosince 1979 o ochraně podzemních vod před znečištěním některými nebezpečnými látkami
3		Směrnice Rady 86/278/EHS ze dne 12. června 1986 o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství
4		Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů
5		Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
6	Veřejné zdraví, zdraví zvířat a zdraví rostlin	Směrnice Rady 2008/71/ES ze dne 15. července 2008 o identifikaci a evidování prasat
7		Nařízení Evropského parlamentu a Rady 1760/2000 ze dne 17. července 2000, o systému identifikace a evidence skotu, označování hovězího masa a výrobků z hovězího masa a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 820/97
8		Nařízení Rady (ES) č. 21/2004 ze dne 17. prosince 2003 o stanovení systému identifikace a evidence ovci a koz a o změně nařízení (ES) č. 1782/2003 a směrnice 92/102/EHS a 64/432/EHS

SMR 2: Ochrana podzem. vod před znečištěním nebezpečnými látkami (směrnice Rady 80/68/EHS)

„Nebezpečné závadné látky“, dále jen „**nebezpečné látky**“, se kterými se zachází v zemědělství, jsou zejména:

- **minerální oleje a ropné látky** (nafta, benzín, ...),
- **přípravky na ochranu rostlin**,
- **minerální dusíkatá a fosforečná hnojiva** (jednosložková, vícesložková),
- **organická, příp. organominerální hnojiva a jejich výluhy** (digestát z bioplynových stanic, komposty a jejich výluhy,...),
- **statková hnojiva** (hnůj, kejda, močůvka, hnojůvka, silážní šťávy,...).

Ochrana podzemních vod

Uplatnění směrnice Rady 80/68/EHS v ČR:

- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách
 - § 39 „závadné látky“
- Vyhláška č. 450/2005 Sb. (havarijní)
- Vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby

Ochrana podzemních vod před znečištěním nebezpečnými látkami (směrnice Rady 80/68/EHS)

Kontrolní otázky c-c, 2009 kontrola ČiŽP (od 2010 ÚKZÚZ)

1. Nedošlo při zacházení s nebezpečnými látkami k jejich vniknutí do povrchových či podzemních vod nebo k ohrožení jejich prostředí?
2. Jsou sklady nebezpečných látek vhodné z hlediska ochrany vod?
3. Jsou nejméně jednou za pět let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prováděny zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování ropných látek?
4. Je vybudován a provozován odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku skladovaných ropných látek?

Obecné požadavky – ochrana vod

Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách

(novela zákonem č. 150/2010 Sb.)

§ 39 „Závadné látky“

- (1) **Závadné látky** jsou látky, které nejsou odpadními ani důlními vodami a které **mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod**. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit **přiměřená opatření, aby nevníkly do povrchových nebo podzemních vod** a neohrožily jejich prostředí.

Závadné látky = hnojiva (minerální, organická, statková), pesticidy, PHM, ...

§ 39 (2)

Když uživatel **závadných látek** zachází s těmito látkami **ve větším rozsahu** (= *limity ve vyhl. 450/2005*) nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se **zvýšeným nebezpečím** pro povrchové nebo podzemní vody, má uživatel **závadných látek** povinnost činit tato opatření:

- vypracovat plán opatření pro případy havárie („**havarijní plán**“) a předložit jej ke schválení příslušnému vodoprávnímu úřadu; může-li havárie ovlivnit vodní tok, projedná jej uživatel závadných látek se správcem vodního toku, kterému předá jedno vyhotovení **havarijní vyhláška MŽP č. 450/2005 Sb.**
- **novela č. 175/2011 Sb.**
- provádět **záznamy** o provedených opatřeních a tyto záznamy uchovávat po dobu **5 let**.

§ 39 (4) pokračování

- nejméně **1 x za 6 měsíců kontrolovat** (*vizuálně*) sklady a skládky, vč. výstupů kontrolního systému (*zápis do provozního deníku*), bezodkladně provádět jejich včasné opravy
- nejméně **1 x za 5 let zkoušet těsnost** potrubí, nádrží (pokud nejsou v zachytých vanách) a prostředků pro dopravu nebezpečných látek, **prostřednictvím odborně způsobilé osoby**
- vybudovat a provozovat **kontrolní systém**
- sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod
- nově budované stavby musí být zajištěny proti nežádoucímu úniku těchto látek při hašení požáru

NOVELA
„HAVARIJNÍ VYHLÁŠKY“
(vyhl. č. 450/2005 Sb.,
novela č. 175/2011 Sb.)
(účinnost změn od 1.7.2011)

**Nakládání se závadnými látkami
ve větším rozsahu**

- zacházení se závadnou látkou v kapalném skupenství v celkovém množství nad **1 000 l** nebo v přenosných k tomu určených obalech v celkovém množství nad **2 000 l**
- zacházení s pevnou závadnou látkou v celkovém množství nad **2 000 kg**
- platí „v kterémkoliv okamžiku“
- o zacházení ve větším rozsahu se nejedná při zacházení s hnojivý a prostředky na ochranu rostlin při jejich přímé aplikaci

**Zacházení se závadnými látkami, které je
spojeno se zvýšeným nebezpečím pro vody**

- Oblasti či místa se zvýšeným nebezpečím pro vody
- ochranná pásma vodních zdrojů
 - ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů
 - záplavová území
 - blízkost kanalizačních šachet a vpustí vyústěných do veřejné kanalizace nebo povrchových vod

**Zacházení se závadnými látkami, které je
spojeno se zvýšeným nebezpečím pro vody**

- nebezpečné závadné látky: kapalně nad **250 l** (v přenosných obalech nad **300 l**), pevně nad **300 kg**
- o zacházení spojené se zvýšeným nebezpečím pro vody se nejedná při zacházení s hnojivý a prostředky na ochranu rostlin při jejich přímé aplikaci
- platí „v kterémkoliv okamžiku“

Kontrolní systém pro zjišťování úniku závadných látek

- je povinen vybudovat a provozovat každý, kdo zachází s nebezpečnou a zvláště nebezpečnou závadnou látkou nebo kdo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo zachází se závadnými látkami při zvýšeném nebezpečím pro vody
- četnost vlastních kontrol je min. 1x za 6 měsíců, jsou vedeny záznamy o těchto kontrolách a na vyžádání předloženy kontrolnímu orgánu
- kontrolní systém musí být popsán v havarijním plánu (pokud uživatel závadných látek není povinen zpracovávat havarijní plán, vede provozní dokumentaci o zacházení se závadnými látkami)

Způsoby kontrolního systému

- technické zjišťování těsnosti skladů a potrubí (zabudovaný kontrolní systém)
- zjišťování přítomnosti závadné látky v okolí skladu
- měření hladiny závadné látky
- senzorická kontrola těsnosti

Provádění zkoušek těsnosti

- dle technických norem – většinou není aplikovatelné pro zemědělské stavby, norma neexistuje
- v zemědělství z provozních důvodů většinou nelze provádět přímou zkoušku těsnosti vhodným zkušebním médiem nebo jiným způsobem dle norem
- proto se v současnosti zkoušky těsnosti v těchto provozech v minulém období ze strany ČIŽP obecně nevyžadovaly
- ale nyní je to již ošetřeno novelou vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Provádění zkoušek těsnosti

- může provádět pouze **odborně způsobilá osoba (OZO)**
- nejprve musí být posouzen stav a funkčnost nádrží a potrubí
- následuje posouzení výstupů kontrolního systému
- vlastní provedení zkoušek těsnosti
 - podle norem, pokud existují
 - přímým způsobem (např. naplnění vhodným médiem)
 - nepřímým způsobem (např. defektoskopie)
 - náhradním způsobem, pokud zkoušku těsnosti nelze z provozních důvodů provést

Provádění zkoušek těsnosti

Náhradní způsob:

v případě, že z provozních důvodů nelze zkoušku těsnosti provést, lze ji nahradit dalším nepřímým způsobem (u zapuštěných staveb)

- kontrolou výstupu technického kontrolního systému (OZO = *technik*) nebo
- zjištěním a vyhodnocením podzemní vody nebo půdy v okolí zařízení (OZO = *hygrolog*)

Náležitosti havarijního plánu

- popis uživatele závadných látek
- ucelená provozní území (např. provozní území chovu prasat, provozní území uložení hnoje na zemědělské půdě....)
- údaje o vlastníkovi neplatí pro ucelené provozní území obsahující místa k uložení tuhých statkových hnojiv na zemědělské půdě

Náležitosti havarijního plánu - pokračování

- popis zařízení, ve kterých se se závadnými látkami zachází, včetně schématického zákresu, popis cesty havarijního odtoku, možnosti vzniku havárie – **možnost uvedení odlehčovacích ploch pro vývozy např. kdy v případě provozní havárie**
- seznam a popis závadných látek, průměrné a nejvyšší množství závadných látek, se kterými se nakládá, u statkových hnojiv roční produkce
- popis ohrožení objektů i okolního prostředí, v případě uložení hnoje na z.p. informace o vhodnosti místa uložení (na základě map LPIS – v novele bude odkaz)

SMR 3: Používání upravených kalů na zemědělské půdě (směrnice Rady 86/278/EHS)

Základní okruhy opatření:

- Povinnost zpracování **Programu použití kalu** a jeho předání osobě, která kal používá
- Omezení použití kalu na vymezených plochách, zákaz použití
- Podmínky pro správné použití kalů na zemědělské půdě

Používání kalů z ČOV v zemědělství

Uplatnění směrnice Rady 86/278/EHS v ČR:

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
 - § 32 definice kalů z ČOV (kal = odpad)
 - § 33 používání kalů v zemědělství
- Vyhláška č. 382/2001 Sb. (kalová)
- Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech (§ 9)
- Vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv (hlášení na ÚKZÚZ nejméně 14 dní před použitím kalů, evidence používání)

Používání upravených kalů na zemědělské půdě (směrnice Rady 86/278/EHS)

Kontrolní otázky c-c, kontroluje ÚKZÚZ

1. Bylo používání kalů podloženo zpracovaným Programem použití upravených kalů na zemědělské půdě?
2. Byl dodržen zákaz použití kalu?
3. Byla dodržena dávka sušiny kalu na 1 ha?
4. Byly na zemědělské půdě použity upravené kaly splňující mezní hodnoty obsahu rizikových látek a rizikových prvků a jejich použití nemohlo vést ke vzniku škody na zemědělské půdě nebo na okolních pozemcích?
5. Je soustavně a řádně vedena evidence o upravených kalech použitých na zemědělské půdě?

SMR 4: Ochrana vod před dusičnany ze zemědělských zdrojů (směrnice Rady 91/676/EHS)

Nitrátová směrnice požaduje:

1. vymezit **zranitelné oblasti**
= kde kontaminace podzemních a povrchových vod dusičnany již přesáhla nebo by mohla přesáhnout stanovenou mez koncentrace dusičnanů ve výši 50 mg/l
2. připravit **zásady správné zemědělské praxe**
= nepovinná opatření pro zemědělce na celém území, vedoucí ke snížení obsahu dusičnanů ve vodách
3. připravit **akční program**
= povinná opatření pro zemědělce ve zranitelných oblastech, pro snížení obsahu dusičnanů ve vodách

Nitrátová směrnice

Uplatnění směrnice Rady 91/676/EHS v ČR:

- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách
 - § 33 zranitelné oblasti, akční program
- Nařízení vlády č. 262/2012 Sb. (původně NV 103/2003 Sb.)
- Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech (§ 9: zákaz hnojení na sněh, zamrzlou, zaplavenou nebo přemokřenou půdu; požadavek rovnoměrného hnojení)

Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech (§ 9)

Hnojiva nesmějí být používána na zemědělské půdě a lesních pozemcích, pokud

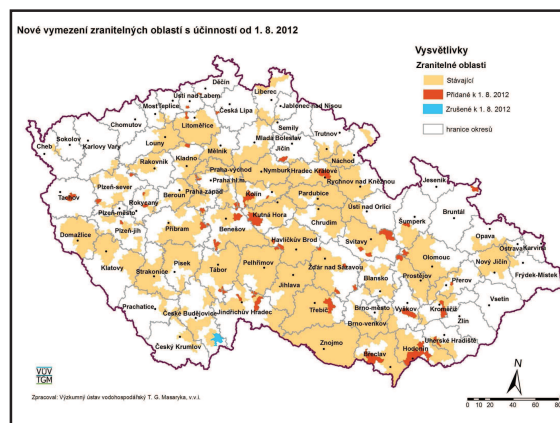
- jejich vlastnosti neumožňují rovnoměrné pokrytí pozemku,
- způsob jejich použití nevede k rovnoměrnému pokrytí pozemku,
- jejich použití může vést k poškození fyzikálních, chemických nebo biologických vlastností zemědělské půdy, lesního pozemku nebo pozemků sousedících s tímto pozemkem, popřípadě i jeho širšího okolí,
- půda, na kterou mají být použity, je
 1. zaplavená,
 2. přesycená vodou,
 3. pokrytá vrstvou sněhu vyšší než 5 cm, nebo
 4. promrzlá tak, že povrch půdy do hloubky 5 cm přes den nerozmrzá

Nové nařízení vlády k nitrátové směrnici

Nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu

- účinnost nařízení od 01.08.2012
- revize zranitelných oblastí (ZOD)
 - vyřazení 4 k.ú.
 - zařazení 234 k.ú.
- opatření 3. akčního programu
 - úpravy opatření (zákaz hnojení, limity k plodinám, synchronizace protierozních opatření s GAEC 2, ...)
- všechny informace na webu: www.nitrat.cz

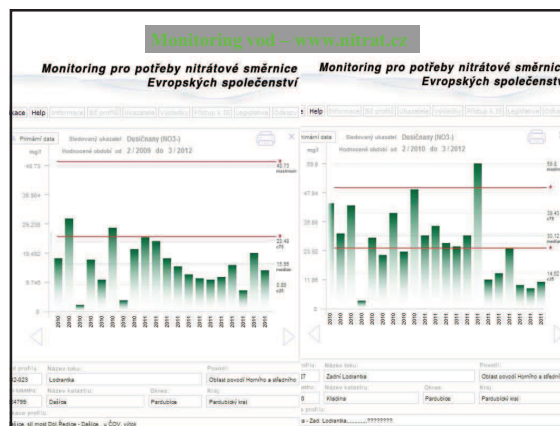
příloha ZOD – ZLÍNSKÝ KRAJ

okr. KROMĚŘÍŽ

Bařice	601047
Bilany	604038
Karolín u Sulimova	759473
Kvasice	678180
Nová Dědina	705039
Skaštice	748226
Střížovice u Kvasic	758132
Sulimov	759481
Těšnovice	766798
Trávník	766810

okr. UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Chylice	716189
Kvačice	773115
Nedakonice	702145

Opatření akčního programu

1. Období zákazu hnojení
2. Omezení hnojení (způsoby, limity)
3. Zákaz hnojení při nevhodných podmínkách, požadavek na rovnoměrné hnojení (převzato ze zákona o hnojivech)
4. Limit 170 kg N/ha – pouze org. N živočišného původu
5. Skladování statkových hnojiv
6. Hospodaření na svažitých pozemcích
7. Hnojení okolo vod

Úpravy opatření byly provedeny na základě připomínek Evropské komise, výsledků monitoringu akčního programu v praxi a nových výzkumných poznatků.

Působnost akčního programu

- Akční program se vztahuje na zemědělské pozemky v ZOD („zemědělský pozemek“: plocha s jednou plodinou = PB/DPB nebo část PB/DPB, lze účelově vymezit i jako „zemědělskou parcelu“ v LPIS Portálu farmáře) – **ale část převzata do podmínek AEO, pak platí i mimo ZOD, jako „minimální požadavky na používání hnojiv“**
- Výpočet limitu 170 kg org. N živočišného původu na 1 ha podniku – všechna zemědělská půda (vhodná ke hnojení), a to i mimo ZOD
- Akční program se nevztahuje na hnojení rybníků
- Akční program se nevztahuje na pěstování plodin ani na používání a skladování hnojiv pro účely výzkumu, vývoje a pokusnictví
- Požadavky na skladovací kapacity pro statková hnojiva od roku 2014 se vztahují i na podniky, které se nacházejí v ZOD částečně

Terminologie akčního programu

Rozdělení dusíkatých hnojivých látek:

- Minerální hnojiva (MH)
- Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem (HRUD)
Statková hnojiva – vyjmenovaná – kejda a fugát pro její separaci, močůvka, hnojůvka, drůbeží trus, drůbeží podestýlka, výkaly a moč na pastvě
- Organická hnojiva – podle poměru C:N (menší než 10)
- Hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem (HPUD)
Statková hnojiva – vyjmenovaná – hnůj, separát po separaci kejdy
- Organická hnojiva – podle poměru C:N (10 a více)
- Skliditelné rostlinné zbytky
- Upravené kaly ČOV

Kontrola Akčního programu NS

- Současný AP NS: 19 kontrolních bodů (kontroluje ÚKZÚZ a ČIŽP)
- Cross-compliance: 7 kontrolních bodů
- **Převzaté do AEO PRV: 6 kontrolních bodů („minimální požadavky na používání hnojiv“ - příloha č. 3 nařízení vlády č. 79/2007 Sb.)**

Ochrana vod před znečištěním dusičnany

Kontrolní otázky c-c, kontroluje ÚKZÚZ

1. Zákaz hnojení přes zimu.
2. Limity hnojení jednotlivých plodin.
3. Limit 170 kg dusíku živočišného původu v průměru na hektar ročně.
4. Sklady na minimálně 4-měsíční produkci kejdy a 3-měsíční produkci močůvky a hnojůvky (při doložitelném uvedení do oběhu nebo jiném využití na 2-měsíční produkci), dostatečné pro uskladnění v období zákazu hnojení.
5. Nepěstovat širokořádkové plodiny (kukuřice, slunečnice, sója, bob, brambory apod.) na pozemcích se sklonem nad 7°, které sousedí s útvary povrchových vod.
6. Ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry útvarů povrchových vod.
7. Nehnojit na půdu přesycenou vodou, pokrytou vrstvou sněhu vyšší než 5 cm nebo promrzlou tak, že povrch půdy do hloubky 5 cm přes den nerozmrzá.

Období zákazu hnojení

Závisí na:

- zařazení zemědělského pozemku do klimatického regionu
- zařazení hnojiva do skupiny (HRUD, HPUD, MH)
- zemědělské kultury a pěstované plodiny

Co se změnilo:

- posunutí začátku období zákazu pro minerální hnojiva o 14 dní směrem do podzimu (výjimka pro řepku a oz. pšenici = beze změny)
- posun pro hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem - odklad do 2014 (výjimka na hnojení po sklizni kukuřice na zrna = beze změny)
- zavedení období zákazu hnojení pro hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem na trvalých travních porostech
- posunutí začátku a konce období zákazu používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem (zejména hnůj) a upravených kalů o 14 dní

Období zákazu hnojení			
Zemědělský pozemek s pěstovanou plodinou nebo připravený pro založení porostu plodiny		Období zákazu hnojení	
Plodina nebo kultura	Klimatický region*	Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem	Minerální dusíkatá hnojiva
Plodiny na orné půdě (mimo travních a jetelovinotravních porostů), trvalé kulture	0 - 5	15. 11. - 31. 1. (1. 11. - 31. 1. ***)	1. 11. - 31. 1. (pro oz.fepku a oz.pšenici) 15. 10. - 31. 1. (pro ostatní plodiny)
	6 - 9	5. 11. - 28. 2. (15. 10. - 28. 2. ***)	15. 10. - 15. 2. (pro oz.fepku a oz.pšenici) 1. 10. - 15. 2. (pro ostatní plodiny)
Travní (jetelovinotravní) porosty na orné půdě, trvalé travní porosty	0 - 5	15. 11. - 31. 1. (1. 11. - 31. 1. ***)	1. 10. - 28. 2.
	6 - 9	5. 11. - 28. 2. (15. 10. - 28. 2. ***)	15. 9. - 15. 3.
Používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem** na orné půdě je zakázáno v období 1. 6. - 31. 7. (toto ustanovení neplatí v případě následného pěstování ozimých plodin a mezplodin) a v období 15.12. - 15.2.			
Používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem na trvalých travních porostech je zakázáno v období 15.12. - 15.2.			
* první číslice kódu bonitované půdní ekologické jednotky ** platí i pro upravené kaly *** termíny platné od 1.1.2014 (nevztahuje se na hnojení po kukurici pěstované na zruho)			
Platí i pro AEO PRV – tedy i mimo zranitelné oblasti!			

Limity hnojení k jednotlivým plodinám

Do limitu hnojení se započítává:

- celkový dusík z minerálních hnojiv
- přímo využitelný dusík (v 1. roce působení), tj.
 - 40 % celkového N ze hnojiv s pomalu uvolnitelným N (vč. separátu z kejdy nebo z digestátu) a upravených kalů
 - 60 % celkového N ze hnojiv s rychle uvolnitelným N (kromě kejdy prasat a digestátu z bioplynové stanice)
 - 70 % celkového N z kejdy prasat (nebo fugátu) a digestátu z bioplynové stanice (nebo fugátu)

Do limitu hnojení se nezapočítává:

- následně využitelný dusík (ve 2. roce působení)
- dusík použitý k podpoře rozkladu slámy

Limity se u většiny plodin hodnotí za tzv. hospodářský rok

Plodina	Limity hnojení v kg N/ha	Výnos hlavního produktu (t) stanovený dle koeficientu potřeby N na 1 t hlavního produktu a příslušného množství vedlejšího produktu	jetel**	40
pšenice ozimá	190	7,7	vojtěška**	40
pšenice jarní	120	5,5	trávy na orné půdě	200
žito ozimé	120	6,0	zei	250
ječmen ozimý	140	6,7	kvěťák	220
ječmen jarní	110	6,0	brokolice, mrkev	200
oves	120	4,8	kapusta hlávková, celer bulvový	180
triticale	140	6,1	kedluben, zeí pekingské, kapusta růžičková,	150
kukurice na zrno	230	11,0	cibule kuchyňská, pór pravý, pažitka pravá, okurky salátové, petržel zahradní nařová	120
luskoviny	30		okurky nakládačky, špenát setý, salát hlávkový, pastinák setý, paprika zeleninová, rajčata	100
brambory sadbové	140	30,0	ředkvička, řepa salátová, kukurice cukrová, petržel zahradní kořenová	80
brambory ostatní	180	40,0	kopr vonný, hráš zahradní, fazol obecný	60
brambory rané	120	25,0	česnek	30
cukrovka	210	70,0	trvalé travní porosty	160
krmná řepa	150	70,0		
fepka ozimá	230	4,5		
slunečnice	140	2,9		
mák	85	1,2		
len	80	2,0		
kukurice na siláž	230	60,0		

Omezení letního a podzimního hnojení

Závisí na:

- zařazení zemědělského pozemku do aplikačního pásma (dle BPEJ)
- zařazení hnojiva do skupiny (týká se pouze HRUD a MH)
- pěstované plodiny, založené po 15. červnu (sláma hnojená na podporu jejího rozkladu je v tomto případě na úrovni plodiny)

Co se změnilo:

- úprava limitů ve II. a III. aplikačním pásmu v případě hnojení k ozimé plodině, následující po jiné předplodině než je obilnina
- možné je dělení dávek a jejich kombinace mezi způsoby hnojení se stejnými limity nebo mezi MH (sloupec A) a HRUD (sloupec B), v poměru N 1 : 2
- jednotlivé limity uvedené v tabulce nelze sčítat; pouze při použití hnojiv k podpoře rozkladu slámy je navíc možné použít do 20 kg N/ha ke hnojení ozimých plodin následujících po obilnině

Způsoby hnojení minerálními dusíkatými hnojivy nebo hnojivy s rychle uvolnitelným dusíkem na orné půdě, od 15. 6. do začátku období zákazu hnojení							
Podmínka hnojení	I. aplikační pásmo		II. aplikační pásmo		III. aplikační pásmo		
					a) půdy se středním rizikem infiltrace		b) půdy s vysokým rizikem infiltrace
	A	B	A	B	A	B	A
k ozimé plodině následující po obilnině	60	120	50	100	40	80	20
k ozimé plodině následující po jiné předplodině než je obilnina	40	80	30	60	15	0	15
k mezplodinám, s výjimkou čistých porostů jetelovin a luskovin nebo k podpoře rozkladu slámy, s výjimkou slámy luskovin, olejin a jetelovin pěstovaných na semeno	60	120	50	100	40	80	0
pro následné jarní plodiny*	0	120	0	100	0	100**	0
Vysvětlivky: A. max. limit přívodu dusíku v minerálních dusíkatých hnojivech, v kg N/ha. B. max. limit přívodu dusíku v hnojivech s rychle uvolnitelným dusíkem, v kg N/ha. * použití hnojiv s rychle uvolnitelným dusíkem je možné až v období od 1. 10. do začátku období zákazu hnojení ** pouze s inhibátorem nitrifikace.							

Možnost změn zařazení BPEJ

- Metodický postup pro aktualizaci BPEJ** vydalo v roce 2011 MZe a VÚMOP, v.v.i. Praha – Zbraslav, dle vyhlášky č. 327/1998 Sb.
- Ke stažení: http://www.vumop.cz/sites/File/BPEJ%202011_final_opr.pdf (lze vyhledat na stránce www.vumop.cz, v rubrice „Aktuality“, k 31.07.2011)
- Možné důvody pro aktualizaci BPEJ:**
 - zohlednění degračních změn půdy
 - zásadní změna hydromorfizmu půdy
 - zahájení komplexních pozemkových úprav (KPÚ)
 - prokazatelně nesprávné určení BPEJ na základě existujících podkladů
 - oprávněný požadavek vlastníka pozemku na změnu vymezení BPEJ
- Žádost o aktualizaci:**
 - zasílají vlastníci nebo nájemci (souhlas, plná moc vlastníka) na místní PÚ
 - musí obsahovat zdůvodnění námitek k současně vymezené BPEJ

Omezení hnojení na travních porostech

Zákaz hnojení trvalých travních porostů na pozemcích se zamokřenými půdami (HPJ 65-76).

Omezení jednorázové dávky N (deficitní půdy)

- zamokřené půdy (HPJ 65-76), pokud byly odvodněny meliorací
- mělké půdy a půdy s nevyvinutým půdním profilem (HPJ 37-39)
- půdy se sklonitostí nad 7°

Při používání hnojiv s rychle uvolnitelným N je pak omezena jednorázová dávka na 80 kg celkového N/ha a při používání minerálních hnojiv na 40 kg N/ha.

Do uvedené dávky se nezapočítají výkaly ani moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na pozemku.

Skladovací kapacity pro statková hnojiva

Požadavek na 6-měsíční kapacity pro statková hnojiva - účinnost

- od roku 2014 (platí i pro podniky částečně zařazené v ZOD)
- od roku 2016 (pro podniky nově zařazené do ZOD v roce 2012)

Výjimky

- zavedení výjimky z požadavku na 6-měsíční kapacity
 - pro hnojuvku (3 měsíční produkce)
 - pro tuhá statková hnojiva, která lze uložit na zemědělské půdě

Uložení tuhých statkových nebo tuhých organických hnojiv na zemědělské půdě

Co se změnilo:

- úprava požadavků pro výběr místa k uložení hnoje
 - přidání zákazu uložení na písčitých půdách (platnost od 2012)
- úprava požadavku na 3-měsíční skladování hnoje před jeho uložení na zemědělské půdě (platnost od 2014, pro nově zařazené podniky od 2016)
 - požadavek platí pouze pro hnůj prasat a skotu
 - požadavek neplatí pro
 - hnůj z hluboké podestýlky (pokud byl minimálně 3 týdny ve stáji)
 - hnůj z ustájení skotu při denním nastýlání nad 6 kg/DJ
 - hnůj koní, ovcí, kozí, drůbeže atd.

Skladování tuhých statk. a org. hnojiv - detail

Hospodaření na svažitých pozemcích

Na zemědělských pozemcích se sklonitostí nad 7° u vod (do 25 m) nesmí být pěstovány širokořádkové plodiny.

Platí i pro AEO PRV – tedy i mimo zranitelné oblasti!

Na zemědělských pozemcích s ornou půdou se sklonitostí nad 10° se nesmí hnojit (výjimkou je hnůj a kompost).

Platí i pro AEO PRV – tedy i mimo zranitelné oblasti!

Hospodaření na svažitých pozemcích

Původní požadavek NS na provádění agrotechnických protierozních opatření na půdách ohrožených erozí byl zrušen (vymezeno dle HPJ a sklonitosti)

Odlíšné vymezení erozně ohrožených pozemků podle 2. akčního programu NS bylo v kolizi s nově vymezenými erozně ohroženými půdami dle GAEC 2

Protierozní opatření jsou v novém nařízení vlády nahrazeny požadavky GAEC 2 pro mírně a silně erozně ohrožené půdy (MEO a SEO)

V Portálu farmáře je nyní eroze řešena na PB komplexně (vyhodnocení SEO, MEO, svah nad 7° do 25 m od vody v ZOD). K již známým kódům A1, A2, A3, B1, B2, B3 přibyl kód N1.

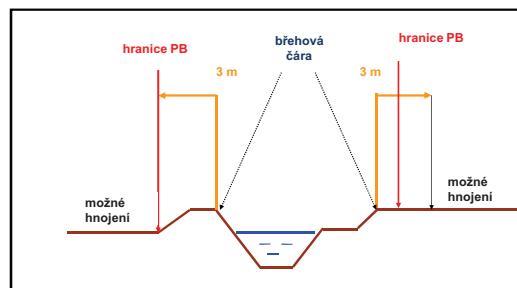
Hnojení okolo útvarů povrchových vod

- Zachování ochranného 3-metrového nehnojeného pásu (od břehové čáry) – platí pro všechna hnojiva
- Zachování ochranného 25-metrového pásu na zemědělských pozemcích se sklonitostí nad 7°, kde nelze používat **tekutá hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem** (keřda, močůvka, digestát,...)

ochranné pásy (3 m a 25 m) se nevztahují na:

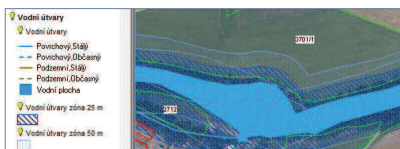
- statková hnojiva rostlinného původu = sklídkitelné rostlinné zbytky (ochranný pás 3 m)
- výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na pozemku (ochranné pásy 3 a 25 m)

Platí i pro AEO PRV – tedy i mimo zranitelné oblasti!
Od roku 2012 je to i součást GAEC 11.

Portál farmáře - LPIS

- ✓ **Tisky**
 - Nitrátová směrnice souhrn – od 1. 8. 2012 (vzdálenost od vody)
 - Nitrátová směrnice podrobně – od 1. 8. 2012 (konkrétní omezení)
- ✓ Informační okno každého PB nebo zemědělské parcely, záložka „NS“
- ✓ **Mapa LPIS**

Diskuze

Přehled změn podmíněnosti

- ☐ GAEC 2 (eroze)
 - ☐ nové podklady erozní ohroženosti
 - ☐ promítnutí revizí erozní ohroženosti
 - ☐ propojení s nitrátovou směrnici
- ☐ SMR 4 (nitrátová směrnice)
 - ☐ SMR 4/1 (období zákazu hnojení)
 - ☐ SMR 4/2 (limity pro přívod dusíku)
 - ☐ SMR 4/4 (skladovací kapacity – od 1.1.2014)
- ☐ Minimální požadavky pro používání hnojiv
 - ☐ AEO 1, 2 a 6 (vazba na nitrátovou směrnici – období zákazu hnojení, širokořádkové plodiny, použití dusíkatých hnojivých látek na svazích)
- ☐ Minimální požadavky pro používání přípravků na ochranu rostlin
 - ☐ AEO 8, 9 a 10 (vazba na novelu rostlinolékařského zákona – odborná způsobilost, testování mechanizačních prostředků)

Přehled změn podmíněnosti

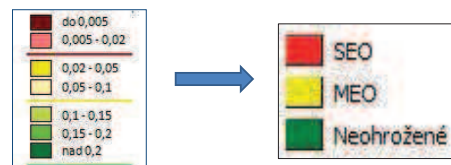
- ☐ Welfare hospodářských zvířat
 - ☐ 3 oblast podmíněnosti pokrytá požadavky SMR (4. oblast podmíněnosti celkem)
- ☐ 3. krok zavádění požadavků SMR:
 - ☐ 2009 – životní prostředí + označování/evidence zvířat (SMR 1 – 8)
 - ☐ 2011 – veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin (SMR 9 – 15)
 - ☐ 2013 – welfare (SMR 16 – 18)
 - ☐ SMR 16 – 18 = návrh 30 kontrolních bodů

GAEC 2 – podkladová vrstva

- ☐ Nová podkladová vrstva erozní ohroženosti od 1.7.2012
 - ☐ tři barvy podkladové vrstvy erozní ohroženosti
 - ☐ změny výměry erozní ohroženosti:
 - ☐ mapová vrstva
 - ☐ záložka eroze
 - ☐ výpis erozní ohroženosti
 - ☐ hranice erozní ohroženosti („průhledné plochy“)
 - ☐ promítnutí žádostí o revizi erozní ohroženosti podaných a kladně vyřízených do 30.4.2012

GAEC 2 – podkladová vrstva

- ☐ Tři barvy podkladové vrstvy erozní ohroženosti (legenda):
 - ☐ zelená – půda erozně neohrožená,
 - ☐ žlutá – půda mírně erozně ohrožená (MEO),
 - ☐ červená – půda silně erozně ohrožená (SEO).

GAEC 2 – podkladová vrstva

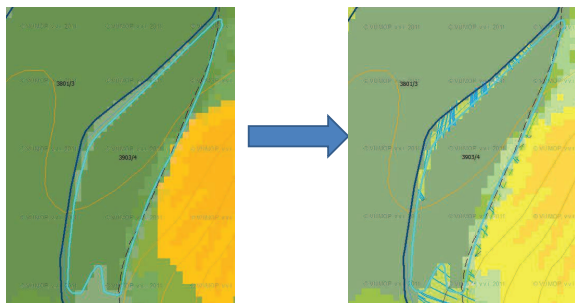
Změna podkladové vrstvy erozní ohroženosti

GAEC 2 – podkladová vrstva

Možnosti revize vrstvy erozní ohroženosti (chyba generalizace)

GAEC 2 – podkladová vrstva

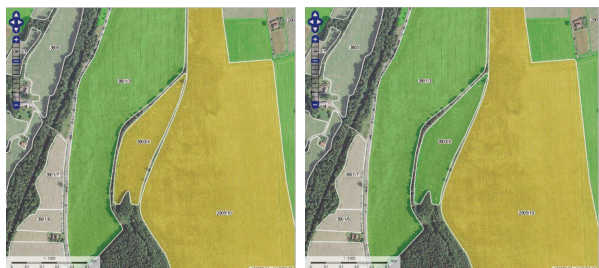
Možnosti revize vrstvy erozní ohroženosti („přes překážku“)

GAEC 2 – podkladová vrstva

Výsledek žádosti o revizi erozní ohroženosti (erozní ohroženost)

GAEC 2 – podkladová vrstva

Výsledek žádosti o revizi erozní ohroženosti (PEO: B2 ⇒ A1)

GAEC 2 – podkladová vrstva

Dvojí zobrazení erozně ohrožené půdy (plochy x hranice)

GAEC 2 – kódy PEO

	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - A1
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - A1N1
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - A2
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - A2N1
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - A2B2
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - A2B2N1
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - A3
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - B2
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - B2N1
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - B3
	Pozemek - Osevy od 1.7.2012 - erozní ohroženost - B3N1

N1 = souvislá plocha širokořádkové plodiny nesmí mít sklonitost vyšší než 7° a nacházet se do vzdálenosti 25 m od vody (vazba na SMR 4/5 a AEO 2).
Význam ostatních kódů se nemění.
Dopad NV č. 262/2012 Sb.

GAEC 2 – rozšíření POT

- ☐ Podrývání jako půdoochranná technologie:
 - ☐ Nová půdoochranná technologie od 1.1.2013
 - ☐ Ohlašovací povinnost (do 15.10.2012)
 - ☐ Formulář:
 - ☐ identifikační údaje žadatele
 - ☐ půdní bloky, rozsah a pravděpodobné datum podrývání (popř. skutečné datum podrývání)
 - ☐ datum, podpis

GAEC 2 – rozšíření POT

Hlášení o provádění podřívání u PB/DPB s následným pěstováním cukrové řepy

(hlášení podává pěstitel cukrové řepy pro účely GAEC na SZIF v termínu do 15.10.2012)

Žadatel (Název/Jméno, příjmení):

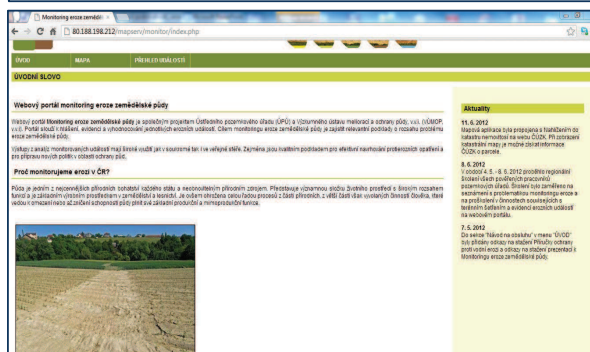
IČ/datum narození:

Registrační číslo žadatele:

Seznam PB/DPB určených k podřívání:

č. PB/DPB uvedený v LPIS čtyřec PB	výměra podřívání (ha)*	předpokládaný termín podřívání od-do**

GAEC 2 – Portál monitoring eroze

Monitoring eroze zemědělské půdy – úvodní okno

GAEC 2 – Portál monitoring eroze

Monitoring eroze zemědělské půdy – mapa událostí

GAEC 2 – Portál monitoring eroze

Okres	Název území	Místní název	Datum vzniku	Typ	Měření	Řadit do vzájemně
Chrudim	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012
Karlovy Vary	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012
Karlovy Vary	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012
Karlovy Vary	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012
Karlovy Vary	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012
Karlovy Vary	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012
Karlovy Vary	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012
Karlovy Vary	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012
Karlovy Vary	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012
Karlovy Vary	Červená vlna	Červená vlna	10.10.2012 10:00	eroze vodní - přírodní	10.10.2012	10.10.2012

Okres, k. ú., místní název, datum vzniku, typ eroze, údaje o hlášení (kdo a kdy) a detail (popis vzniku, popis škod, lokalizace – PB, osev, agrotechnika, fotodokumentace)

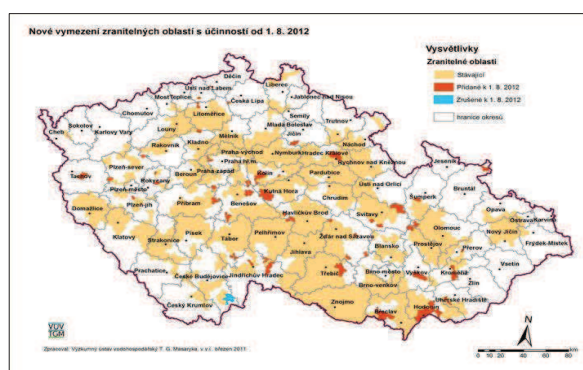
Monitoring eroze zemědělské půdy – přehled událostí

SMR 4 – Nitrátová směrnice

Vymezení ZOD	Období	Příslušné NV č.
Prvotní vymezení	od 11. 4. 2003	103/2003 Sb.
První revize vymezení	od 1. 9. 2007	219/2007 Sb.
Druhá revize vymezení	od 1. 8. 2012	262/2012 Sb.

Akční program	Období	Příslušné NV č.
První AP	1. 1. 2004 – 3. 4. 2008	103/2003 Sb.
Druhý AP	4. 4. 2008 – 31. 7. 2012	108/2008 Sb.
Třetí AP	1. 8. 2012 -	262/2012 Sb.

SMR 4 – Nitrátová směrnice

SMR 4/1 – Období zákazu hnojení

- ☐ Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem
 - ☐ od 1.1.2014 prodloužení období zákazu hnojení
 - ☐ dřívější začátek období zákazu hnojení pro všechny plodiny/kultury a klimatické regiony
- ☐ Minerální dusíkatá hnojiva
 - ☐ změny pouze pro plodiny na orné půdě (mimo travní a JT porosty na o. p.) a trvalé kultury
 - ☐ stávající období zůstávají v platnosti pro ozimy (pšenice, řepka), pro ostatní plodiny prodloužení období zákazu hnojení
 - ☐ dřívější začátek období zákazu hnojení

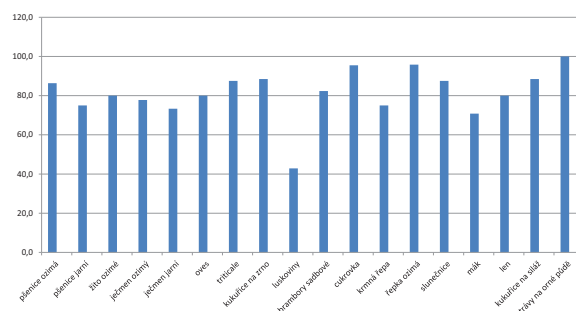
SMR 4/1 – Období zákazu hnojení

- ☐ Hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem
 - ☐ Letní zákaz použití na orné půdě od 1.6. do 31.7. (pokud nenásleduje meziplodina nebo ozimá plodina)
 - ☐ Zimní zákaz použití na orné půdě se prodlužuje
 - ☐ (1.12. - 31.1. $\Rightarrow$ 15.12. – 15.2.)
 - ☐ Prodloužený zimní zákaz 15.12. – 15.2. se vztahuje i na trvalé travní porosty

SMR 4/2 – Limity přívodu dusíku

- ☐ Změna limitů přívodu dusíku pro plodiny na orné půdě (snížení limitů)
- ☐ Nové limity pro polní zeleninu (podle druhu)
- ☐ Nový limit pro trvalé travní porosty (160 kg)
- ☐ Nový limit pro zápočet určitých druhů hnojiv s rychle uvolnitelným dusíkem (keřda prasat, digestát z BPS – 70%)
- ☐ Možnost překročení limitů v I. a II. aplikačním pásmu
- ☐ Příloha č. 3 k NV č. 262/2012 Sb.

SMR 4/2 – Limity přívodu dusíku

Nové limity přívodu dusíku (v % „starého“ limitu)

SMR 4/4 – Skladovací kapacity

- ☐ 6měsíční skladovací kapacita pro statková hnojiva (hnojůvka 3 měsíce) – od 1.1.2014
- ☐ u hnoje možnost snížení (při uložení na zemědělské půdě)
- ☐ tuhá statková hnojiva (skot, prasata) na z. p. po jejich 3 měsíční skladování nebo po jednorázovém vyskladnění ze stáje s hlubokou podestýlkou (3 týdny), bez skladování při spotřebě slámy 6 kg/DJ/den – od 1.1.2014

AEO 6 – Hospodaření na svazích

- ☐ NV č. 108/2008 Sb.:
 - ☐ Na zemědělských pozemcích (o. p. nad 12°) se nesmí používat dusíkaté hnojivé látky mimo tuhých statkových a tuhých organických hnojiv zapravených do 24 hodin.
- ☐ NV č. 262/2012 Sb.:
 - ☐ Na zemědělských pozemcích (o. p. nad 10°) se nesmí používat dusíkaté hnojivé látky mimo tuhých statkových a tuhých organických hnojiv zapravených do 24 hodin.

AEO 8 a 9 (Odborná způsobilost)

☐ BYLO:

- ☐ Odbornou způsobilost měla odborně způsobilá osoba nebo absolvent kurzu
- ☐ OZO/absolvent kurzu zajišťovali kompletně nakládání s POR včetně proškolení obsluhy

☐ ZMĚNA (novela č. 199/2012 Sb. zákona č. 326/2004 Sb., vyhláška č. 206/2012 Sb.)

- ☐ Zapracování evropské směrnice 2009/128/ES
- ☐ 3 stupně odborné způsobilosti i pro obsluhu strojů

AEO 10 – Testování MP na OR

- ☐ Testování mechanizačních prostředků na ochranu rostlin
- ☐ Novela č. 199/2012 Sb. zákona č. 326/2004 Sb. a vyhláška č. 207/2012 Sb. (§ 4)
- ☐ Doba ode dne uvedení profesionálního zařízení pro aplikaci přípravků do provozu do dne prvního kontrolního testování nebo doba mezi dvěma kontrolními testováními nesmí přesáhnout 3 roky
- ☐ Po opravě, úpravě, která mohla ovlivnit aplikaci přípravků, vždy pře prvním použitím

Podmíněnost po roce 2014

- ☐ Podmíněnost zůstává součástí dotačních podmínek (přímé platby, vybrané platby rozvoje venkova)
- ☐ 4 oblasti (GAEC, ochrana životního prostředí a vod, veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin, welfare) budou nahrazeny 3 oblastmi:
 - ☐ životní prostředí, změna klimatu, stav půdy
 - ☐ veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin
 - ☐ Welfare
- ☐ standardy GAEC nebudou tvořit samostatnou oblast, ale budou přiřazeny podle jejich povahy do zbývajících oblastí

Podmíněnost po roce 2014

- ☐ Vyřazení některých požadavků z podmíněnosti po roce 2014
 - ☐ GAEC 9
 - ☐ SMR 3
 - ☐ SMR 13 - 15
- ☐ Začleňování evropských směrnic do požadavků podmíněnosti
 - ☐ 2000/60/ES (rámcová směrnice o vodách)
 - ☐ 2009/18/ES (udržitelné používání pesticidů)

Legislativní základ ekologické újmy

☐ Evropská legislativa

- ☐ Směrnice č. 2004/35/ES

☐ Národní legislativa

- ☐ Zákon č. 167/2008 Sb.+ příloha č. 1
- ☐ Nařízení vlády č. 295/2011 Sb.

☐ Metodické pokyny MŽP (únor 2012)

- ☐ Metodický pokyn MŽP (základní hodnocení rizika ekologické újmy)
- ☐ Metodický pokyn MŽP (podrobné hodnocení rizika ekologické újmy)

Legislativní základ ekologické újmy

☐ Použité principy:

- ☐ **Princip prevence** (tj. povinnost provádět preventivní opatření, nést s tím spojené náklady, informovat o nich příslušný orgán státní správy)
- ☐ **Princip „znečišťovatel platí“** (kdo způsobil ekologickou újmu nebo její hrozbu, má být finančně odpovědný, institut finančního zajištění)
- ☐ **Princip naturální restituce** (tj. upřednostnění nápravných opatření a uvedení do původního stavu před peněžní náhradou)
- ☐ **Princip objektivní odpovědnosti** (tj. ke vzniku odpovědnosti stačí příčinná souvislost mezi provozní činností a ekologickou újmou, nemusí se prokazovat protiprávnost a zavinění)

Legislativní základ ekologické újmy

Definice ekologické újmy

Ekologickou újmou se rozumí nepříznivá měřitelná změna přírodního zdroje nebo měřitelné zhoršení jeho funkcí, která se může projevit přímo nebo nepřímo.

Ekologická újma a škoda

škoda

ekologická újma

• soukromoprávní povaha• poškozeným je vlastník• cílem je úhrada škody• odpovědnost je určena občanskosprávním řízením (soud)• řízení vyvolává poškozený	• veřejnoprávní povaha• poškozeným je stát• cílem je náprava• odpovědnost je určována ve správním řízením (správní úřad)• řízení vyvolává orgán státní správy

Pojmy spojené s hodnocením EÚ

☐ Provozní činnosti

Činnost vykonávaná v rámci hospodářské činnosti, obchodu nebo podnikání, bez ohledu na její soukromou či veřejnou povahu nebo na její ziskový či neziskový charakter.

Seznam činností – příloha č. 1

Pojmy spojené s hodnocením EÚ

☐ Seznam provozních činností

1. Činnosti na základě integrovaného povolení
2. Využívání, odstraňování, sběr nebo výkup odpadů
3. Vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních
4. Čerpání znečištěných podzemních vod a jejich následné vypouštění
5. Odběr povrchových vod
6. Odběr podzemních vod
7. Čerpání podzemních nebo povrchových vod za účelem získání tepelné energie
8. Vzdouvání nebo akumulace povrchových vod

Pojmy spojené s hodnocením EÚ

☐ Seznam provozních činností (pokračování)

9. Zacházení se závadnými látkami
10. Nakládání s chemickými látkami nebo chemickými přípravky (směsmi)
11. Přeprava nebezpečných chemických látek a chemických přípravků
12. Nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty
13. Přeshraniční přeprava odpadů z/do ČR
14. Provozování stac. zdrojů znečišťování ovzduší
15. Nakládání s těžebním odpadem
16. Provozování uložišť oxidu uhličitého (novela IV/2012)

Pojmy spojené s hodnocením EÚ

☐ Provozovatel provozní činnosti

Provozovatelem je právnická nebo fyzická osoba vykonávající nebo řídící provozní činnost zařazenou do seznamu provozních činností uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu nebo další činnost (pokud je prováděna v rozporu s právními předpisy a/nebo vznikla či hrozí vznik ekologické újmy na chráněném druhu/stanovišti.

Pojmy spojené s hodnocením EÚ

☐ Místo provozní činnosti

Objekt nebo zařízení příslušného provozovatele, ve kterém vykonává provozní činnost, v němž jsou při této provozní činnosti umístěny nebezpečné látky nebo v němž příslušný provozovatel zachází se závadnými látkami nebo nakládá s vybranými výrobky, vybranými odpady nebo vybranými zařízeními.

Pojmy spojené s hodnocením EÚ

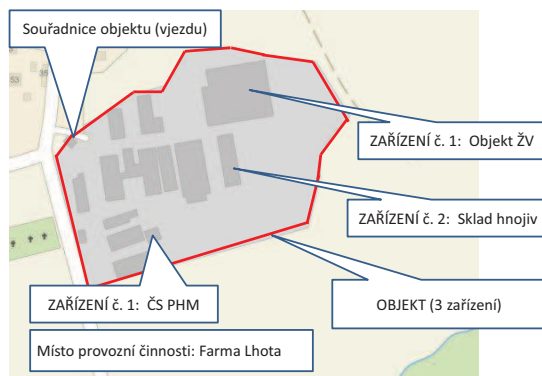
☐ Objekt

Celý prostor, v němž je umístěno jedno nebo více zařízení příslušného provozovatele, včetně společných nebo souvisejících infrastruktur příslušného provozovatele.

☐ Zařízení

Technická nebo technologická jednotka, kterou příslušný provozovatel využívá při provozní činnosti, zejména při výrobě, zpracování, skladování, nakládání nebo vykládání při přepravě.

Pojmy spojené s hodnocením EÚ

Pojmy spojené s hodnocením EÚ

☐ Preventivní opatření

Preventivní opatření je opatření přijaté v důsledku události, jednání nebo opomenutí vedoucího k bezprostřední hrozbě ekologické újmy, jehož cílem je předejít takové újmě nebo ji minimalizovat.

☐ Nápravná opatření

Nápravné opatření je opatření přijaté ke zmírnění dopadů ekologické újmy, jehož cílem je obnovit, ozdravit nebo nahradit poškozené přírodní zdroje nebo jejich zhoršené funkce anebo poskytnout přiměřenou náhradu těchto zdrojů nebo jejich funkcí.

Základní hodnocení rizika EÚ

☐ Provozní činnosti a zemědělství

- ☐ 1 – IPPC
- ☐ 3 – Vypouštění odpadních vod
- ☐ 5 – Odběr povrchových vod
- ☐ 6 – Odběr podzemních vod
- ☐ 9 – Zacházení se závadnými látkami
- ☐ 14 – provozování zdrojů znečištění ovzduší

Základní hodnocení rizika EÚ

- ☐ A – identifikace provozovatele
- ☐ B – množství ZL, odpadů...
- ☐ C
 - ☐ C1 – nakládání s látkami, odpady...
 - ☐ C2 – činnosti na základě povolení
- ☐ D – možný scénář vzniku EÚ
- ☐ E – hodnocení událostí v minulosti
- ☐ F – součet bodů, datum, podpis

A – Identifikace provozovatele

Část A	
1.	Obchodní firma, název nebo jméno, popřípadě jména, a příjmení, sídlo nebo bydliště, identifikační číslo osoby (IČO) a datová schránka příslušného provozovatele:
2.	Jméno, popřípadě jména, příjmení, telefon a e-mailová adresa statutárního orgánu příslušného provozovatele nebo jeho člena:
3.	Pořadové číslo provozní činnosti uvedené v příloze č. 1 k zákonu: 9
4.	Název a poloha místa provozní činnosti, pro které se provádí základní hodnocení rizika a jeho identifikace, například provozní zařízení, sklad, mezideponie, odpadní jímka, úložné místo pro nakládání s těžebními odpady, výpustní objekt, objekt nebo zařízení určené pro dočasné skladování nebo nakládku a vykládku během přepravy; souřadnice GPS v libovolném formátu: WGS-84 (60) WGS-84 (100) S-JTSK (X,Y)

B – Množství „látek“

Vyplňování části B základního hodnocení:

- Činnost č. 10 a 11 – vyplňuje se bod 5 části B
- Činnost č. 9 – vyplňuje se bod 6 části B
- Činnost č. 2, 13, 15 – vyplňuje se bod 7 části B
- Pro činnosti č. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12 a 14 se část B nevyplňuje
- Je-li počet bodů v části B roven 0 $\Rightarrow$ část C se nevyplňuje

B – Množství „látek“

- Pro činnost č. 9 se vyplňuje pouze bod č. 6:

6.	Množství závadných látek umístěných v místě provozní činnosti uvedené pod bodem 9 v příloze č. 1 k zákonu přesahuje pro	
a)	závadné látky ¹⁾ množství 2000 l nebo 2000 kg	5
b)	nebezpečné závadné látky ¹⁾ množství 150 l nebo 150 kg	5
c)	zvlášť nebezpečné závadné látky ¹⁾ množství 15 l nebo 15 kg	5

- a) zacházení se ZL, které mohou ohrozit jakost vod
- b) a c) zacházení se ZL dle přílohy č. 1 zákona č. 254/2001 Sb.
- limity dle vyhlášky č. 450/2005 Sb. (novela č. 175/2011 Sb.)

C – Vzdálenost místa prov. činnosti

- C1 – nakládání s nebezpečnými přípravky (bod č. 5 části B, závadnými látkami – bod č. 6 části B nebo odpady – bod 7 části B)
 - činnosti č. 1, 2, **9** - 15
- C2 – provozování činností, pro které je nutné povolení (např. odběr podzemní vody, vypouštění odpadních vod...)
 - činnosti č. 3 - 8

C – Vzdálenost místa prov. činnosti

- C1:
 - 8 – Ptačí oblast/Evropsky významná lokalita
 - 9 – významný vodní tok
 - **10 – zranitelná oblast dusičnanů**
 - 11 – lososové/kaprové vody
 - 12 – vodní nádrž/vodárenská nádrž
 - 13 – hydrogeologický rajón
 - 14 – ochranná pásma vodních zdrojů
 - 15 – ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů
 - 16 – chráněná oblast přirozené akumulace vod
 - **17 – topografické poměry (sklon)**

C – Vzdálenost místa prov. činnosti

• C2:

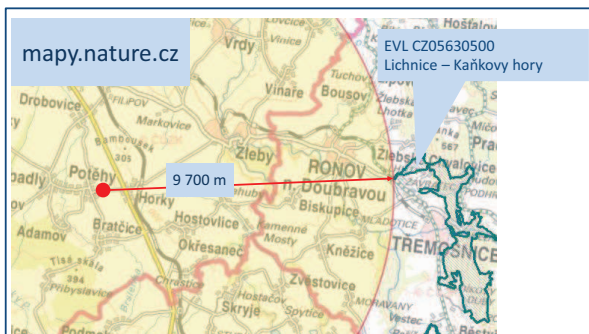
- 8 – Ptačí oblast/Evropsky významná lokalita
- 9 – významný vodní tok
- 10 – lososové/kaprové vody
- 11 – vodní nádrž/vodárenská nádrž tok
- 12 – hydrogeologický rajón
- 13 – ochranná pásma vodních zdrojů
- 14 – ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů
- 15 – chráněná oblast přirozené akumulace vod

C – Vzdálenost místa prov. činnosti

• C2:

- 9, 10 a 11 (VVT, LaK vody, VN): relevantní pouze pro činnost č. 3 a 4 (vypouštění odpadních vod, čerpání znečištěných podzemních vod)
- 12 a 13 (HGR, OPVZ): relevantní pouze pro činnost č. 3, 4 a 7 (... + čerpání podzemních vod za účelem získání tepelné energie)
- 14 a 15 (OPPLZ, CHOPAV): relevantní pouze pro činnost č. 3, 4, 6 a 7 (... + odběr podzemních vod)

C1 – 8. NATURA 2000 (PO/EVL)

8. Název vymezené ptačí oblasti ¹¹⁾ nebo evropsky významné lokality ¹²⁾ a jeho vzdálenost od místa provozní činnosti:	do 100 m	10
	100 až 500 m	5

C1 – 9. Významný vodní tok

• Zákon č. 254/2001 Sb.(§ 47)

- významné vodní toky
- drobné vodní toky

- v ČR 819 významných vodních toků (po celé délce vodního toku nebo jeho části)

9. Název nejbližšího významného vodního toku ¹³⁾ a jeho vzdálenost od místa provozní činnosti:	do 50 m	5
	50 až 500 m	2

- Vyhláška č. 470/2001 Sb. nahrazena vyhláškou č. 178/2012 Sb.

- Seznam významných vodních toků v příloze č. 1

C1 – 9. Významný vodní tok

Strana 2604

Sbírka zákonů č. 178 / 2012

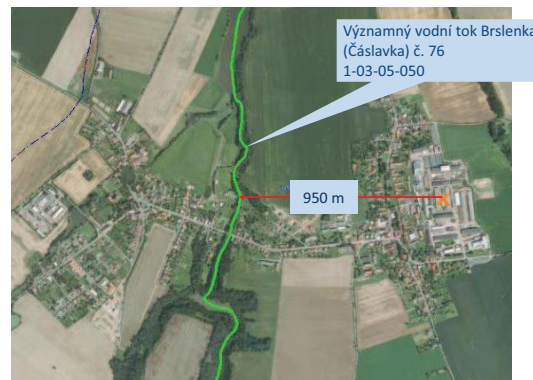
Částka 62

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 178/2012 Sb.

Seznam významných vodních toků

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pořadové číslo	Název vodního toku	Identifikační vodního toku	Číslo hydrologického pořadí	Délka vodního toku v km	Významný (včetně vodního toku v kategorii významný) (upřesnění) v km od ústí	Správní území	Podle vodního toku	Vymezení úseku vodního toku tvořícího státní hranici
1.	Labe	10100002	1-01-01-001	368,7		PL.a	V, H	3,40 VII 14-35
2.	Bílá Labe	10101294	1-01-01-002	7,9		PL.a	V	
3.	Malé Labe	10100231	1-01-01-020	13,1	0,00 - 13,10 (po zánětu Kotelického potoka)	PL.a		

C1 – 9. Významný vodní tok

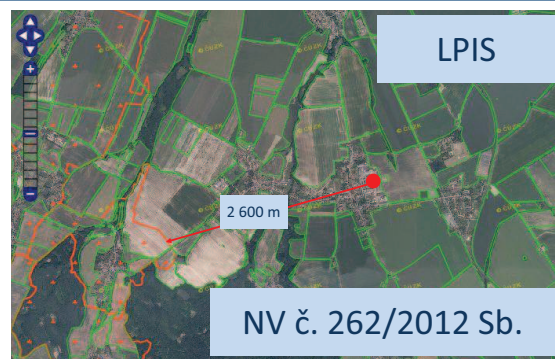

C1 – 10. Zranitelné oblasti

10.	Název zranitelné oblasti ⁽¹⁴⁾ a její vzdálenost od místa provozní činnosti:	do 50 m	5
-----	--	---------	---

C1 – 10. Zranitelné oblasti

C1 – 11. Lososové a kaprové vody

- Povrchové vody vhodné pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších živočichů:

- Lososové vody
- Kaprové vody

Číslo a druh, kmenový vodní tok, název vodního toku

- Seznam v příloze č. 1 NV č. 71/2003 Sb. (305)

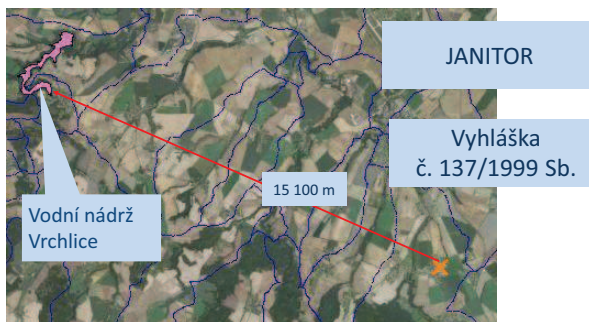
29 K	Doubrava dolní	Doubrava	107420000100	Běstvínský p.	107630000100
				bezejmenný tok	107630000400
				Zlatý p.	107650000100
				Lovětínský p.	107690000100
				bezejmenný p.	1076900001800
				Starkoňský p.	107890000100
				Brslenka	107910000100

11.	Název povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů ⁽¹⁵⁾ a jejich vzdálenost od místa provozní činnosti:	do 25 m	5
		25 až 250 m	2

C1 – 11. Lososové a kaprové vody

C1 – 12. Vodní nádrže

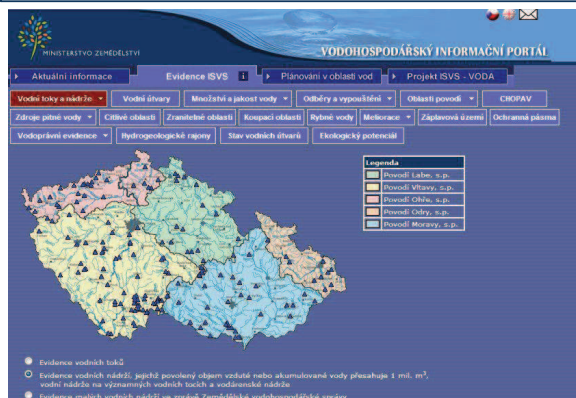
12.	Název vodní nádrže ⁽¹⁶⁾ , popř. vodárenské nádrže ⁽¹⁷⁾ a její vzdálenost od místa provozní činnosti:	do 25 m	5
		25 až 250 m	2

C1 – 12. Vodní nádrže

12.	Název vodní nádrže ⁽¹⁶⁾ , popř. vodárenské nádrže ⁽¹⁷⁾ a její vzdálenost od místa provozní činnosti:	do 25 m	5
		25 až 250 m	2

C1 – 12. Vodní nádrže

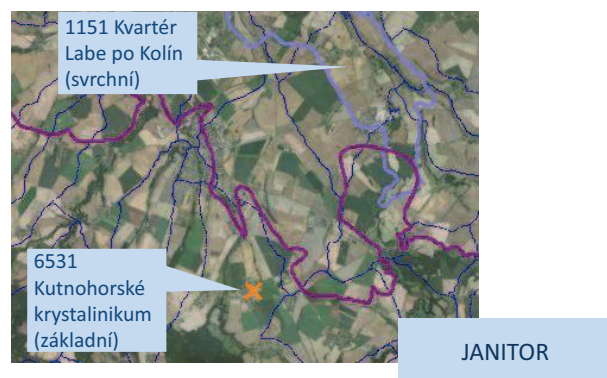

C1 – 13. Hydrogeologický rajón

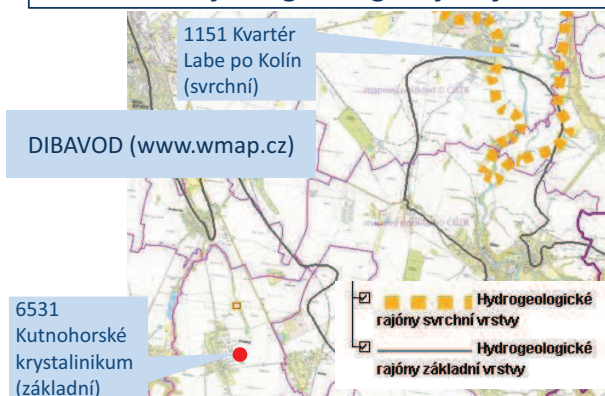
- Hydrogeologický rajón je území s obdobnými hydrogeologickými poměry, typem zvodnění a oběhem podzemní vody.
- Vyhláška č. 5/2011 Sb.
- HGR:
 - Základní vrstva
 - Svrchní vrstva

13.	Název a číselný identifikátor hydrogeologického rajónu ⁽⁸⁾ v místě provozní činnosti:	Začíná číslem 1 a 21	5
		Začíná číslem 4 s výjimkou čísla 43	2
		Začíná jiným číslem	1

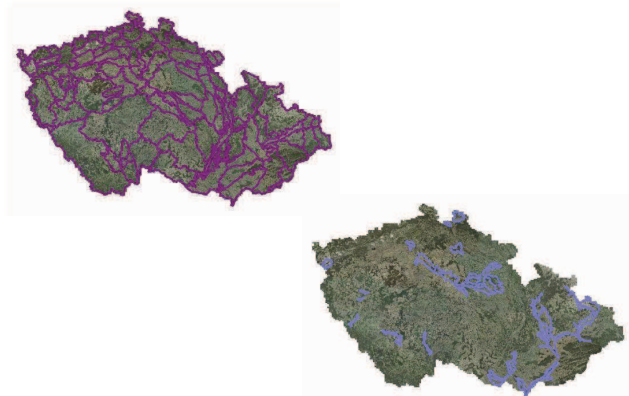
C1 – 13. Hydrogeologický rajón

C1 – 13. Hydrogeologický rajón

C1 – 13. Hydrogeologický rajón

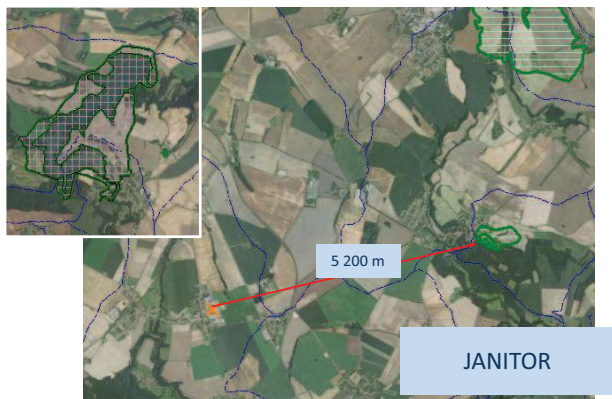

C1 – 14. OPVZ

- Zákon č. 254/2001 Sb. (§ 30) – ochrana zdrojů pitné vody nad 10 000 m³ nebo kojenecké vody
- OPVZ:
 - vnější
 - vnitřní

14.	Název ochranného pásma vodních zdrojů ⁽⁹⁾ a jeho vzdálenost od místa provozní činnosti:	do 50 m	5
		50 až 250 m	2

C1 – 14. OPVZ

C1 – 14. OPVZ

C1 – 15. OPPLZ

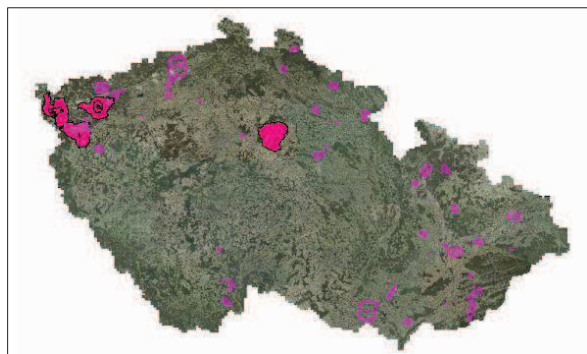
- Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech

15.	Název ochranného pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodní minerální vody ²⁰⁾ a jeho vzdálenosti od místa provozní činnosti:	do 50 m	10
		50 až 250 m	5

C1 – 15. OPPLZ

C1 – 15. OPPLZ

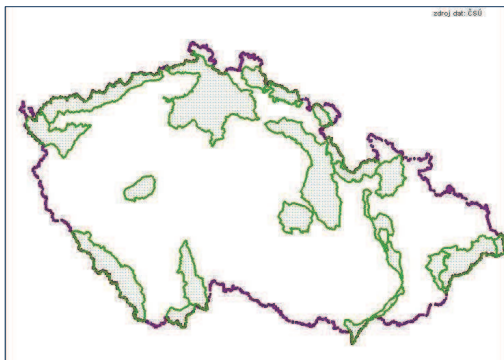

C1 – 16. CHOPAV

- Chráněné oblasti přirozené akumulace vod jsou oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod (§ 28 zákona č. 254/2001 Sb.).
- Vyhlášovány samostatným právním předpisem (hranice oblasti, zákaz některých činností)

16.	Název chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod ²¹⁾ a její vzdálenost k místu provozní činnosti:	do 50 m	5
		50 až 250 m	2

C1 – 16. CHOPAV

C1 – 16. CHOPAV

C1 – 17. Topografické poměry

C1 – 17. Topografické poměry

• Zjištění sklonu:

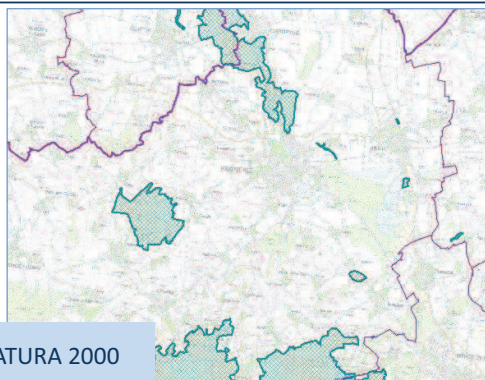
1. Zjistíme nadmořskou výšku místa provozní činnosti (297 m n. m.), předmětu ochrany (272 m n. m.), převýšení (25 m) a vzdálenost (970 m):

2A: převýšení 25 m na 970 m délky, tj. 2,6 m na 100 m, tj. $2,6\% \Rightarrow 2,6 \times 0,57 = \underline{1,5^\circ}$ ($1\% = 0,57^\circ$)

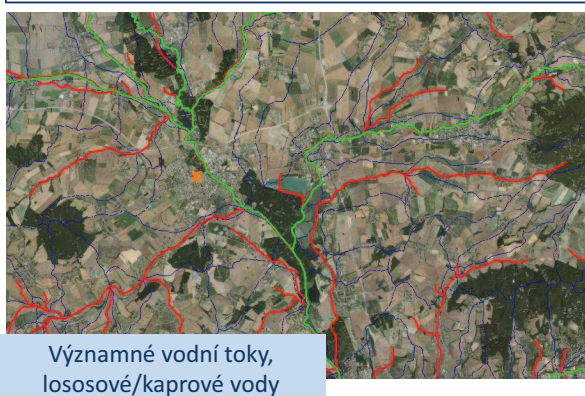
2B: převýšení 25 m na 970 m délky, tj. $\text{tg } \alpha = 25/970 = 0,026 \Rightarrow \alpha = \underline{1,5^\circ}$

17.	Topografické poměry území – sklon terénu a jeho směr k vodohospodářským objektům a jiným chráněným územím uvedeným pod body 8 až 16 částí C:	do 7°	2
		7° do 12°	3
		více než 12°	5

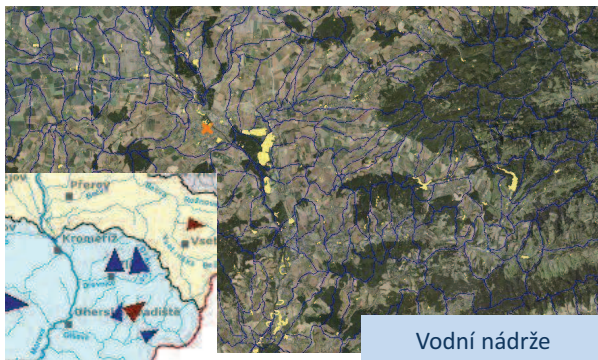
C – Předměty ochrany - Kroměříž

C – Předměty ochrany - Kroměříž

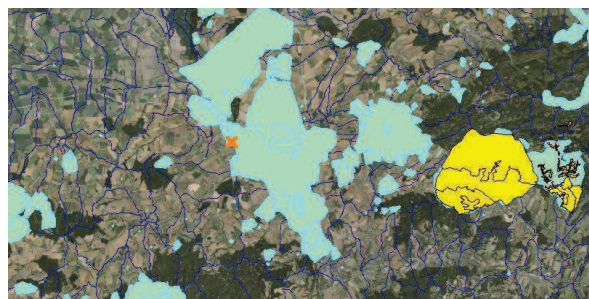

C – Předměty ochrany - Kroměříž

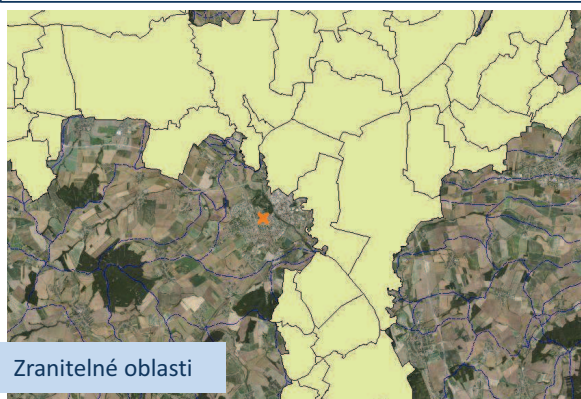
Vodní nádrže

C – Předměty ochrany - Kroměříž

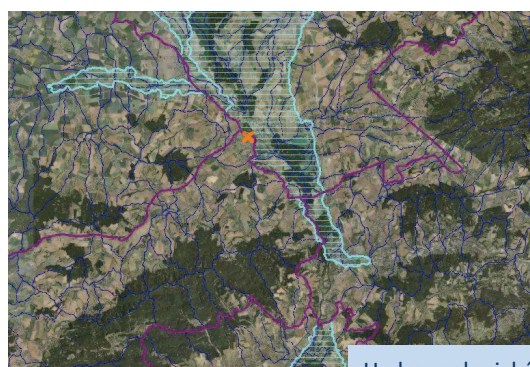
Ochranná pásma vod

C – Předměty ochrany - Kroměříž

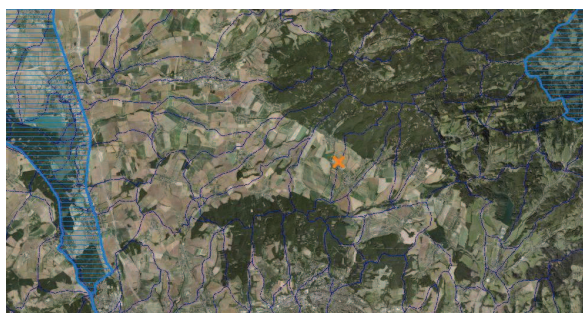
Zranitelné oblasti

C – Předměty ochrany - Kroměříž

Hydrogeologické rajóny

C – Předměty ochrany - Kroměříž

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

C – Předměty ochrany - Kroměříž

Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů

D – Možné scénáře vzniku EÚ

- Část D základního hodnocení tvoří tři body (č. 18 až 20), které se zabývají:
 - identifikací možných scénářů vzniku ekologické újmy (bod č. 18),
 - možnými následky identifikovaného scénáře (bod č. 19),
 - závažností možných následků (bod č. 20).

D – Co se může stát?

D – Možné scénáře vzniku EÚ

18.	Identifikace možných scénářů vzniku ekologické újmy pro hodnocenou provozní činnost uvedenou v části A, bodě č. 3:	únik kapalné látky do půdy/vody	5
		působení pevné látky na půdu/vodu	2
		únik plynů/aerosolů do vzduchu	2
		fyzikálně mechanické působení	2
19.	Možné následky scénáře identifikovaného v bodě č. 18 se projeví jako ekologická újma na:	voda	5
		půda	2
		chráněných druhů nebo přírodních stanovišť	5
20.	Závažnost možných následků ekologické újmy identifikované v bodě č. 19:	velmi významné	10
		významné	5
		málo významné	2

Podle součtu B + C

E – Události v minulosti

- Dřívější neoprávněné zásahy, havárie a ekologické újmy:
 - Důvody – technické závady, selhání lidského faktoru, vnější příčiny (bod č. 21)
 - Projevy – na vodě, půdě, chráněných druzích, přírodních stanovištích (bod č. 22)
 - Výše nákladů na odstranění (bod č. 23)
 - Existence preventivních opatření (bod č. 24) **-5**

E – Co se stalo v minulosti?

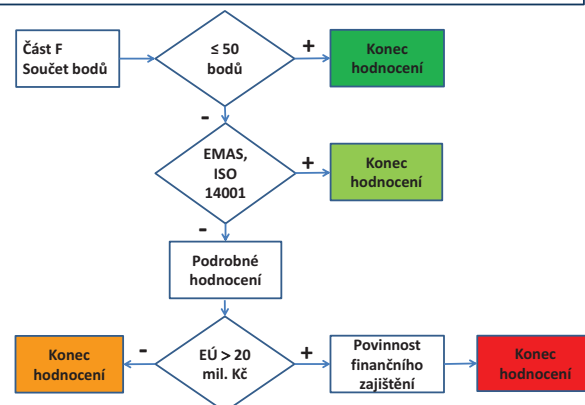
F – Bodové vyhodnocení

- B - 5 bodů
 - C8 (NATURA 2000) – 0
 - C9 (VVT) – 0
 - C10 (ZOD) – 0
 - C11 (L a K vody) – 0
 - C12 (Vodní nádrže) – 0
 - C13 (HGR) – 1
 - C14 (OPVZ) – 0
 - C15 (OPPLZ) – 0
 - C16 (CHOPAV) – 0
 - C17 (sklon) – 2
 - C celkem 3 body
 - D – 12 bodů
 - 5 (únik do vody)
 - 5 (následky na vodě)
 - 2 (málo významné, protože součet B + C = 8 (≤ 19))
 - E – havarijní plán (-5)
 - F – celkem 15 bodů
- VYHODNOCENÍ:**
méně než 50 bodů ⇒ základní hodnocení se založí pro případnou kontrolu, neprovádí se podrobné hodnocení a finanční zajištění preventivních a nápravných opatření

Přehled základních kroků

- Postup zpracování základního hodnocení rizika ekologické újmy v zemědělském podniku
 - Identifikovat provozní činnosti
 - Identifikovat místa provozní činnosti (objekty a zařízení)
 - Zpracovat základní hodnocení (části B, C, D, E)
 - Vyhodnotit přidělené body (část F)
 - Základní hodnocení založit pro případnou kontrolu (≤ 50 bodů)

Vyhodnocení ekologické újmy

Obsah podrobného hodnocení

- ☐ A - identifikace
- ☐ B - rekapitulace výsledků základního hodnocení a možných scénářů
- ☐ C - detailní popis místa provozní činnosti včetně plánů
- ☐ D – popis okolí (NATURA 2000, výstavba, infrastruktura, meteorologická charakteristika, vodohospodářské poměry, geologické poměry, hydrogeologické poměry, topografické poměry, užívání území a demografie)
- ☐ E – scénář ekologické újmy a popis preventivních opatření (detekční zařízení, monitoring...)
- ☐ F – náprava ekologické újmy a její finanční vyčíslení

Kontrolní činnost

- ☐ Kontrolní orgány – ČIŽP, správy NP/CHKO, újezdní úřady
- ☐ Postup kontrolního orgánu – ověření:
 - ☐ identifikace provozní činnosti
 - ☐ identifikace místa provozní činnosti
 - ☐ oprávnění a povolení provozovatele
 - ☐ identifikace scénářů a jejich reálnost
 - ☐ změření vzdáleností k objektům ochrany
 - ☐ reálnost hodnocení následků případné ekologické újmy

Sankce

- ☐ Podle zákona č. 167/2008 Sb. (o ekologické újmě):
 - ☐ až 1 mil. Kč za nesplnění povinnosti zabezpečit finanční zajištění při provozování činnosti dle přílohy č. 1
- ☐ Podle zákona č. 552/1991 Sb. (o státní kontrole):
 - ☐ až 50 000 Kč za nesplnění povinností dle tohoto zákona (i opakovaně při nesplnění povinností ve stanovené lhůtě)

učební pomůcka

[illegible]